

EAK «alternatiba nazionalistaren» hazia erein nahi du III Kongresuan / 7

Levyren dimisioak krisia piztu du Israeleko Likud alderdian / 19

Manolo Arozena garaile Nafarroako Bertso Txapelketako azken kanporaketan / 24

Egunkaria

EKONOMIA

Errenta aitorpena

Errenta eta ondare aitorpena egiteko epea bihar hasi eta ekainaren 25ean bukatuko da Euskal Autonomi Elkarteak. 1991n 945.000 pezetatik gora kobratu zutenek derrigor egin behar dute aitorpena. / 14

Asteartea, 1992ko martxoak 31 / III. urtea / 408. zenbakia / Salneurria: 85 pta. / 5 libera

Edith Cresson.

Sozialistak inoiz baino ahulago bigarren itzuliko porrotaren ondoren

Frantziako alderdi sozialista inoiz baino ahulago utzi dute kantonamendu hauteskundeetako bigarren itzuliko emaitzek. Ipar Euskal Herrian sozialistek berriro porrot egin zuten, baina Frantziako bost departamendutako agintzaritzaren galtzea izan da nabarmena.

Iparaldeko emaitzek zentris-morantzako joera erakutsi dute, eta Pabeko Kontseilu Nagusiko lehendakaritza lortzeko aukera du orain UDFk —RPRko Grenet izan da lehendakaria orain arte—. Garazin, Intxauspek gehiengo osoa lortu zuen (% 51), baina Larre abertzaleak ere gora egin zuen (% 29,7). / 8 eta 15

BESTERIK

POLITIKA

Bost lagun atxilotu zituzten Bilbon / 8

GIZARTEA

Irakaskuntza publiko ez unibertsitarioaz mahaingurua / 9

KROLA

CHCS txirrindulari taldea desagertzeko bidean / 23

Frantziako eta Espainiako gobernuak zuhur agertu dira atxiloketen ostean

Datozen egunetarako «beste ezuste batzuk» iragarri zituen Marchandek

Francisco Mujika Garmendia 'Pakito', Jose Luis Alvarez Santacristina 'Txelis' eta Joseba Arregi Erostarbe 'Fitipaldi' ETAko ustezko burukideen herenegungo atxiloketek erreakzio ugari eragin zituzten atzo. Frantziako nahiz Espainiako gobernuen iritziz, ETARI kolpe garrantzitsua eman zaio baina honek ez du talde armatuaren amaiera esan nahi. Ardanzak eta Allik ere balorazio bera egin zuten.

Philippe Marchand Frantziako Barne ministroak ekimen polizia zabalik dagoela esan eta «beste ezuste batzuk» iragarri zituen datozen egunetarako. Espainiako Barne ministroak, Jose Luis Corcuera, atxiloketak «euforiarik gabe» eta «zuhurtasunez» hartu behar direla nabarmendu zuen. Mujika Garmendiaren extradizioa berehala eskatuko du Espainiak.

Atzo gauez, manifestarien eta polizien arteko istiluak gertatu ziren hainbat herritan. / 4-6

Rafael Vera eta Luis Roldan lagun zituela eman zuen prentsaurrekoa Jose Luis Corcuera.

EFE

- **MARCHAND:** «ETA belaunika erazteko helburua dugu bai frantziarrok eta bai espainiarrek».
- **CORCUERA:** «ETAko buruzagien atxiloketek bide onetik goazela adierazten dute».
- **ARDANZA:** «Norbaitek honek ETaren suntsitzea ekarriko duela pentsatzen badu, oker dabil».

- **IDIGORAS:** «Atxiloketek ez dituzte aldatu orain arteko gatazkaren koordinadak».
- **KAS:** «Frantses Gobernuak neurriko erantzuna izango du Tourraren irteeran».
- **GARCIA VARGAS:** «ETAko buruzagiak atxilotu direnean, atentatuekin erantzun izan dute».

Pakito, Txelis eta Fitipaldi Bordelera eramán zituzten

Pakito, Txelis eta Fitipaldi, igandean atxiloturiko ETAko ustezko burukideak, Bordeleko Polizia Judizialaren egoitzara eramán zituzten atzo, gero Parisera eramateko.

Gainontzeko hamabi atxilotuak Baionako Polizia Judizialaren egoitza batean eduki zituzten, Donibane Lohitzuneko komisaldegian itxuraz.

Atzo goizean, beste bi lagun atxilotu zituzten Baiona inguruan. Bi atxilotuak Hegoaldekoak direla eta beren ezizenak Txato eta Kaiku direla baino ez zen jakin erazi. ABC egunkariak ETaren zuzendaritzako kide bezala aipatu izan du S. Zapirain Elizalde 'Kaiku'.

Mujika Garmendia, Alvarez Santacristina eta Arregi Erostarberen artxiboko argazkiak.

MOLDAVIARREN ETA ERRUSIARREN ARTEKO GERRA HAS LITEKE EGUNOTAN / 17

Neurriz gain egindako ahalegina

MARTIN UGALDE

NEURRIAN da go birtutearen giltzarria. Neurria ematen ez duten ekintzak, porrotean geratzen dira, neurriz gain egiten direnak, soberakin; eta erdigune egoki hori lortzea zein zaila den! Burutazio hau sortu zitzaidan herenegun irratiko mahainguru batetan esaten zirenak entzuten. Gaia, euskara zen, eta norbaitek esan zuen, fede onez noski, herri honetan euskararen alde egiten ari garen lana neurriz gainekoa zela; desproporzionatua, alegia; zeren eta, 500.000 (sic) hitzun dituen alde jarri diren medioak, batetik, eta ardurak eta antsiak, bestetik, gehiegizkoak direla. Hau, ulertuko zuen honez gero edozeinek, PSE-PSOEn argudioa da, baina ez genuen alderdi honetako bategandik entzun!, hau da larria dena, baizik eta euskal eragile ofizial eta ezagun baten ahotik! Pentsatzen jarri ninduen honek, zeren eta gure herrian nabaritzen hasi garen desarme moral a uste baino barrurago sartzen ari zaigula. Euskarak bizi duen larrialdi honetan, bizirik irteeteko behar dituen laguntzak oso urriak direla pentsatzen dugunok ez gabiltza buruz ondo, alarmista batzuk gara!, eta eskola-ikastolaren giroan, EGUNKARIArean, alfabetatze mailan, kaleko mintzairaren eskasi gorriak ez du orain arte lortutakoaren gain arretarik merezi! Bitartean, inguruko erderak lasai doaz aurrera, inertzia hutsez!, ez du inolako bultzadarak behar, eta halere mundu osoa estaliko dituzten satellite bitarteko irratitelerbisioa lortzeko lanetan aurrera doaz... Egoera honetan, geureak egin duela pentsatzea errazago egiten zaigu nahi duguna «neurriz gain» dagoela pentsatzea baino. Halere bada gure kultur eragileen artean alderantziz pentsatzen duenik! Jakin nahi genuke zergatik. Lasaituko ginduzke.

Kazikada bikaina (izan zitekeena)

EUSEBIO OSA

MARTXO-AREN 24a milaka euskaldunen txalozaparrada eguna izan zitekeen. Udaberria ondo hasteko aukera ederra genuen. Muga alternatiba onartuko zen. Azken orduan PNVk atzera jo eta, txaloz gorritu gabe itxi behar izan genituen gure eskuak. Beti PNVren lepotik gaizki esaka ibili gabe, behin bederen txalo jotzeko irrika bizia izan eta, aukera bakarra galdut!

Bai, seguruenik, kazikada zatekeen. Edo, gutxienik, aurrez esandako hitz asko janaz harturiko erabakia, Diputazioko lagun eta sozioak egoera itsusian utziz. Baina ongi etorria, munduan ongi etorritik kazikadarak baldin bada. Izan ere, ez zegoen kazikadaren eta demokraziaren artean aukera egiterik, bestaldean ez bait zegoen prozedura demokratikoen defentsarik. Hori gezurra da. Bestaldean zegoena (eta dagoena) ume zitalduen arteko petraleria higuigarriak ziren (dira). Bestaldean hainbeste denboraz pilaturiko kakapilaren usain jasanezina zegoen. Erridikulua. Gauzak tamaina horretara helduz gero, indar gehien duenak mahai gainean ukabildada on bat jo eta kontenplazio gehiagorik gabeko erabakia hartzea da egoera lotsagarritik irteeteko bide bakarra. Ala zer nahi duzue bada, Patagonian ere gure lepotik barre egiten hastea?

Muga den teknikoki ibilbide eta irtenbide egokiena, ekologikoa? Nork daki! Zer axola zaio orain errepidea ala mandabidea izango den! Lotsa galdutxo ez duten herritar gehienek nahi zuten bakarra egoera honi muga jartzea zen. Orain, berriz ere kirats berberarekin segi behar, *sine die*. *Quousque tandem* jarraitu behar duzue gure pazientziak abusatzen? Nolako kazikada bikaina galdut dugun!

HEMEROTEKA

ASIER / DEIA

EL DIARIO VASCO

Bakea, hurbilago

Aukera ezin daiteke aproposagoa izan gauzatzen ari den prozesua azkartzeko. Inolako zalantzarik gabe 'fronte militarra' garaituta eta indarkeriaren jarraipenak horizonte politikoa itxita, garaia da HBn arrazoiaren indarra nagusitzeko eta bakerako bidea laburtzeko. Jadanik ez du batere zentzurik agoni egoera luzatzeak, ezta entzungorrena

egiteak ere euskal gizartearen kontsentsu handiena duen eskakizunari, ETak hiltzeari uztea, alegia. Inork ez dio uko egingo eskua luzatzeari, baina ausardia izan behar dute, indarkeriaren bidea behin-betirako arbuizatzeko.

EDITORIALA

egin

Konplexutasunak

'Pakito', 'Txelis' eta 'Fitiren' atxilotetak sortutako asaldut bi-

zia ez al da izango ezaugarri horietako garaipena zein iragan-korra den ikusteko traba, ez behintzat mezuahartzaileek seguraski bide zuzenean bideratutako gogoeta lineei atzera egin erazterainokoa. Bide zuzentzat joko dugu ETaren azken komunikatuaren arabera, erakunde armatuak elkarriketarako prest dagoela dioten indar berberekin, inola ere ez diola uko egingo elkarriketa hori Espainiako Estatuko ordezkarietara egindako 'benetako negoziatzaile' sarbidea izaterari.

J. IRATZAR

EDITORIALA

ZUZENDARIARI

Negoiazioa eskatzea bakea eskatzea da

Azkeneko hilabeteotan, ETari buruz sortutako hainbat sumintasan, ez da ziur asko inoiz eman Euskalerrian. Izan ere, gure Herriak, gogorkeriaren zale ez izan arren, zuzentasuna maite du eta askatasunaren egarri da. Komunikabideak gehienetan behintzat, alderdi bakar baten oinazea agertzen digu. Borroka armatuaren lehen helburua, Euskadi, bere askatasuna eta Estaturik aske izatea delarik, herria, 'ez bai ez' zalantza handian uzten du egoera honek.

Guzti hontatik dator 'zatiketa'. Batetik, Estatutuarekin ados dagoen jendea eta bestetik Independentzia aldarrikatzen dutenak.

Partidu gehienak jakin badakite 'Konstituzioaren' barruan, Herri eskubide hau ezin lor daitekeela, baina ondo jakin arren, herriari ez diote egia esaten eta hortik sortzen dira zalantzak eta gatazkak.

Bitartean, ETak bere gogorkeriarekin jarraitzen du, etsi ezinezko S.O.S. bidali (une batzuetan batez ere) egoera honekin bukatu nahian, beren borrokaren helburu nagusia, haseran zen berdina dela argi utzi nahian eta Negoiazioa dela borrokaren bukaera lortzeko bide bakarra adieraziz.

Egoera honen aurrean, politiko, komunikabide 'Bake zeinu' eta gainerakoak, 'poliziaren bakera' deitzen gaituzte, hau izanik beren erantzun bakarra. Tamalgarria benetan!

Guk, kristau talde bezala, borroka armatuarekin bukatu daitezela eta bukatu behar dela adierazi nahi dugu eta negoziatzaile bidez bakea lor daitezela ohiukatu behar dugu, borroka armatuarekin bukatzea nahi dugun kristau bakoitzak eta guztiok.

Hildakorik gehiago ez!

Torturatik gehiago ez!

KRISTAU ELKARTE HERRITARRA
Donostia

Ez solidario, ez gizatiak jarrerak

Pertsona batzuk *ezgizatiak* jarrera agertzen dute taldearen helburuak edo interesak beraien interes propioen menpe jartzen dituztenean, edota, besteen ahaleginaz barre gogotik egin guran ondo pasatzeko gai direnean. Lerro hauek honelako ekintzak salatu eta bide batez gogoeta gune izan nahi dute.

Larunbatean, Martxoak 21, Almen az-

pian, Ederlan parean dagoen eta birrantomatu berria den negutegia apurteko gai izan zen norbait.

Arazoa, berez larria izanik ere, kasu honetan areagotua gertatzen da, guraso, irakasle, laguntzaile eta batez ere ikasle askoren elkarlanaren fruitua baita negutegia.

Beraien asti denboratik makina bat ordu eman diote lan honi. Aipagarria deritzot, jaiegundetan ere, ilusioz beterik ikasle hauek etortzeari, urtean zehar mimoz zindutako landareak urreztatzera.

Batasun ahalegin hau zantpatzeko esku-biderik ez dagoela iruditzen zait, are gutxiago ikastolako proiektuen programak bulzatura, OHOk ikasleei ikasketak era praktikoa-aktiboan osatzera zuzenduta dagoenean.

Bestalde, *errespetu, solidaritate, ardura* eta *konprometzu* baloretan jarrerak lantzeko dugun kezka eta bide honetan egiten dugun ahaleginari ez diete batere onik egiten horrelako gertakariak.

Lehenengo aldia ez dela kontutan izanik, *ekintza ez solidario, ez gizatiar* hauek salatzen erabili nahi dut oharra, aurrerantzean horrelakorik gertatuko ez zaigun esperantzaz.

M.H.

Eskoriatza (Gipuzkoa)

GAIA JARRITA

Bidarteko atxiloketa

Artapalo eta Fiti ta Txelis, izan da kolpe bortitza askoren ustez moztu daiteke biolentziaren gaitza; baina atzetik berrehun bat mila abertzalek dute hitza. Pake eskean gabiltza baina hortako baldintza (Bis) buruzagien atxiloketa izan daiteke murrizta poliziaren ekintza hutsak ez ote du horren giltza?

ANTTON KAZABON

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Lehendakaria:
JOAN MARI TORREALDAI

Kontseilari Ordezkarria: JOXE MIEL ZUMALABE

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Zuzendaria: PELLO ZUBIRIA

Zuzendariordeak:
LUZIEZ ETXEZAHARRETA, INAKI URIA

Sustapena: NEREA AZURMENDI

Publizitatea: KORNELIO ROTETA

HELBIDEAK

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02
Pabilioak / 20160 Lasarte-Oria / ☎: 37 15 45 / Faxa: 36 54 93

Egoitza soziala, Publizitatea eta Administrazioa: Antso
Jakituna, 16-1. / 20010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxa: 45 59 57

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 /
Faxa: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) /
31011 Iruñea / ☎: 17 80 78 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. eskua. / 48002 Bilbo /
☎: 423 90 62 / Faxa: 423 94 60

Lapurdi / Nafarroa Beherea / Zuberoa: 2, Galuperia kaia.
/ 64100 Baiona / ☎: 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Ikastolak desegin ditzagun, zergaitik?

GAUR egun dauzkagun eraso, arazo eta gatazka guztien aurrean ez da erraza eritzi artikulu bat idaztea. Zailtasun honen ondorioz, barruan dituen kezken azalpen publikoa egitearen gogoia nagusitzen zait, ordea. Irakaskuntzaz hitzegin behar du-danez, aurretik esan beharko nuke objektibitatez mintzatu nahi nukela, baina berehala datorkidan galdera zera da, eta zer da objektibitatea?

Begira, esaten dudana guztia gaur egun nire erantzukizunaren erantzule bezala agertu nahi dut; hau da, Ikastolen 'lehendakari' bezala. Hau irakurtzeko gai diren erantzunak ari naiz, beraz gutxiarik euskaraz dakitenentzat, nahiz eta euskalazaleak ez izan. Gehienak izango direla uste dut, eta zenbait gauza ez dut zertan adierazi beharrik; adibidez, ez dela berdina euskaraz jakin eta euskaldun izatea; edota ikastolak herri honen historian, hezkuntza esperientzi bat bainan gehiago izan direla eta gaur egun ere izaten jarraitzen dutela, pentsatzea.

Ikastolak pil-pilean gaude komunikabideetan, gehien bat gatazka bat dagoelako hezkuntza arloan, Administrazioa eta gure artean. Zein da, ordea, gatazkaren arrazoia? Oraingoz arrazoinaren muina ezin badut azaldu ere, esan behar dut gutxiarik zein ez den.

Eta lehenik esango dut ez dela ekonomikoa. Gaur hezkuntza buru dagoen Buesa jau-

nak, bere taldearekin batera, ikastolak desageratu nahi ditu. Dirua darabil medio, eta dirua izan daiteke ikastolak joan behar ez duten bultzarazteko arrazoi bat, zeren eta diruz ito ezker, etorkizuna ilun bilakatzen zaie. Baina Administrazioarentzat dirua, ikastolei zor zaie dirua, ez da arrazoi. 150 mila mi-

GAUR HEZKUNTZA BURU DAGOEN BUESA JAUNAK, BERE TALDEAREKIN BATERA, IKASTOLAK DESAGERTU NAHI DITU.

loiko aurrekontu bat ez da konpontzen 15 mila milioiko presupuesto bat ikutuaz. Eta ikastoletan Administrazioak gastatzen dituen diru guztiak horietatik dira, 15 mila milioiko.

Aurrekontuak ondo aztertu ditugu eta benetan hezkuntzan badago zer moldatzerik,

zer konpontzerik. Ez dut esan nahi gehiegi gastatzen duenik, baina bai ez dela ondo gastatzen. Edo gastatzen denari ez zaiola behar den etekinik ateratzen. Ordaindu beharko litzukeen diru guztiak kontutan izanik, *Ikastoletako haur bakoitza 231.188 pezeta* kostatzen zaio Administrazioari, eta *Publikotako bat ordea 347.657 pezeta*.

Eta kopuru hauetan ez ditugu Administrazioak gastatzen dituen 16.594.643.847 pezetan sartzen. Diru guzti horiek (zaila egiten zait ulertzea nolatan horrenbeste diru Administrazioan gasta daitekeen) edo gehienak ere Publikoetara doaz, eta gehitu ezkeror, diferentzia nabariago izango litzateke. Eta udalaxe bakoitzak publikoetan gastatzen duena kontutan izango bagenu, diferentzia oraindik kezkarriagoa izango litzateke.

Dirua ez da, beraz, arazo. Baina, zergaitik orduan eraso guzti horiek? Badituzte nire ustetako arrazoiak, baina gaurkoan nahiago dut galdera hau erantzunik gabe uztea. Bakoitzak pentsa dezala nahi duena, baina gutxiarik guztiok geldi gaitezten minutu pare bat erantzuna bilatzen... *Ikastolak desegin ditzagun, zergaitik?*

ANTONIO CAMPOS

EUSKAL HERRIKO IKASTOLEN
ELKARTEKO LEHENDAKARIA

Osasunaren euskara eta euskararen osasuna

EUSKARAK osasun arloan duen presentzia urria, ia testimoniala, euskararen osasun egoera larriaren seinu klinorik adierazgarria da.

Gure osasun zerbitzuetara datozen pazientek eta senideak, nahiz euskaldunak izan, kasu gehienetan erdaraz egitera behartuta daude. Osasunari buruzko xehetasunak norbere hizkuntzan jaso eta eztabaidatu ahal izatea, gutxienez eskubide hori ez dago ziurtatuta, eta euskaldun elebkarrentzat (haurrak eta adinekoak) egoera tamalgarriagoa da.

Osasun arloko profesional euskaldunak berdin gertatzen zaigu, lanerako bitartekoak erdaraz aurkitzen ditugulako. Erizaintza nahiz medikuntza ikasketak egin nahi dituztenek arazo berdina dute. Euskal Herriko Unibertsitatean, medikuntzako karreraren, soilik lehen urtea egin daiteke gure hizkuntzan, eta erizaintzako karreraren ere antzera daude.

Aipatu ditugu medikuntzaren bi aurpegi, ezberdinak baina elkarri lotuak, alde batetik asistentziarena, eta bestetik medikuntzaren zientziarena, arlo zientifikoa. Bietan hutsune berberak zudeala ikusirik, kezka hori zela medio, mediku talde bat elkartzen hasi ginen, eta duela bi urte Osasungoa Euskalduntzeko Erakundea sortu genuen, erabat erdalduna den sanitarearen eremu horretan, euskararen alde lan egiteko, eta medikuntza eta osasun prozesu osoa euskaraz egitea posible izan dadin laguntzeko. Osasungoa Euskalduntzeko Erakundea, osasungintzako profesional guztiei zabalduz dago, erizain, mediku, laguntzaile, eta baita ikasleei ere.

Euskal Herrian Unibertsitatea izateak, nahiz eta ikasketak erdaraz izan, euskaldun garen profesional gehiago izatea ekarri du, baina paziente euskaldun bat mediku euskaldun batengana joatea, zortearen eskuetan dagoen gauza da. Gure erakundearen 100 medikuntza gora gara, eta uste direnak baino gehiago gara barreiaturik gaudenak, baina osasun-zerbitzuetako bezeroek ez dakite zein den euskalduna. Bideanabar ez litzateke gaizki egongo pazienteari, bezeroaren eskubiak bermatuz, profesional euskaldunak nortzuk diren erakusten dion zerbait asmatzea.

Gure elkartearen orain arteko ekintzak, batez ere arlo zientifikora zuzenduak izan dira, gure lantokitik eta bakoitzak bere eguneroko ihardueran pazienteekin duen erlazioak aparte, ongien egin genezakeena horixe zelako. Horrela, iaz eta historian lehen aldikoz, Donostiako Arantzazuko Amaren ospitalean, minbiziari buruzko euskarazko lehen kongresua eratu genuen, eta bertan, profesional ospetsuen partaidetzarekin, minbiziaren inguruan garaturiko azken aurrerapenak euskaraz eztabaidatu ahal izan genituen.

Aurten bigarren Kongresua ospatuko dugu, Apirilaren 10 eta 11n izango da, Bilboko Basurtuko Ospitalean, eta gaia 'Gaixotasun infekzioak' izango da.

Uste genuen infekzioak erabat menderatua genituela, eta minbiziaren zela medikuntzaren erronkarik handiena, baina agerturiko gaixotasun infekzioak berriak, batez ere HIESak, erakutsi digute, minbiziaren alorrean adina dagoela egiteko. Horregatik interesgarriak

izango dira aurtengo ihardunaldiak, bertan sexutransmisioko gaixotasunei buruzko mahaingurua izango baita. Ihardunaldiak, esan beharrik ez dago, osorik euskaraz izango dira, eta ponentzia originalak bertan aurkeztu ahal izango dira, beti ere euskaraz eta gaixotasun infekzioez diharduten ikerketak izango direlarik, eta ihardunaldietako komite zientifikoak onartu beharko ditu.

Ihardunaldi hauen bitartez artikulu zientifikoak euskaraz egiteko oihitua landu nahi da. Zaila da beti espainolez edo ingelesez egin ohi dugun hori euskaraz egiten hastea, baina euskara bermatu nahi badugu egin beharra dago, eta hasiera batean termino askori arraro erizten baderitzogu ere, poliki-poliki medikuntza zientifikorako hizkuntza sortzen ari gara.

Idatzi honen bitartez, iragarri diren apirilko ihardunaldietan Euskal Herriko sendagile eta osasun arloko profesional euskaldun guztien partehartzearen aldeko deia zabaldu nahi da.

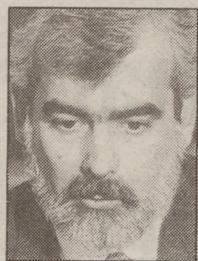
Hau eta beste gauza asko gehiago egin beharko ditugu, egoera larrian dagoen pazientearen (euskararen) osasuna zuzentzeko. Baina asko egin behar izanagatik ez gaitzela paralizatu, basamortuan landare bat ernetzeak, zela berdatuan maila erretzek baino gehiago balio du.

ALBERTO LOIZATE

TOTORIKAGUENA

OSASUNGOA EUSKALDUNTZEKO
ERAKUNDEKO PARTAIDEA

BERRIAKZIRI

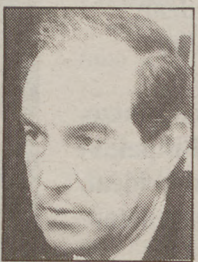

FERNANDO BUESA

Eusko Jauriritzako
Hezkuntza sailburua
DEIA

«Lan edo gizarte

ikuspegitik beharrezkoagoa da haurrek ingeleza ikastea eta ez euskara»

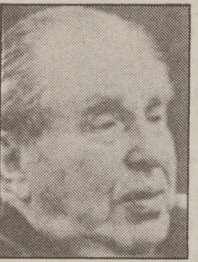
CARLOS GARAIOETXEA

EAKo lehendakaria
EGIN

«Gaur

egun auzia

Espainiako Estatuarekin daukagu»

HAIM HERZOG

Israeleko
lehendakaria
ABC

«Intifada, lehen eza-

gutzen zen bezala, gutxi gorabehera hilda dago»

CESAR GAVIRIA

Colombiako
lehendakaria
LA VANGUARDIA

«Castrok Madrileko

gailur iberoamerikarrean egon beharra dauka»

ZAKILIXUT

© Olariagak

Ituna
Hitzarmena

5 41 033 0 4703 1

Ajuria Eneako Mahaia

Bidarteko operazioa

Marchandek «beste zenbait ezuste» iragarri ditu datozen egunetarako

Pakito, Txelis eta Fiti Bordeleko polizi egoitzera eraman zituzten atzo

Philippe Marchand Frantziako Barne ministroak operazioa oraindik ez dela amaitu esan eta «beste ezuste batzuk» iragarri ditu. Igandean atxilotutako hamalau euskal herritarrek Poliziaren esku zueden atzo. Pakito, Txelis eta Fitipaldi ETako ustezko burukideak Bordelera eraman zituzten atzo.

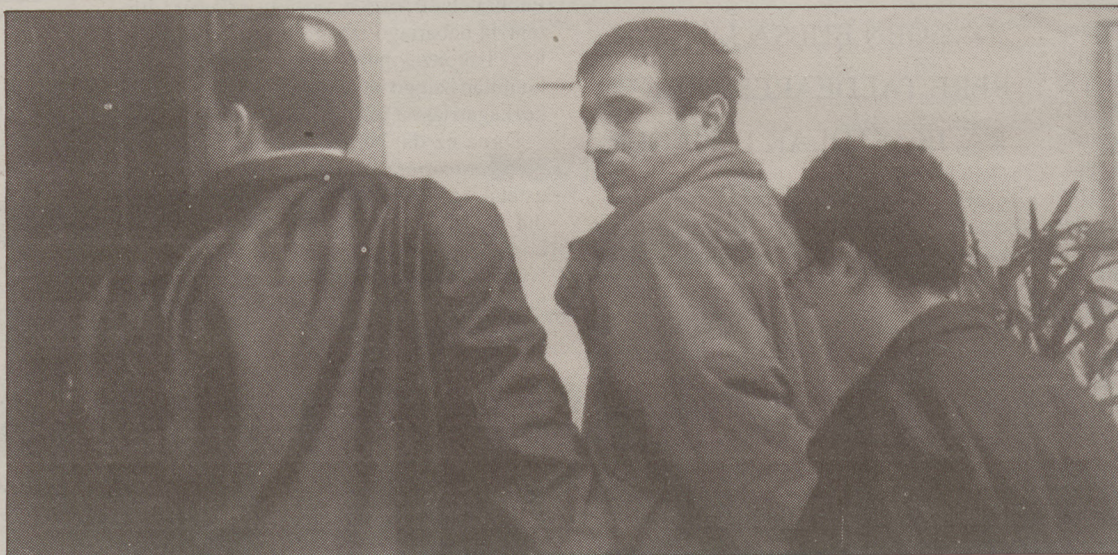
M. ESTEBAN / BAIONA

Atzo goizean Baionako Polizia Judizialaren egoitzan atxilotuta zeuden euskal herritarrek beste komisaldegietara banatuak izan ziren, Ipar Euskal Herrian, zein ere Akitaniako hiri nagusian. Francisco Mujika Garmendia 'Artapalo', Jose Luis Alvarez Santacristina 'Txelis', Joseba Arregi Erostarbe 'Fitipaldi' Bordeleko Polizia Judizialaren egoitzara eraman zituztela jakin zen, hain zuzen atzo goizean.

Beste hamabiak Ipar Euskal Herrian zeuden, Baionako Polizia Judizialaren egoitzan baita, dirudienez, Donibane Lohizuneko komisaldegian. Atzo arratsan atxilotuak geratzen zirenak honako hauek ziren: Philippe Lassalle Astiz 40 urteko baionesa, Manuel Rodriguez 58 urteko donostiarrak, Peio Langou 30 urteko baionesa, Dolores Ramirez Berouet 39 urte Badajozekoa eta Lapurdiko Getarian bizi dena, Mathieu Tuya 51 urte eta bere anderea Maro Tuya Bidartekoak, Marc Marot, Bernadette Marot 50 urte Baionakoak, Marie Andrée Azurmendi, Michel Bouet eta Elianne Arlotte.

Atzo jakin ahal izan zenez, Mugica Garmendia 'Artapalo', Alvarez Santacristina 'Txelis' eta Arregi Erostarbe 'Fitipaldi' Bidarteko etxe batean atxilotu zituzten joan zen igandean, arratsaldeko 18.40etan. Hauekin batera atxilotuak izan ziren Manuel Rodriguez, Lassalle Astiz eta Langou. Tuya familia etxearen jabea ere harrapatuak izan zen bertan.

Tuyaren etxeko auzokoak di-

Pello Langu (erdian), Frantziako Poliziak igandean Bidarten atxilotutako bat.

✓ Pakito, Txelis eta Fitiren atxilotetak, Roger Leloir eta Laurence Levert epaileen agintapean utziak izan ziren atzo.

ren Marc eta Bernadette Marot ere atxilotu zituzten polizi operazio horretan. Dolores Ramirez Beroueti dagokionez, Getariako bere etxean atxilotua izan zen igandean arratsan eta etxea maitu zioten. Bestalde atzo goizean Baiona aldean, beste bi pertsona atxilotuak izan ziren, biak Hego Euskal Herrikoak. Horien ezizenak bakarrik ezagutuak ziren atzo arratsaldearen bukaeran: Txato eta Kaiku.

IGANDE GAUEKO OPERAZIOA Polizia Judizialaren ardurapean iragan zen Bidarteko operazioa, Pirinio Atlantiar departamenduko Roger Boslet Poliziako buru nagusiak zuzendurik. Alabaina, RAID Polizia zerbitzu bereziaren laguntzarekin burutuak izan ziren atxilotetak. Bidarteko etxeko auzolagun baten arabera: «Operazioa azkar iragan zen. Polizia asko zegoen, hainbat kamioi eta autoetarik atera zirenak. Poliziek aurpegian zapiak eta buruan kaskoak zaramaten eta beltzez bestituak ziren.

Poliziako iturrien arabera, «operazioa arazorik gabe iragan zen. Barnean zeudenak ez ziren oldartu». Poliziaren arabera arma eta dokumentazio batzuk aurki-

tuak izan ziren Bidarteko etxe horretan, hain zuzen «hiru pistola —bi 9 milimetroko parabellum eta 7,65 milimetroko bat—, dokumentazio opari bat, dirua (libera eta pezetak) eta ordenagailu txiki bat beste ETako militanteek erabili ohi zutenen antzekoa».

Artapalo eta beste lagunen atxilotetak, Roger Leloir eta Laurence Levert epaileen esku utziak izan ziren atzo. Atzo ere jakin zen Madrilgo Gobernuak estradizioa eskatuko duela gutxienez Artapalorentzat. Frantzia

aldean, erreakzio positiboak entzun ziren Ipar Euskal Herrian iragan zen polizi operazioari buruz. Philippe Marchandek prentsari adierazi zionez: «Frantzia eta Espainiaren arteko elkarlana arrakastatsua da baina ez da erran behar atentatuak bururatuko direnik. ETaren aurkako gure joerarekin jarraitu behar dugu». Polizi operazioari buruz, Frantziako Barne ministroak ez zuen xehetasunik eman, Parisen atzo iragan zen prentsurrekoan: «Horrelako gauzetaz zenbat eta gutxiago erran hobea da» zioen. Frantziako Barne Ministroak gaineratu zituen hitzen arabera pentsa daiteke Poliziaren operazioek aurrera egingo dutela, «beste ezuste batzuk» gertatuko direla aditzera eman bait zuen.

Ardanzak «sendotasuna-ahultasuna» dialektika uzteko eskatu dio HBri

Z. ZAMAKOLA / BILBO

Jose Antonio Ardanza Euskal Autonomi Elkarteko lehendakariak «sendotasun eta ahultasuna dialektika alde batera uzteko» eskatu zion HBri, eta une honetan «Kongresua gainean duela, gertatzen denaz gogoeta egin» beharko lukeela eritzi zion.

Frantziako Poliziak ustez ETako zuzendaritzako partaideak atxilotu zituela eta, EBBn sartu aurretik egindako adierazpenetan, Ardanzak abisatu zuen gertakizun «garrantzitsua» izanda ere ezin dela esan ETaren etorkizuna amaituta dagoenik. «Uste dut, orain kongresua gainean dutela, sendotasuna edo ahultasuna alde batera uzteko momentua dutela, eta kontutan izateko gauza bat: demokrazia

batean eta askatasuna dagoenean, bakoitzak daukan iritzieren indarra ez dagoela pistoletan edo odoletan edo indarkerian; indarra, azken batean, argudioetan eta botoetan dagoela» esan zuen.

HB-KO MUNDUA URDURI DAGO ETako ustezko buruzagien atxilotetei lotuta, ukatu egin zuen horrek etapa berria ekarriko dionik euskal politikari. «Ez dago zalantzarik Artapalo atxilotzeak garrantzi handia duela. Azken urteotan jende guztia jakitun zegoen ETako buruzagia zela eta beraz berau eta ingurukoak atxilotzea garrantzitsua da. Halere —gaineratu zuen— norbaitek pentsatzen baidu honek ETako berahala suntsitzea ekarriko duela, oker dabil. ETA ez dago amaituta eta

Felipe Gonzalez:
«Notizia ona izan da guztiontzat»

MADRIL

Ustez ETako buruzagitzako kide direnak atxilotzea «notizia ona izan da guztiontzat» Felipe Gonzalez, Espainiako presidentearen esanetan. Operazioa «denbora luzean prestatutako lanaren ondorio» izan dela adierazi zuen. Zuhur azaldu zen Gonzalez eta Gobernuak orain arteko bidetik jarraituko duela ziurtatu zuen «seriotasunez eta handikeriarik gabe».

Felipe Gonzalezek, bestalde, Bidarteko operazioak ondorio asko izango dituela adierazi zuen «ez berehala agertzen diren horiek, baina dagoeneko sortzen ari dira eta jarraituko dutela espero dut».

ESTRADIZIO ESKAERA AZTERTZEN Espainiako Entzutegi Nazionalak ez du oraindik

igandean Frantziako Poliziak Bidarten atxilotutako euskal erre-fuxiatuen estradizio eskaerari buruzko erabakirik hartu. Jose Leopoldo Aranda fiskalburuak azaldu zuenez, instrukzio zentralako epaitegietan euren aurka dauden sumarioak aztertzen ari dira.

Francisco Mujika Garmendiari dagokionean, Entzutegi Nazionalak hamabi sumariotan dauka prozesatuta, gehienak 'Argala' komandoari egotzitako ekintzen ingurukoak.

Jose Luis Alvarez Santacristina estraditatzeko aukerak askoz ere murriztagoak dira, Entzutegi Nazionalak talde armatuko partaide izatearen salaketa baino ez bait dauka bere aurka, eta legehauste hau politikitzat jotzen duelako Justizia frantziarrak.

ez da egongo», adierazi zuen.

Horretaz gain, Gasteizko gobernuburuak ezeztatu egin zituen «HBko batzuek eman nahi duten inpresioa», alegia, atxilotetek ez dutela ezer aldarazi. Euskal erakunde armatuan aurrekoetan ere buruzagiak atxilotu eta berri-tzeak eman direla baietsi ondoren, «ezer ez dela gertatu esateko bestekorik ez da», erantsi zuen.

Donostiako HBko zinegotziek kaleratutako oharren gainean, lehendakari jeltzaleak esan zuen esateko «gauza asko» dituen arren, nahiago duela ezer ez esatea. «Uste dut HB eta hor inguruan dagoen mundu hori oso urduri dagoela eta momentu honetan, akaso, urduritasunak alde batetik eta presioak bestetik, edozein astakeria esatera bultzatzen», baietsi zuen.

IBARRAKO UZTURPE IKASTOLA

APIRILAREN letik hasi eta 10a bitartean, 1992-93 ikasturterako matrikula epea irekita egongo da.

MAILAK: 2 urtetako gela, Haur Hezkuntza eta O.H.O.

MATRIKULA formalizatze: Herriko plazako bulegoan, goizeko 11etatik 12.30era. **Tf:** (943) 67 12 99

Bidarteko operazioa

Corcuera: «Triunfalismoak baino zuhurtasunak nagusitu behar du»

ETAk oraindik hiltzeko ahalmena duela baina «bide onetik» goazela adierazi du

Corcuera atzo Madrilén emandako prentsaurrekoaren arabera, «atxiloketa hauek euforiarik gabe hartu behar dira, ETAk oraindik hiltzeko ahalmena bait du». Era berean, Madrileko Gobernuak ETaren aurkako borrokan estrategia aldaketarik ez duela egingo eta «gizarteak bataila irabazten ari» dela ziurtatu zuen.

X.L./DONOSTIA

Mujika Garmendia, Alvarez Santa Cristina eta Arregi Eros-tarberen atxiloketek poz handia sortu diote Corcuera Barne ministroari baina, hala ere, zentzugabeko euforiarentzako lekuri ez duela adierazi zuen atzo Madrilén emandako prentsaurrekoan. Horren ustez, triunfalismoak baino zuhurtasunak nagusitu behar du, «ETAk oraindik hiltzeko ahalmena bait du».

Rafael Vera Estatuko Segur-tasunerako idazkaria, Luis Rol-dan Goardia Zibileko zuzendaria eta Carlos Conde Duque Polizia Nazionaleko zuzendari nagusia-ekin batera emandako prentsaurrekoan, Jose Luis Corcuera gai logistikoetaz gutxi hitzegingo zuela aurreratu zuen «operazioa oraindik irekita dagoelako».

Ministriariak kazetarien galderei erantzun baino lehen «ETAn eta ENAM deritzan horren inguruan zerbait mugitzen ari dela» zalantzarik ez zuen agertu eta «alderdi demokrati-koen lanak eta bereziki euskal alderdien lanak» ETA isolatzeko baldintzak ipini dituztela ziurtatu zuen, «eta honek geroz eta polizi eraginkortasun handiagoa edukitzen laguntzen digu».

«EAJ-REN POLITIKAN KONFIDANTZA» HB instituzioetara joa- teko eta

ETaren «zati gogorra desgiteko» alderdiak eta EAJ bereziki HBekin elkarriketatzeke une egokia ote den galdetu zitzaionean Corcuera «terrorismo gaietan ameskerietan ezin» dela ibili erantzun zuen eta EAJ egiten ari dena ondo iruditzen zaiola esan zuen, «une egokia da EAJ egiten ari dena egiteko. EAJ eta euskal Gobernuaren politikaz ez dut zalantzarik. Euskal politika bakearen bila ari da, euskal alderdi demokratik herriarren gehiengoak ordezkatzen dute, beraz, triunfalismorik gabe azken urteotan lanean ari garen ildoan segitu behar dugu» esan zuen.

Jose Luis Corcuera, eta bere atzean Philippe Marchand ministroa. EFE

Ildo beretik, ETaren aurkako borrokan Ajuria Eneako Itunaren berebiziko garrantzia aldarrikatu zuen eta «Itun hau kaltetzen duen ekintza partidistak beregain ar- dura larria hartuko luke» gaineratu zuen.

ETA-REN AURKAKO ESTRATEGIA ALDAKETARIK EZ

«Ekintza arrakasta- tsu» ho- nek, ordea, ez du Barne Minis- teritza eta Madrileko Gobernu-aren ETaren aurkako estrategia aldatuko, Corcuera esan zu- nez, eta «inork ez dezala jendea nahastu Antton Santo Domin- gotik Europako herriren batera eramango dugula esanda (kaze- tari batek balizko elkarriketa

batzuk egiteko azaldutako gal- deraren aurrean), horrelakoei ez egin kasurik. Espainiako Gober- nuari dagokionez —esan zuen— Antton hortik ateratzen bada ho- na ekartzeko eta epaileen esku- tan uzteko izango da».

Polizia frantsesaren opera- zioak zein nolako min egin dion ETari ere aztertu zuen Corcua- rak eta «hankarik ez sartzeko, Poliziak hipotesi txarrenarekin lan egiten duela» adierazi zuen. Hau da, «urteetan zehar ETAko buruzagi kualifikatuak atxilo- tuak izan dira eta beste batzuk ordezkatu dituzte. Oraingoan Ar- tapalo dei dezakegun kolektiboa harrapatu dugu eta orain arte hau ez zen inoiz gertatu». Operazioa

Garcia Vargas: «Kolpe gogorra izan arren ez da ETaren amaiera»

MADRIL

Julian Garcia Vargas Espai- niako Defentsa ministroak atzo Senaduko pasiloetan esan zuen ETAko buruzagien atxiloketa kolpe gogorra izan dela talde ar- matuarentzat, baina horrek ez duela esan nahi ETaren amaiera denik. Zentzu horretan adi ego- teko esan zuen, ETaren erantzun- naren beldur.

«Pozik egoteko moduan gau- de, baina adi segitu behar dugu» azpimarratu zuen Defentsa mi- nistroak. «Lanean segitu behar dugu ETaren ahultasun honek amaiera zoriontsu batera eram- an gaitzan» esan zuen Espainia eta Frantziako Segurtasun Indarrak zoriondu eta gero.

Segurtasun neurriak indartu

egingo dira Garcia Vargasek adierazi zuenez. «ETAko buru- zagien atxiloketak egin direnean, atentatuekin erantzun dute» ar- gudiatu zuen. Beste xehetasunik ez zuen eskaini, baina segurtasun neurriak hartzeko eskaera Jose Luis Corcuera Barne ministroa- rekin telefonoz hitzegin ondoren egin duela adierazi zuen.

Manuel Chaves Extremadu- rako lehendakariak bestalde, esan zuen atxiloketekin ETAk urte honetarako planteiatzen zuen atentatuak burutzeko zail- tasunak izango dituela aurreran- tzean. Atxiloketen berri izan on- doren «lasaiago» sentitzen zela esan zuen, baina lasaitasun osoa «talde terroristarekin» amaitzean baino ez dela helduko gaineratu zuen.

✓ «Une egokia da EAJ egiten ari dena egiteko. EAJ eta euskal Gobernuaren politikaz ez dut zalantzarik»

✓ «Inork ez dezala jendea nahastu Antton Santo Domin- gotik Europako herri- ren batera eramango dugula esanez».

✓ «Urtetan zehar ETAko buruzagi kualifikatuak atxilo- tuak izan dira eta beste batzuk ordezkatu di- tuzte».

bukatzen denean erakunde ar- matuari zein min egin dioten neurtuko dutela esan zuen.

Polizia frantsesa zoriontzeaz gain, defendatu ere egin zuen. Bere ustez, Frantzia ahal duen guztia egiten ari da, eta «edozein giza ekinbidean bezala, egia da hobetu daitekeela», baina bera Frantzia beti defendatu duen ba- karrenetako izan dela ziurtatu zuen. Eta hori frogatzeko 1988tik hona «ETAko buruzagien atxi- loketek bide onetik goazela adie- razten» dutela esan zuen. Era be- rean, Goardia Zibilak «Frantzia- ko Segurtasun Indarrei eskaini- tako informazioa» ere goraiatu zuen zuen ministriariak.

Inork galdetu gabe, Treviño artzapezaren kasuari buruz aritu zen Corcuera. Bere ustez, apaiz baten jarrera dela medio ezin da Eliza osoa kritikatu eta «euskal Elizaren bake nahia eta bortizke- riaren aurkako borondatea» za- lantzan ez zituela jartzen aitortu zuen. Hala ere, «batzuetan esaten dituen gauzetan gardentasun eza nabari dut» esan zuen.

Pentsaurrekoa bukatzeko «hau ez da amaitu» eta «euforiazko egoera arriskutsua da» —adie- razi zuen— «geroko gertakariak damutu erazi bait gaitzakete». Hala ere, «borroka irabazten ari garela ez dut zalantzarik» esan eta oraindik zenbat sufritu behar- ko den galdera egin zuen. Eran- tzun gisa, Estatuko Segurtasun Indarren lanean jarri zuen konfi- dantza.

Agiriano: «Zuhur jokatzeko segitu behar dugu»

HONDARRIBIA

Jose Antonio Agiriano EAEn Madrileko Gobernuko ordezka- riaren esanetan atxiloketekin ez da ETArekin amaitzea lortu. Ma- drileko Gobernuko ordezkariek modu oso positiboan baloratu zuen Bidarteko operazio poli- ziala. «Operazio bikaina izan da» esan zuen. Ziurtatu zuenez ope- razioa poliziala Espainiako Es- tatuko Segurtasun Indarrekin el- karlanean burutu zen.

«Artapaloren atxiloketa bake- rako, Euskal Herrirako eta Es- painia osorako berri oso ona da» azpimarratu zuen Agirianok. Haatik triunfalismoan ez dela erori behar nabarmendu zuen. «Zuhur jokatzeko segitu behar du- gu» abisatu zuen Agirianok Hon- darribian.

Oliveri: «Garrantzia handiko operazioa da osagai politikoa ere baduelako»

DONOSTIA

Inazio Oliveri, Eusko Alkar- tasunako idazkari nagusiaren esanetan, «ETaren bihotzaren kontrako kolpe inportantea» izan da Bidarten polia frantsesak bu- rututakoa. «ETaren amaieran pentsatzeko modukoa ere ez da, ETAk berregituraketarako gai- tasuna erakutsi duelako» esan zuen EAKo buruzagiak.

ETAKoen atxiloketak, «ETA- ren dinamika bera gainditzen du» Oliveriren esanetan. «Garrantzia handiko operazioa da osagai poli- tikoa era baduelako, izan ere, Nazio Askapenerako Euskal Mugimenduan negoziatioari eta partehartzea instituzionalari bu- ruzko eztabaida dago, eta ETAko zuzendaritza eztabaida horretako sektore gogorrena zen».

Ordoñez: «Notizia oso ona izan da ETAKoen atxiloketa»

DONOSTIA

Gregorio Ordoñez EAEn PP- ko bozeramaleak esan zuen ETAko buruzagien atxiloketa «notizia oso ona» dela. «Dena den azken terrorista erori arte zuhur jokatu behar dugu» gaine- ratu zuen. Prentsa ohar baten bi- dez PPko buruzagiak «bakea eta bizitzeko eskubidea» hurbilago daudela aditzera eman zuen, bai- na oraindik helburu horiek er- diesteko bide luzea geratzen dela erantsi zuen.

«Artapalo eta bere kideak atxilotu dituztenek, horiek bai egin dutela giza ekintza, hainbat bizitza salbatu bait dituzte» ziur- tatu zuen PPko bozeramaleak.

Bidarteko operazioa

HB: «Atxiloketa hauek ez dituzte aldatu gatazkaren koordenadak»

ETAk «eskenatoki politikoan jarraitzen» duela dio Idigorasek

Euskal Herria eta Estatu espainiarraren arteko «gatazkaren koordenadak ez dituzte aldatu» ETAk zuzendaritzako ustezko hiru kideren atxiloketa dela eta, Jon Idigoras Herri Batasunako bozeramaleak adierazi duenez. «Artapalorekin edo Artapalo gabe, ETAk eszenatoki politikoan segitzen du», gaineratu zuen Idigorasek.

P.U. / DONOSTIA

Bidarten Frantziako Poliziak igandean egin zituen atxiloten balorazioa egitean Herri Batasunak «Euskal Herria eta Estatuaren arteko gatazkaren koordenadak» ez direla aldatu azpimarratu zuen, Donostian eskaini zuen prentsurrekoan.

«Artapalorekin edo Artapalo-rik gabe, ETAk eszenatoki politikoan segitzen du», gaineratu zuen HBko bozeramaleak. Hori dela eta, HBk ETA ordezka dezakeen inork ez bezala pentsa zehaztu zuen Idigorasek.

ETA bururik gabe gelditu dela zalantzan jartzen duela HBk adierazi zuen Jon Idigorasek. «Ez da ezertarako aldatzen gatazka

Erkizia, Idigoras eta Aioz atzoko prentsurrekoan.

A. GILLENEA

konpontzeko moduaz eta bere solaskideez daukagun ikusmoldea», argitu zuen Jon Idigorasek.

Igandeko atxilotetei buruz, Herri Batasunak egin duen beste gogoeta hau jakin erazi zuen Jon Idigorasek: «Bidarten gertatu dena gertatu zitekeela ETAk aurrirakusten ez zuela pentsatzen duena inozoa da».

«GIZARTE ZIBILEAN ERROTUTA» Frantziako Gobernuak «huts egite handi bat» egin duela eta Madrileko analisi faltsuek «kutsatu» dutela esan zuen HBko bozeramaleak.

ETAko ustezko hiru kide kua-

lifikatu hauen atxilotetaz elkarriketa erraztu dezakeela esanez agertutako zenbait iritziei erantzun zien HBko bozeramaleak. «Elkarriketaren bidea zabalik dago Espainiako Gobernuaren jarraitzearen arabera, egoera duela hamabost egun zegoen bezala dago», esan zuen Idigorasek.

HBren ustez, «ETA ez da fenomeno terroristarik, baizik eta Euskal Herriaren subiranotasuna lortzeko klabe politikoan ari den erakunde armatua» eta «gizarte zibilean errotuta» dago. Hori dela eta «orain arte gertatu den bezala» zuzendaritza «berriro osatuko» duela uste du HBk.

Atxilotetek indarkeriaren amaiera ez dutela ziurtatzen uste du Allik

IRUÑEA

ETAko buruak atxilotzeak «momentu honetan ez du ziurtatzen indarkeriaren bukaera», adierazi zuen atzo Juan Cruz Alli lehendakariak. «Oso zuhur» mintzatu zen Gobernuak burua, erakunde armatuaren aurkako operazio hau «guztiz arrakastatsua» izan dela adierazi arren. Era berean, «terroristen talde armatua apurtzeko emaitza positiboa izan da, polizien aldetik egina», gaineratu zuen Allik.

Halere, hau ez dela eperre harapatu baino lehen saltzeko modukoa zioen, «denok ukitzen gaituen arazoa konpondu dela pentsatzeko modukoa». Mota honetako erakundeetan «agintariek erortzen direnako alternatibak beti prest dituzte, eta automatikoki beste zuzendaritza bat jartzen da martxan», azaldu zuen lehendakariak.

Orain «arisku nabaria dago, ez bakarrik mobilizazioen alde-rik, baita erakunderen beraren

✓ Balorazio positiboa egin dute Nafarroako alderdiek operazio poliziala dela eta.

aldetik ere, kolpe hau erabakiorra ez dela izan pentsarazteko operazio gogorak martxan jar dezake, bere indarrak berdin daudela adierazteko», argudiatu zuen Allik. Inportanteena, bere ustez, «erakunde armatua eta bere inguruan kolpe honek beste batzuk ekar lezakeelako sentsazioa da, gerra hau galdurik dutelako susmoa, denboraren arazoa besterik ez dela, gizartearen gehiengoa aurka dutela eta demokraziaren barruan bere ideiak sistemaren baitan defenda daitezkeela», argudiatu zuen nafar agintariak.

Javier Otano Parlamentuko presidentea eta PSN-PSOEn kideak ere «zuhur jokatu behar

dela» zioen. «ETA, HBren bidez duen laguntza eta oinarri sozialarekin, suspertu egin daiteke». Halere, «operazioaren balorazioa guztiz positiboa da, Espainia eta Frantziako poliziak zorian-tzeko modukoa, ekintza hau garrantzi handikoa izan daitekeelako, atxilotetaz aparte lortuko zuten informazio inportanteagatik», azpimarratu zuen Otanok.

Eako Iñaki Cabasesentzat ETA mugimendu sozial eta politiko baten adierazpena da, beraz, erakunde armatuaren desagertzeari buruz hitzegiteko goizegi dela azaldu zuen. Bestalde, operazioa ez dela izan kasualitatezkoa zioen «ongi kalkulatuako ekintza izan dela uste dut, erakundearen sektore gogorrenak kanpoan uzteko eta elkarriketa eta negoziatziotik hurbilago dauden taldeak gora egin dezaten», azaldu zuen.

Felix Taberna IU-EBko parlamentariak, berriz, agintari hauen ordez zeintzuk jarriko diren zain egon behar dugula zioen.

KAS: «Frantses Gobernuak neurriko erantzuna izango du»

DONOSTIA

Bidarten gertatutako atxilotetek «subiranotasun eza dela medio Euskal Herriak bizi duen gatazka politikoa indarkerian oinarritu dute berriro ere» salatu zuen atzo KASek argitartutako prentsa ohar batean.

Koordinakunde horren ustez, «Estatu espainiarrak, behin eta berriro, egunerokotasunean demokraziari uko eta gure eskubideei muzin egiten dien arren itxura demokratikoa erakutsi nahi du». Adibide gisa, autodeterminazio eskubidearen edo burujabetasun politikoaren «ukazioa» aipatzen du.

Ondorioz, agintari frantses eta espainiarrei zuzenduz «oraingo honetan saldu nahi duten asmakaria hautsi egingo da egiazko errealitate gordinarekin topo egitean —dio oharra—, zer nahi duen eta

noren aurka borrokan ari den ezin argiago azaltzen duen Euskal Herriaren erantzunarekin topo egitean, hain zuzen ere».

Ildo horri jarraituz, «gatazka politikoa konpontzeko» indarkerian oinarritzea «saio ustela», dela dio KASek, eta saio horrek «demokrazia, subiranotasun eta askatasun status egiazkoa ireki eta eskuratzeko» duen borondate irmoarekin topo egingo duela. «Borondate horren islada» baino ez den ETA zein ENAM osoaren tinkotasuna, eskura dituen bitarteko guztiak erabiliz, «herri honen etsaien eraso bakoitzaren ondoren indarberri azalduko da» ohartarazi du KASek. Hori horrela, «Euskadin irteera ospatu nahi duen Frantziako Tourrean frantses Gobernuak egindako apostuak neurriko erantzuna» izango duela iragaritzen du.

Frantziako Tourraren irteeran mobilizazioak iragarri ditu HBk

DONOSTIA

Frantziako Poliziak Bidarten egin dituen atxilotetei erantzunez, Donostiako Herri Batasunako zinegotzi taldeak aurten Frantziako Tourrak Donostiatic egin behar duen irteeran talde honek zuen «ez boikoteatzeko eta abstentzio jarrera» berriro aztertzea behartuta dagoela adierazi zuen atzo eta «gure kontzientzia eta mobilizazio indarren arabera Europa osoari jakin eraziko diogu Donostia ez dela Espainiako iparraldeko hiri turistikoa, Estatu espainiarrak modu militarrean hartu, za-

paldu eta menderatu duen hiri euskalduna dela baizik».

HBko zinegotzi talde honek «Euskadi Ta Askatasunako militante diren Patxi, Fiti eta Txelis» eta gainerako atxilotuak omentzen dituzte «Euskal Herriaren askapen nazional, sozial eta kulturalaren alde hainbeste urtetan iharduteagatik». Prentsa oharrearen arabera, atxilotetekin bakea etorriko dela «uste eta une honetan pozik agertzen diren horiek, zein bake nahi duten» galdetzen da, «menderatuen bakea? Gure nortasunaren ukapenean oinarritzen den bakea?».

Olano: «Ez da benetako urratsik eman herri honen bake bidean»

DONOSTIA

1987ko urriaren 3an hasita mugaren alde batera eta bestera hasitako operazioa ekarri dute gogora egunotan izandako atxilotetek eta alderdi politikoek egin dituzten balorazioek, Juan Mari Olano, Amnistiaren Aldeko Batzordeetako bozeramalearen ustez. Atxilotu ugari izan zen orduan, Santiago Arrospeide Sarasola horien artean, eta operazioak ETArekin barruan gogoeta serioa eragingo zuela eta baita normalizazio prozesua lagundu ere adierazi zuten EAEko agintariak.

«ETArekin erantzuna oso gogorra izan daitekeela diote orain, ETAko atentateek iritzi publikoaren inguruan izango lukeen eragina aurrez indar gabe utzi nahian» uste du Juan Mari Olanok. «Modu honetara —azaldu zuen— ETAko militanten gartzeleratzeak arrakasta koiunturalak baino ez dituela ekarriko ezkutatu nahi dute». Horrelako operazioek ez dutela herri honen bakebidean benetazko urratsak ematen uste du baita ere AABBetako ordezkariak. «Pertsonak ordezkatzan dira, baina herriaren nahiak irauten du» azaldu zuen Olanok.

«Alternatiba nazionalistaren» hazia izan nahi du EAren III kongresuak

Oliveri: «Alderdi barruan gehiengoa da espazio berri horren aldekoa»

Eusko Alkartasunak «alternatiba nazionalista eta sozialdemokrata» sortzeko hazia ereingo du datorren larunbata eta igandean Donostian egingo duen III kongresuan. «Alderdi barruan gehiengoak uste du espazio berri hori egiteko erantzukizun handia duela EAK» uste du Inazio Oliverik.

PANTXIKE AGIRRE / DONOSTIA

Inazio Oliveri, EAKo idazkari nagusiak, bere alderdiak asteburu honetan Donostian egingo duen kongresuaren berri eman zuen atzo, Rafa Larreina Komunikazio idazkaria eta Jose Julian Irizar Gipuzkoako lehendakariak lagundurik. EAren III kongresu hau «herri honek bizi duen krisi ekonomiko eta politikoko koiuntura» baten barruan kokatu behar dela uste du Oliverik.

Autogobernuaren garapena, EAJ-PSOE koalizioak agintzen duten Euskal Autonomi Elkarteko instituzioak, euskal nazionalismoa eta egoera ekonomiko eta industrial krisian daudela esan zuen EAKo idazkari nagusiak.

Autogobernurako proiektua ezinezkoa egiten du bere ustez EAJ-PSOE Gobernuak, eta «nazionalismoaren funtsezko errebindikazioei» bizkarra eman dietela jeltzaleek esan zuen, eta mezu autonomista hutsean geratu direla. Inazio Oliveriren iritziz, alderdi nazionalistak ere krisian daude, «proiektu nazionalista ulertzeko dauden modu diferenteak eraginda».

«Guzti honek —adierazi zuen atzo Oliverik— euskal mapa politikoaren aldaketa ekarriko du, eta gure kongresuak proiektu interesgarri bat bideratu nahi du, ikuspegi nazionalista baina aurrerakoi batetik».

Inazio Oliveri, erdian, idazkari nagusi berraukeratuko du EAKo kongresuak.

A. GILLENEA

✓ **Euskal Ezkerrarekiko egon den hurbilketa aztertzen da ponentzia politiko honetan.**

'ASKATASUNA Ildo honetarik, ZINTZOTASUNA ETA EAK asteburu honetako kongresura daraman lema azaldu zuen Oliveri, karguan segituko duen idazkari nagusiak. 'Askatasuna, zintzotasuna eta aurrerapena' da lema.

«EAK askatasun nazionalaren alde egin du apostu, European independentzia izateko duen eskubidearen alde, eta baita gizabana-koen eskubideen alde, eta nazionalismoaren ikuspegi honek euskal herritarren batasuna esan nahi du» azaldu zuen lehenengo mezuaren inguruan. «Politikaren zentzu etikoa» berreskuratzea eta autogobernua ongizatea dela da EAK bere kongresura daramatzan beste bi mezuak.

Kongresuaren ostean, EA «alternatiba nazionalista eta sozial-

demokrata» sortzeko etapa bati ekingo dio. «Boterea lortzeko alternatiba izan behar du, euskal nazionalismoaren ekintzarako batasuna ekarriko duena, hori izango delako aukera bakarra instituzioek nazio osaketa eta herri honen bake eta normalizazioaren alde egin dezaten» gaineratu zuen.

EUE-REKIKO HURBILKETA AZTERGAI

Euskal Ezkerrarekiko izan den hurbilketa ere aztertuko du EAK kongresuan aurkeztuko den ponentzia politikoan. «Bategite interesgarria dago EUErekin, eguneroko politikan isladatzen dena, eta etorkizunean elkarkidetzak sakonagoa ekar dezakeena» azaldu zuen atzoko prentsaurrekoan Oliverik. Ez zuen zehaztu, EUErekin huteskunderi begira koalizioa osatzaren inguruan kongresuak erabakirik hartuko duen. «Datorren Asanblada Nazionalak edo exekutibek gai honen inguruan lan egiteari bidea zabaltzen zaion edo ez da erabakiko dena» gehitu zuen.

EAN gehiengoa EUE, eta «HBko sektore desenkantatue-

✓ **Inazio Oliveri idazkari nagusi berraukeratua izango da eta Carlos Garaikoetxea lehendakari.**

kin» espazio hori sortzearen aldekoa den galdetuta, «nire ustez gehiengo zabal batek ikusten du begi onez hori, eta gainera badaki EAK erantzukizun handia duela hori bideratzen» erantzun zuen Oliverik.

EAren III kongresuak mila ordezkari inguru bilduko ditu Donostiako Victoria Eugenia eta ponentzia politikoaz gain, ekonomikoa eta alderdiaren estatutuena ere aztertuko du. Inazio Oliveri idazkari nagusi berraukeratua izango da ziurrenik eta Garaikoetxea lehendakari. Ez da kargu hauetarako beste hautagaririk izango, nahiz eta Azkarragak idazkaritza nagusirako aurkezteko asmoa duela zabaldu zen. Oliveri berak esan zuenez, kongresuan jakiten da beste zerrendarik ba dagoen, «baina ez dirudi bat baino gehiago dagoenik».

UNICEFeko ohorezko bazkide izendatu zuten atzo Nafarroa

IRUÑEA

Juan Cruz Alli Nafarroako lehendakaria Madrilen izan zen atzo UNICEFeko ohorezko bazkide titulua jasotzeko. 'Andersen alde' eta kolerari aurrea hartzeko proiektuei Nafarroak eman dituen dirulaguntzazatik izendatu dute komunitate forala ohorezko bazkide.

Juan Carlos Espainako erregearen ahizpa den Margarita de Borbon infantaren eskutik jaso zuen saria Juan Cruz Allik, haurren laguntzarako NBeren fondoaren estatuko batzordeak urtero antolatzen duen ekitaldian. Bertan erakunde honen helburuak lortzen laguntzen duten pertsona eta entitateak nabarmentzen dituzte.

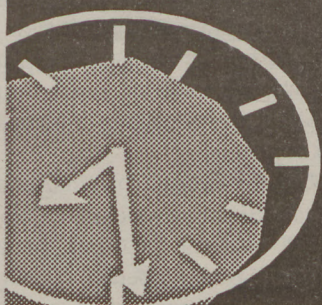
Espainiako hiriburuan bertan, Nafarroako presidentek 'Nafarroaren gaur egungo egoera eta etorkizuna' izeneko hitzaldia emanen du, hiru mila bazkide baino gehiago dituen Euskal Etxean. Foru Komunitateari Madrilen eskaintzen ari diren hitzaldi zikloan Jose Maria Jimeno Jurio historilari eta ikerlariak eta Estebe Petrizan EAKo senadoreak hartu dute parte, eta hurrengo asterako Jose Antonio Asiain parlamentari sozialistaren agerraldia espero da.

SANZ ERE MIGUEL NAFARROATIK KANPO

Sanz Nafarroako Gobernuak lehendakariordea Ingurugiro Batzarre Sektorialean izango da gaur. Espainiako Herrilan eta Garraio Ministeritzaren Ur eta Ingurugiro Politikarako Idazkaritza Nagusiak Doñana Parke Naturelean antolatu duen bileran, Jose Borrel ministroak hartuko du parte baita ere.

20.30 - 21.00

MUGAZ GAIN

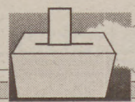
HERRI Irratia

T x e m a
Auzmendi

OM 1.224 DONOSTIA

LOIOLA FM 99.8

Hauteskundeak Ipar Euskal Herrian

Kontseilu Nagusiko Lehendakaritza UDFko zentristek lor dezakete

Igandeko emaitzek Iparraldean zentristorantzako joera agertu dute

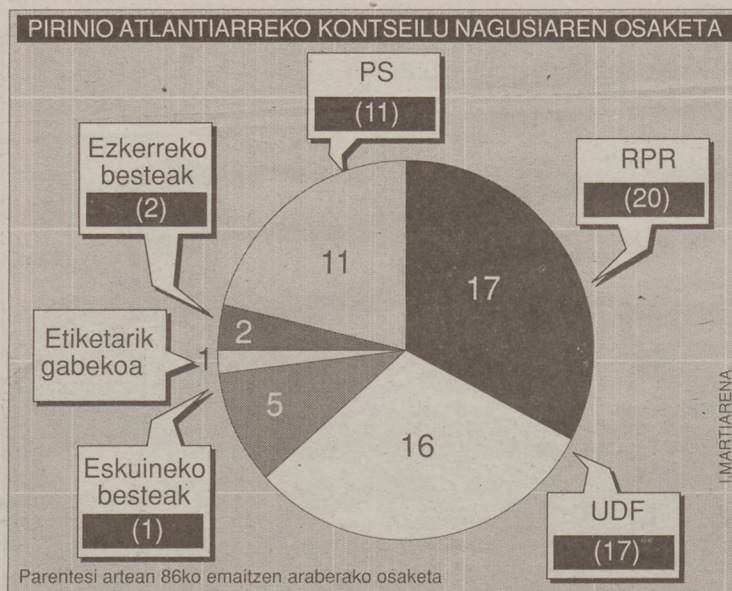
Joan zen igandeko kantonamenduetako bigarren itzularen ondoren, zentristak, Paben kokatzen den Kontseilu Nagusiko Lehendakaritza izan dezakete. Oraindik, bost lehendakari daude datorren ostiraleko hautaketarako Kontseiluaren lehen bilera nagusiaren kariatara.

MIXEL ESTEBAN / BAIONA

Joan zen igandeko kantonamenduetako hauteskunde bigarren itzulian, Pirinio Atlantiar departamenduko Kontseilu Nagusiak ez zuen aldaketa handirik ukan eskuin eta ezker erakundearen artean. Aldiz, eskubiko taldean, zentristek indar gehiago hartu dute eta nahiko ongi jarri dira RPR alderdiari alderatuz, UDFk Lehendakaritza eskuratzeko datorren ostiraleko bileran.

Henri Grenet lehendakariak bere postua utzita, UDFren joakera zaila agertzen zen RPR alderdiak Kontseilu Nagusian indar handiagoa bait zuen, 20 aulkiekin. Igandean, zenbaki hau 17ra apaldu da eta 16 UDFko zientzietatik beste 4 zentristekin gehiago erlatiboa dute, 52 kontseilariaren artean.

Datorren ostiralean bost hautagai izango dira RPR eta UD-

Fren aldetik. Pabe aldeko Jean Gougy, Jean Arriau eta Michel Cantet RPRkoak, baita ere UDFko François Bayrou Pabekoa eta Didier Borotra Miarritzeko alkate eta lehendakariak euskal herritar bakarra.

BOROTRA LEHENDAKARIGAI OSTIRALEAN

Alderdi sozialistaren aldetik aldaketarik ez dago Kontseilu Nagusi barnean 11 aulkiekin. Baina aldaketa asko izan ziren batez ere Ipar Euskal Herrian bai Alderdi Sozialistarentzat, baita ere RPRrentzat. Hamar kantonamenduetatik bederatzi eskuin aldean izan arren, argi da zentristek zenbait aulki irabazi dituztela RPRren kaltetan.

Iparraldean, lehen itzulian, 10 kantonamenduetatik batek bai zik ez zuen bere kontseilari aukeratu: Hazparnekoea. Eskualde honetan, Jacques Coumet RPRkoak irabazi du. Iholdin RPRk aulki bat galdu zuen, Jean-Louis Zaldixuri kontseilariak postua galdu zuen Jean-Louis Caseten aurka. Honek % 57,35 lortu ditu. Bastidan, RPRko Jean Castaingek aulkia galdu zuen Léopold Darrichton Bastidako alkate zentristaren aurka (% 50,27). Garazin, % 51,05ekin, RPRko Michel Intxauspe mantendu da EMAko Koxe Larre (% 29,75) eta PSeko François Maitia (19,20) hautagaien aurka. Miarritzen beste RPRko Saury mantentzen da % 69,74ekin.

Setien gotzainak «ezin hobeto» jokatu duela dio Bandresek

MADRIL

Juan Maria Bandres EEko lehendakariak atzo Madrilen baietsi zuenez, Jose Maria Setien Donostiako apezpikuak eta Jose Maria Pagola Gipuzkoako bikario nagusiak «ezin hobeto» jokatu dute Jose Ramon Treviño Irungo artzapezaren kasuan.

Onda Cero irratiaren eginiko adierazpenetan, Bandresek azaldu zuen elizako buruzagi hauek «legez, hiritar guztiek salatzen duten eskubidetik aske» daudela. Hala ere, EEko lehendakariak erantsi zuen Elizak zenbait erabaki har litezakeela, hala nola «honorario arinkeriak, nolabait esateko, egiten dituztenak Eliza barruan ardura handiak eduki dezaten galeraztea».

Bandresek Xabier Arzalluz EAJko lehendakariak gai honi buruz eginiko adierazpenak kritikatu zituen. «Ezin dira pastoralak eta politika hain sutuki nahastu», argudiatu zuen.

ARZALLUZ ETA JAUREGI Arzalluzek, igandean Leizor gazpiko batzokian inauguratzeko ekitaldian, Setien gotzainaren defentsa sutua egin zuen. «Madrilekoek azkenean guztiok matxinaziko gaituzte, gutxiengo baten indarkeria dela medio denak zaku berean nahasten gaituzte eta», aldarrikatu zuen. Buruzagi jeltzidearen ustez, Setienek «beste edozein gotzainek baino balio

Juan Mari Bandres.

moral, pastoral edo intelektual handiagoa dauka».

Ramon Jauregi PSE-PSOEko lehendakariak euskal Eliza ETArekin nahastuta egon daitekeen argi baztertu bazuen ere, Setien eta Arzalluzen adierazpenak gaitzetsi zituen. «Ez ditugu argudio horiek onartzen inori kalte egin edo legez kanpoko ihardunak eragingo dituen ekintza modura», esan zuen. Jauregiaren iritzian, ETAkideei laguntzea «legehaustea da eta legeak bere bideari jarraitu behar dio».

Sozialisten buruaren ildotik, Jaime Mayor Oreja EAEn PPko lehendakariak, are gogorrago kritikatu zituen Arzalluzen adierazpenak, eta argudiatu zuen ezin dela «justifika ezina dena justifikatu, terrorista bat ezkatatzeko gizabidezko arrazoiak erabili».

Iholdin abertzaleen botoei esker irabazi du Casetek

L.E. / IBARLA

Iholdin Jean Louis Caset ibar-larraren izendatzea kontseilari Caldichoury-ren aurka jendearen aldakuntza nahiaren adierazgarri da. Horrekin batera boto aldaketek igande batetik bestera agertu dute hor ere abertzaleen eragina. Horiei esker irabazle jalgi da Caset, eta bere herriaren garaipen harrigarria lortu du: 84 botoemale guztiek bere alde egin dute.

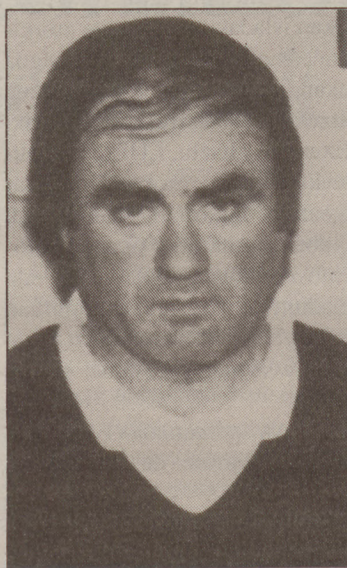
Caldichoury-Caset joan den igandeko buruz buruko emaitzak Iholdiko kantonamenduko jendearen aldakuntza nahia argi erakusten du. Iholdiko auzapeza den Caldichoury RPRko Ipar Euskal Herriko barnekaldeko notabelearen eredu daukate denek, egonkortasun hilkor batena, ekonomia, gizarte edo kulturaren. Horren baztertzeari ezker eta abertzaleen munduan ongi baloratu zuten igande arratsan. Caset Ibarlako auzapezak aurkakotasun asko

jaso behar izan ditu, Ostibarreko alkate gehienak kontra bait zituen.

Hautagai independente bezala agertu denak PSren sostengua zeukan. Hurbilago begiratu, ez da PSkoa bera eta alderdi honen presioak izan ditu, ez bazuen onartzen beste kandidatu bat PSk agertuko zuelako. Igande honen bigarren itzulirako abertzaleekin, ez bada ofiziala izan ere, hitzarmen zerbait egin izan da, hauek egin bait dute arteka.

Martxoaren 22an Casetek 864 boto zituen eta Caldichouryk 967. Heletako Curutchet RPRtik hurbil denak 546 egin zuen. Bere boto gehienak 29an joan zaizkio Caldichouryri. Honek 1.260 lortu du orotara. Caset, 864etik 1.694etara, igo da. Arbelbide hautagai abertzalearen lehen igandeko 514 botoak joan zaizkio.

Iholdi kantonamendua husten ari den bazterra da (1851: 9.684 biztanle, 1911: 6.735, 1954: 5.352, 1968: 4.853, 1990: 4.307).

Jean Louis Caset.

Jean Louis Caset, 46 urtekoa eta Baigorriko Credit Agricole bankuko arduraduna, 4 haurren aitak bere zoriona agertu zuen igandean eta denendako kontseilari izango dela erran zuen.

Notable bat ordezkatzu dio hargatik «gauza askotan bezala itxura hori aldatzen ari da. Ni egonena naiz lehen bezala ximple ximplea». Bere kanpaina denboran jendearen grina nagusia «laborariak hemen bizitzeko bere mozkinetarik» izan dela dio.

Bost atxilotu Bilbon 'Bizkaia' komandoari laguntzea egotzita

BILBO

Goardia Zibilak bost pertsona atxilotu zituen Bilbon atzo goizaldean, ustez ETako 'Bizkaia' komandoaren azpiegiturari laguntza emateagatik, Gobernu Zibileko iturriek aditzera eman zuten. Bostak Madrileko Polizia komandantziatara eroan zituzten atzo bertan, lege antiterrorista ezarrita.

Bilbon, Txurdinaga auzoan Txomin Garat kaleko etxebizitzan Miren Jasone Fuentes Reizabal, Luis Manuel Aldea Dominguez eta Ana Isabel Iriarte Santacoloma aurrekoaren emaztea atxilotu zituzten.

Goizeko seiak eta laudenak inguruan, hamar bat goardia zibilek Jorge Macarrón Fuentes eta Lagundu Sanchez Garcia atxilotu zituzten Bilboko Alde Zaharreko Somera kalean. Estatuko Segurtasun Indarrek bost minutu baino ez zituzten eman etxean, Amnistiaren Aldeko Batzordeak adierazi zuten.

ETXEBIZITZA BAT MIATU

Atxilotetak egin ziren aipatutako kale horren inguruan Goardia Zibilak Zabalde kaleko etxebizitza bat miatu zuen Amnistiaren Aldeko Batzordeak azaldukoaren arabera, baina ez zuen ziurtatzerik izan miaketa horren ondorioz atxilotetarik egon zen. Gobernu Zibilak bere aldetik ukatu egin zuen beste atxilotetarik egon zenik eta ez zuen miaketa honi buruzko adierazpenik egin.

Iturri ofizialek ziurtatu zuten atxiloteta hauek ez dutela zerkusirik igandean Bidarten burututako operazio polizialarekin, Polizia frantsesak ustez ETako buruzagitza osatzen zuten hiru kide eta beste zenbait pertsona atxilotu zituen.

Gainera, artikulua hau idazteko unean Bizkaiko operazio polizialak martxan segitzen zuela adierazi zuen Gobernu Zibilak, beraz ez da baztertzekoa tartean atxiloteta gehiago eman izana.

Irakaskuntza publikoaren afera

Sindikatuak: «Baliabiderik gabe utzi du euskal lehengaia Administrazioak»

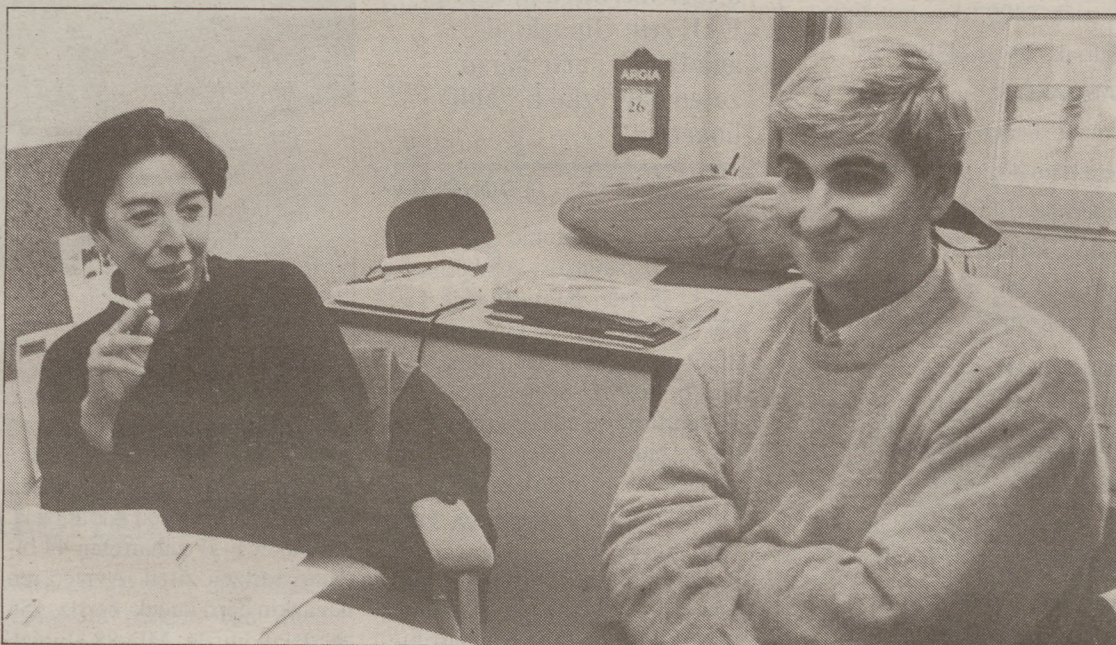
EAEko irakaskuntza publiko ez unibertsitarioak greba deialdia egin du biharko

EAEko irakaskuntza publiko ez unibertsitarioko bost sindikatuak bat egin dute «funtsezkotzat» jotzen dituzten arazoak konpontzeko. Biharko egun osoko greba iragarri dute erreibindikazio horien alde. EGUNKARIAK mahai baten inguruan bildu ditu sindikatuetakordezkariak.

G. AGIRRE / BILBO

Irakaskuntza publikoak bizi dituen oinarritzko arazoei irtenbidea eman asmoz, EILAS, ELA, CCOO, LAB eta UGT sindikatuak batu egin dira indarrak bildu eta bidean aurkitu duten «pareta» guztion artean botatzeko asmoz. Indar sindikalen batasunak bere emaitza izan du sindikatuak jorratutako Erreibindikazio Plataforman.

«Argi dago indarra dagoela, gure batasunean zein irakaslegoaren partehartzean, denok oso argi ikusten dugulako batera joan beharra», azpimarratu digu Itziar Lopategi LABeko ordezkariak. Plataformak biltzen dituen eskakizunak «funtsezkoak» direla gaineratu du Mikel Zabaljauregi CCOOeko kideak: «Gai funtsezkoak dira nolabait behartu gaituztenak batasuna lortzera: homologazioa, ordainketa, erforma eta abar. Estatuko toki

Amaia Miangolarra —EILAS— eta Kepa Altuna —ELA—.

XOUSE SIMAL

guztietan arazo horiek konponduta daude baina, hemen, gero eta ustelago gaude».

Amaia Miangolarra EILASeko ordezkariak plataformaren izaera «soziala» azpimarratu du. «Ez da plataforma laboral bat bakarrik, hezkuntz sistemaren kritika edo erreforma plateiatzen duen plataforma da. Horregatik, plataforma honek duen garrantzia eta inplikazioa oso garrantzitsua da, hezkuntz gizarte osoa inplikatzeko bait da».

«MOBILIZAZIOAK BIDE BAKARRA»

Irakaskuntza publiko ez unibersitarioa

tsitarioko negoziatio mahaia joan den abenduan bildu zen lehen aldiz. Hezkuntza Sailak «globo sonda» bezala definitu zuen otsaileko bigarren bilerak ere ez zuen emaitzarik ekarri. Egoera hau zela eta, Administrazioari erreazionatzeko denbora emanez, sindikatuak mobilizazioetarako deia egin zuten. «Mobilizazioak uzten diguten bide bakarra da», zehaztu du Miangolarrak.

Gauzak horrela, Hezkuntzak hirugarren bilerarako deia egin zuen joan den astean. «Administrazioaren proposamena guztiz eskasa eta zehaztu gabea izan da, ordainketa sistemari buruzko eskaintza egin du, beste gaiez ezer planteiatu gabe», adierazi diote EGUNKARIAri sindikatu hauek.

Langileen ordezkariak bat datoz oraingo zein aurreko Gobernuaren «ezintasuna» eta «borondate politikorik eza» salatzerakoan. «Beren ezintasunaz gain, atzean estrategia bat badagoela uste dut. Beren jokaera zatikako eskaintzak egitea, gu zatikatzeko asmoz. Estrategia da desgastea, eta horretarako gauzak luzatzen ari dira», argitu du Lopategik.

Atzeratzeak Administrazioari «abantaila» ematen diola dioen Zabaljauregiaren ustez, Gasteiz ez omen du «gatazka» ekidin nahi. «Ez dakit zein estrategia politiko egon daitekeen horren

atzean, baina argi dago ez dutela ebitatu nahi, abendutik plataformaren puntu bakar bati erantzun bait diote».

«ARAZOEI AURRE EGIN»

Administrazioa Euskal Herriko errealitateari egokitutako alternatiba eskaintzeko ez dela gai azaldu du Miangolarrak. «Badakigu arazo zailak direla, baina aurre egin behar zaie», agertu du Zabaljauregik. Bere esanetan, «eduki aldetik, agian, gauzak ez dituzte izango, baina epeak eta negoziatzeko bideak zehaz daitezke».

Irakaskuntzaren transferentziak egin zirenetik aurtengo presupostuak gutxien igon direnak izatea salatu dute sindikatuak, «izugarritzko kontraesana». «Irakaskuntzaren erreforma egin nahi dute eta horrek izugarritzko dirutza eskatzen du. Hemengo hizkuntz berezitasunak direla medio planifikazioa garestiagoa da».

«Euskal Herriko lehengaia pertsonaren prestakuntza dela dio Eusko Jaurlaritzak eta gero irakaskuntzari hain errekurtso gutxi bideratzea guztiz kontrajarria da. Lehengaia pertsonen prestakuntza da. Horri jarraituz, dagoen krisia eta industriaren gainbeherakadarari aurre egiteko neurria irakaskuntza ustatzeta eta jendea prestatzea litzateke», esan dute sindikatuetakordezkariak.

Askatu gabeko korapiloa

G. A. / BILBO

EAEko irakaskuntza publiko ez unibertsitarioak askatu gabeko betiko korapilo ematen du eta, dirudienez, Administrazioa ez da ausartzen handik edo hemendik tiratzen.

Sindikatuak bost ardatzetan bereizten dituzte arazoak: ordainketa sistema, egonkortasuna, erreforma, euskalduntzea eta lan baldintzak.

EAEko funtzionarioekiko homologazioa ekarriko lukeen ordainketa sistema sortzearen eskakizuna berria ezik, «gai zaharra» da sindikatuaren ustez. Kepa Altuna ELAkoak argitu duen bezalaxe, 1988. urtean sinatutako akordioaren hitzurrean homologazioa negoziatzeko hasi behar zela agertzen zen.

«KANPOTIK EZARRITAKO ERREFORMA»

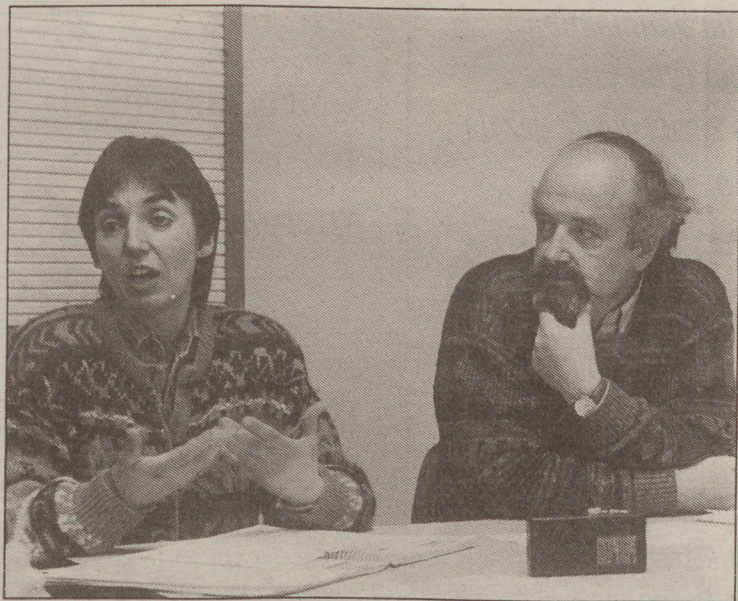
Hau dela eta, sindikatuak

bat etorri dira deshomologazioa kuantifikatu eta homologazioa lortzeko epeak ezarri beharra aldarrikatzeko.

Erreformari «arin» eta «ondo» ekin behar zaiola adierazi dute behin eta berri. «Erreforma izugarritzko atzerapena daramagu hemen, gauza garrantzitsu guztiak egin gabe daude: planifikazioa, zentru mota, lanpostuen katalogoa eta abar. Arazo asko pilatzen eta usteltzen ari dira. Horregatik, ahalik eta azkarren ekin behar zaio», esan du CCOOeko kideak.

Erreforma MECtik zehaztuta datorrela esan dute sindikatuak, irakasle eta hemengo Gobernuaren ahalmenik eza salatuz: «Erreforma ezarritako gauza da. Ez dugu aukerarik ezetz esateko».

Sindikatuaren esanetan, irakaslegoaren euskalduntzeak konpongabeko gaia izaten segitzen du. IRALE, irakasleak euskalduntzeko administrazioaren programak 10 urte bete dituen arren, EAEko irakasle go euskalduna ez da erdira heltzen».

Itziar Lopategi —LAB— eta Mikel Zabaljauregi —CCOO—.

SIMAL

ALEJANDRO
ALTUNA S.A.

ARRASATE

... eta aste honetan : ORERETA: Herriko

enparantzako aretoan, 2tik 5era. **Ordutegia:** 10-1 eta 16-20. **ALGORTA:** Lan Kide Aurrezkiko aretoan (Saldisu kalea) 3tik 5era. **Ordutegia:** Ostiralean 6-9. Larunbata eta igandean 11-2 eta 6-9. **LAUDIO:** Kultur Etxean, 1etik 5era. **Ordutegia:** 10-1 eta 17-20 (Igandean 11-14). **LIZARRA:** Kultur Etxean, 2tik 5era. **Ordutegia:** 19-21.

GERNIKAKO AZOKA

Eguraldi txarra dela medio aste honetan ere ez da nobedaderik izan

MARIBI CAMPILLO / GERNIKA

Ez zen nobedaderik izan atzo, joan den asteen eginiko eguraldi kaskarraren ondorioz. Gernika inguruan botatako kazkabarrak produktu ugari hondatu ditu. Gainera, saltzen bestetan baino base-rritar gutxiago izan zen eta bertara eramandako produktuak ere nahiko eskasak izan ziren.

Negutegiko produktuek eta zuhaitzek izan zuten salmenta onena. Landareak, orde, nahiko gutxi saldu ziren. Zuhaitzei dagokienez, joan den asteen baino pinu gutxiago jarri zen salgai eta bakoitzak 10 eta 20 pezeta bitartean balio zuen.

BARAZKIAK

Babak, 250 pezeta; piper si-kuak, 3.000; baberrunak, 600-800; porruak, 100-200; megutegiko letxugak, 50-100;

negutegiko espinakak, 400; negutegiko azelgak, 40-50; azak, 50-80; eskarolak, 30; patatak, 50; apio sortak, 100; kalabazak, 30; perrexil sortak, 25; azenario sortak, 60; kipula gorriak, 400 dozena; baraxuriak, 200 dozena.

LANDAREAK

Tomatea takoan, 20-100 pezeta; tomateak, 1.000 zientoa; piperrak, 1.000 zientoa; porruak, 350; azak, 350; tipula gorriak, 350; tipulinak, 250; letxugak, 400.

HEGAZTIAK

Oilanda gorriak, 800 pezeta; oilaskoak, 220; txitak, 50.

FRUTAK

Golden sagarrak, 200 pezeta; erreineta sagarrak, 300; kiwiak, 60-250.

MD-88k lehen bidaia egin zuen atzo Madriletik Hondarribiko aireportura

Zerbitzu honek Fokker F-27ak ordezkatu ditu 28 urteren ondoren

MD-88 hegazkinak lehen hegaldi ofiziala egin zuten atzo Madriletik Hondarribira. Erreaktore hauek Fokker F-27 hegazkin txikiak ordezkatu dituzte zerbitzu honetan. EAE zein Gipuzkoako agintariek parte hartu zuten ohorezko hegaldi honetan.

DONOSTIA

Jose Antonio Agiriano Espainiako Gobernuak Gasteizen duen ordezkaria eta Eli Galdos Gipuzkoako diputatu nagusia izan ziren, besteak beste, MD-88ek Donostiako aireportura egindako lehendabiziko bidaian. Hegazkin hau Aviaco konpainiak erabiliko du Gipuzkoa eta Espainiako hiri-burua lotzeko.

Jose Maria Gurrutxaga Gipuzkoako gobernadore zibil ohia eta Alfonso Oronoz Hondarribiko alkatea, besteren artean, Hondarribiko aireportuan izan ziren lehen bidaia hau egiten zuen hegazkina noiz heldu zain. Javier Alvarez Aviaco zuzendari nagusia ere bertan izan zen.

Gipuzkoako zenbait agintari 'MD-88tik' jaisteko unean.

nik zerbitzu egokirik eskaintzen ez zutela» esan zuen Alvarezek.

Fokker F-27 zaharretan 44 bidaiari sartzen ziren. Aviaco-ren hegazkin berri hauek, berriz, 155 eserleku dituzte. MD-88 abioiak McDonnell Douglas konpainia estatubatuarrek egiten ditu. Abioi iparamerikar hauen teknologia punta puntakoa da, adituek zehaztu dutenez.

MD-88 martxan hasteko zenbait arazo izan ziren azken hilabeteotan, agintari frantsesek ez bait zioten konpainiari aritzeko baimenik eman. Horretarako arrazoi nagusia lurraldetasunari zegokion. Abioiek irten eta lurretarako Hendaia aldera jo behar

zuten eta honek Frantziaren subiranotasuna hausten zuen Parisen arabera.

Baionako Merkatal Ganbararekin izandako arazo ekonomikoek ere pisu handia izan dute erreaktore berriaren funtzionamendua nahi bezain laster erabiltzen hasteko. Azkenean, baina, arazo guztiak desagertu egin dira eta MD-88 prest dago jadanik Gipuzkoako aireportuan zerbitzu hau eskaintzeko.

Fokker zaharrak herenegun igandez egin zuen azken bidaia Madril eta Hondarribia lotzeko linea hau hogeitazortzi urtean egiten ibili eta gero. Igandean, esan bezala, Gipuzkoatik Madrilera joaten zen hegazkinak azken bidaia egin zuen biharamunean beste bati uzteko lekua.

Atzo, astelehenean, itzuliko bidaia egin behar zen baina antzinako modeloaren ordezkari MD-88 bat erabili zen gipuzkoako Hondarribiko aireporturantz jotzeko.

V Mendeurrena eta 1993ko Europa aztergai Gasteizen

L. K. G. / GASTEIZ

Zirri-Mirrika Gasteizko ikasleen taldeak eta Gogoia EHUKo irakasleen kolektiboak antolatutako, V Mendeurrena eta 1993ko Europari buruzko hitzaldi eta ekitaldiak izango dira gaurtik eta apirilaren 10era arte Gasteizko Geografia eta Historia Fakultateko areto nagusian.

Gogoia taldeko batek atzo esan zuenez, «interesgarria da mendeurrenaren argi nahiz ilunak azaltzea». Horretarako, «erantzun» mugimenduan dauden «espezialistak» ihardunaldiotan mintzatuko dira. Gaur, Marcos Roitman ekonomilari eta Madrilko Unibertsitateko irakasleak hasiera emango die hitzaldiei.

HILDAKOAK

BIZKAIA

BILBO

Pascual Egia Basualdu, 71 urte.
Fernando Martinez Martinez, 44 urte.
Isabel Garcia Olmos, 95 urte.
Felix Hernandez Prado, 66 urte.
Felisa Ros Villanueva, 93 urte.

ALGORTA

Maria Carmen Villota Barandiaran.

BASAURI

Tole Iriarte Indurain, 56 urte.
Juan Cascan Lopez, 62 urte.

EUBA

Mikel Aingeru Iturrieta Solaguren, 25 urte.

ERANDIO

Amaia Bustos Cuevas, 21 urte.

OROZKO

Jose Pagazaurtundua Pagazaurtundua, 81 urte.

SESTAO

Roke Moreno Barrutia, 77 urte.

SOPELA

Txekun Markaida Olea, 28 urte.

ZORNOTZA

Jose Manuel Villambrosa Azpeitia, 44 urte.

GIPUZKOA

DONOSTIA

Rosario Rodriguez Goikoetxea, 81 urte.
Teodoro Goiaz Garmendia, 82 urte.
Maria Luisa Gorosabel Blasco, 67 urte.
Paquita Latiegi Aristizabal, 92 urte.
Maria Danborena Martinez, 75 urte.

ANDOAIN

Gemma de Grado Baztan, 18 urte.

ASTIGARRAGA

Jose Golderazena Dorronsoro, 51 urte.

AZKOITIA

Julian Soralluze Arzalluz, 75 urte.

BILLABONA

Juan Vicente Aia Barzina, 68 urte.

ELGOIBAR

Jacoba Juaristi Villar, 83 urte.

LASARTE

Sergio Corchero Martin, 14 urte.

MUTRIKU

Ignacia Lezertua Bastida, 77 urte.

OLABERRIA

Francisco Perianez Lopez, 57 urte.

TOLOSA

Piedad Alvarez Gonzalez, 88 urte.

ZUMAIA

Faustino Aizpurua Idiakez, 76 urte.

ARABA

GASTEIZ

Marina Jimenez Arevalo, 93 urte.
Fernando Berastegi Zabala.

BERANTURI

Teresa Martinez Uzkiano, 82 urte.

ZARATE

Carmen Larrea Lafuente, 86 urte.

NAFARROA

IRUÑA

Jose Huesa Plano, 74 urte.
Sebastian Viñaras Lopez, 64 urte.
Josefa Sanchez Clavel, 78 urte.
Jose Maria Arigita del Pozo, 60 urte.
Zacarias Beraza Mariñelarena, 79 urte.
Jose Bikuña Sanchez, 82 urte.
Mercedes Lopez de Dicastillo Iñaniz, 65 urte.

ARRITZ

Petra Velaz Morras, 85 urte.

ARTAXONA

Felix Laskarro Zenborain, 81 urte.

ATARRABIA

Salvador Gil Peire, 85 urte.

BERRIOGOITI

Tomas Ustarroz Aristu, 86 urte.

BURLATA

Maria San Andres Casau, 88 urte.

LARRAINTZAR

Jose Maria Espelosin Gerendiain, 66 urte.

TAFALLA

Dionisia Jimenez Jimenez, 90 urte.

LAPURDI

BAIONA

Alexandre Lassus, 72 urte.
Marie Brousteau, 97 urte.

ANGELU

Madeleine Saint Cricq.

DONIBANE LOHIZUNE

Loys de Cuniac, 37 urte.

MIARRITZE

Marie Madeleine Dirassen, 75 urte.

NAFARROA

BEHEREA

BIDAXUNE

Rene Larbide, 71 urte.

28 URTEKO ZERBITZUA Alvarezen esanetan, bazen sasoi Hondarribian azken 28 urteotan funtzionatzen ari izan diren Fokker F-27-ak aldatzeko. Hegazkin zaharrak «jada-

**MIREN
ARANTZAZU
MITXELENA
ARANA**

Jose Luis irakaslearen ama

*Egun da Satimamina
Benetan egun samina
Goiko zerua gorde dezala
Luzaro zeure arima*

ORERETA ALDEKO

**JON KEPA
ETXEBARRIA
FERNANDEZ**

(Iurretan L. H.
Institutuko ikaslea)

*Zergaitik uka zaizu
Bizitzeko beta
Zergaitik heriotza
Zugana kolpeka
Eskola utzi duzu
Lagunez beteta
Sekula ez zaitugu ahaztuko
Jon Kepa*

IKASTETXEKO IKASLE ETA LANGILEAK
Iurretan, 1992ko martxoaren 31n

Euskalerriaren Adiskideen Elkarteak bilera egin zuen

DONOSTIA

Real Sociedad Bascongada de Amigos del Pais erakundeak urteroko batzarra egin zuen joan den larunbatean. Azkoitiko Insasuti jauregian egiten ari diren lanak direla medio, bilera ezin da leku zehatzean egin eta horregatik modu ibiltarian egiten ari dira. Asteburuko batzarra, esaterako, Gernikako Montefuerte jauregian egin zuten.

Bilerara ehun bazkide baino gehiago joan ziren, batzorde agintaria osatzen duten lagunez gain. Batzarrean erakundearen egoera ekonomikoaren berri eman zen. Jose Manuel Lopez de Juan Abadek iazko balantzea eta aurtengo proiektuak jakin erazi zituen. 1.992ari begira erakun-

deak antolatuko dituen ekitaldien barruan, Eusko Jaurlaritzako Lehendakariaren idazkaritzaren laguntzaz egingo diren ihardunaldiak daude. Berauek Europako Akta Bakarrak indarrean jartzean Euskal Herriko zenbait kolektibo profesionaletan izango duen eragina aztertuko dute.

Lopez de Juan Abad zuzendaria elkartearen europazaletasuna azpimarratu zuen hitzaldian —«gure Europaz hitzegiten zuten konde fundatzaileak eta bere kideek orain bi mende pasata»—. Era beran datorren urtean Bascongadaren bigarren fasearen 50 urte beteko direla esan zuen. Sasoi hau gerra zibilaren amaierari dagokio, gatazka bukatu eta lau urtera arte ez bait zen elkarteak berriz antolatzerik izan.

Aialan aske dabilzan abereak kontrolatuko ditu Ertzaintzak

GASTEIZ

Aialako bailaran askatasun osoz joan-etorrian dabilzan abereak auto istripu ugari eragin dituztela eta, Ertzaintza Aiala bailarako udal zein Arabako Diputazioaren laguntzaz abereak kontrolatzen ariko da aurrerantzean.

Eusko Jaurlaritzaren Barne Sailak plazaratutakoaren arabera, aske dauden abereak biltzen saiatuko dira hiru instituzioak. Era berean, abereon jabeak nortzuk diren jakin eta berauek eragindako kalteak ordaindu, eta zigor administratiboei aurre egin beharko diete.

Abereok eragindako kalteak larriak izan dira Barne Sailaren iritziz. «Nekazal eta baso esploatazio ugari hondatu dituzte, eta

auto istripu asko ere egon dira, errepideetara sartzen bait dira animalia hauek» zehaztu zuen Barne Sailak. Ertzaintzaren arabera lau ezbehar larri egon dira urtea hasi zenetik, «baina, larriagoa izan zitekeen errepideetan ertzainak ibili ez balira» gaineratu zuen.

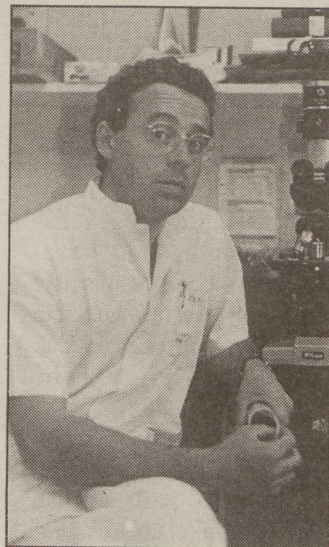
Era berean, trenak aske dabilzan abere hauetariko asko harpatu ditu. Istripuotan, ordea, ez zen hilik inor gertatu. Abereon osasuna kontrolatzea oso zaila da eta «birlandatu berri diren lurraldeetara sartzen dira» esan ostean, abereok sortzen duten etekin ekonomikoa deusezten dituzten lurraldeek emango luketena baino txikiagoa da Ertzaintzaren ustez. Horregatik abereok kontrolatzeko erabakia hartu du Barne Sailak.

HONDARRIBIKO HABEko Euskaltegiko

ikasleak izan genituen EGUNKARIA bisitatzen joan den ostegunean. Erredakzioiko eguneroko lanari buruzko argibideak eman ondoren «hau zer da, hura zertarako da?» galdetzen ibili ziren. Bisitaldia amaitu ondoren, ANDER GILLENEAK egindako argazkian ikus daitezke. Badakizue, hurrengorako ere gure atea irekita ditzue eta nahi duzuenean berriro etorri.

MIKEL ALVAREZ

Mikel Alvarez, Basurtoko Ospitaleko Mikrobiologia Zerbitzuko medikua ezezik, OEE (Osasungoa Euskalduntzeko Erakundea) elkartearen partaidea ere badugu. Erakunde honek Gaisotasun Infekziosoak izeneko euskara hutseko ihardunaldiak antolatu ditu Bilbon apirilaren bigarren astebururako. Topaketa hauei buruzko xehetasunak eta bere lan munduan euskararen erabileraren sustapenerako OEEak bultzaturiko ekimenez mintzatu zaigu.

«Xedea egunoroko harremanetan euskararen sua piztea dugu»

INAKI LAZKANO / DONOSTIA

EGUNKARIA.— Zeintzuk dira OEE deritzan elkartearen helburuak?

MIKEL ALVAREZ.— Gure eguneroko lanean euskara komunikazio tresna bezala erabili nahi izateaz gain, bere normalizapenerako beharrezkoak diren oinarriak bideratzea litzateke gure erakundearen helburu nagusia. Hori lortu ahal izateko zenbait ekintza egiten ditugu. Pasa den urtean minbizia-ri buruzko ihardunaldiak burutu genituen Donostiako Arantzazuko Amaren erresistentzian. Oraingoan, aldiz, Basurtoko Ospitaleari egokitu zaio txanda.

EGUNKARIA.— Ihardunaldi hauek egiteko inongo laguntzarik jaso al duzue?

«Azttertuko diren gaitzak

HIESa, tuber-

kulosia, eta B

hepatitisa di-

tu».

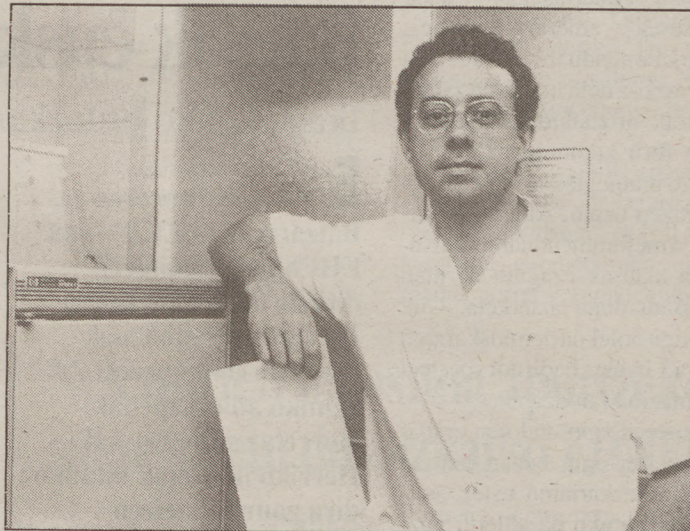
ALVAREZ.—

Elkartearen lanaz aparte, erakunde eta enpresa zenbaiten laguntza ekonomikoa eskuratu dugu. Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailak osasun interesdun

ekimenei banatzen dien diru laguntza, Hizkuntz Politikako Idazkaritzarena, Ospitaleak eskaintzen duena, eta BBK banketxearena jaso ditugu besteren artean. Bestalde, ihardunaldi hauetan emango diren txosten laburrak, hitzaldiak eta aztertuko den gaiari buruzko informazioa 175 orrialdeko liburu batean argitaratuko da, azken honek Bizkaiko Foru Aldundiaren babesa izango duenari.

EGUNKARIA.— Ekimen honen aurrean zer nolako jarrera azaldu dute euskaldunak ez diren zuen gainontzeko kideek?

ALVAREZ.— Honelako gauzak egitea nahiko ongi ikusia izan den da orokorrean, alde horretatik behintzat ez dugu inolako oztoporik izan. Basurtoko Os-

XOUSE SIMAL

pitaleak ere jarrera ona agertu du gure proposamenen aurrean, eta erraztasunak eman dizkigu gure asmoa bete dadin. Bilbon jende gutxi mintzatzen da euskaraz, baina, hala ere, begi onez hartzen da euskararekin zerikusirik duen oro. Hitzaldiak euskaraz emango direnez, hitz tekniko askoren itzulpena egokitu behar izan dugu eta hau, guretzat ez ezik, euskara beraren normalizatorako gauza garrantzitsua da.

EGUNKARIA.— Gaisotasun infekzioaren gai orokorraren barnean zein gaisotasun dira gehien nabarmentzen direnak edo zein gaisotasuni ematen dio OEEk garrantzia handiena?

ALVAREZ.— Gaur egungo Gaisotasun Infekziosoko edozein

kongresutan jorratzen diren gai berberak izango dira: gaisotasun infekzioso garrantzitsuen artean, HIESa, tuberkulosia, B hepatitis, 'Qu' sukarrak eta gernubi-deetako gaisotasunak ditugu.

Gaitz guzti hauek era paretsu batetan azaltzeko asmoa dagoen arren, beharbada HIESak

—sexu bidez transmititu daitekeen gaisotasuna den heinean— zatirik handiena bete dezake, pil polean daukagun gaisotasuna delako.

«Ospitaleak

ere jarrera

ona agertu du

eta errazta-

sunak eman

dizkigu».

SOSLAIA

Euskararen ereilea

Mikelek lurrari loturiko zaletasunak ditu gustoko, baserri inguruan patatak lantzea kasu. Baina bere afiziorik gogokoena gure hizkuntza bera da. «Euskara asko maite dut. Beharbada, Bilbon bizi naizelako, edo idazle ezagun batek esaten zuen erara, euskaldunak Bilbon txerokiak garelako». Mikel Alvarezen lanak medikuntza esparruan lozorroan zirauen euskararen hazia ereilea lortu du, euskararen erabilgarritasuna zenbait arlotan ezinezkoa zela argudiatzen zutenen ahoak ixil eraziz. Eta honek erakusten digu gure hizkuntzak inolako mugarik ez duela, baldin eta horretan saiatzeko benetako gogoia badago.

Euskararen egoera aztertzeke batzorde berezia onartu dute

IRUNEA

Nafarroako Parlamentuko Bozeramaleen Mahaia eta Batzordeak onartu egin du euskararen egoera herrialdean aztertzeke Eusko Alkartasunak egin zuen eskaera. Proposamenak Otano —PSN—, Ziaurritz —EA— eta Landaren —IU— aldeko botoa jaso zuen eta bi abstentzio.

Horrela bada, Parlamentuak Batzordea osatuko du Euskararen Legearen emaitzak aztertzeke eta hizkuntza honen banetako egoera ezagutzeko asmoz. Hori dela eta, Foruaren Amejoramenduaren 9. artikulua aldatzearen tramitazioa atzeratu egin dute, batzorde honen txostena ezagutu arte.

Eusko Alkartasunako Iñaki Cabasesek adierazi zuenez, «Amejoramenduaren aldaketa beharrezkoa dela iruditzen zaigu, euskarak ofizialkidetasuna izan dezan foru komunitatean. Gaur egungo arautegiak ez du euskara bermatzen uzten. Alderdi politikoak Amejoramenduaren hutsune eta akatsak ezagutu dezaten proposatu dugu azterketa. Guk badakigu nolakoa den euskararen egoera, baina badirudi besteei informazioa falta zaiela».

Txostena egin ondoren erabakiko da zer egin behar den eta EAko ordezkariaren ustez, «orduan ezagutuko da alderdi guztien jarrera eta ikusiko dugu baduten euskararekiko sensibilitatea, eta, ea zinez uste duten euskara nafar guztien ondarea dela».

Parlamentuko Bozeramaleen Mahaia eta Batzordearen hurrengo bilera batean erabakiko dute zeintzuk hartuko duten parte batzorde berezi honetan. Dena den, euskararen inguruan lan egiten duten talde, erakunde eta elkarten partehartzea funtsezkoa iruditzen zaio Iñaki Cabasesi, «beraiek bait dira irizpideak eman, eraginak aztertu eta irtenbideak poposatzeke aipose-nak». Lan egiteko modua eta epeak ere zehazteke daude oraindik.

Foruaren Amejoramendua aldatzeko mozioa ekaina baino lehen tramitatuko dela azaldu zuen parlamentariak «ordurako txostenaren emaitzak ezagunak izanen bait dira».

EKBk larunbatean egin zuen III Biltzar Nazionala Zorroagako Fakultatean.

ANDER GILLENEA

EKB eta EHE «nazkaturik» daude Buesak euskararen aurka esandakoaz

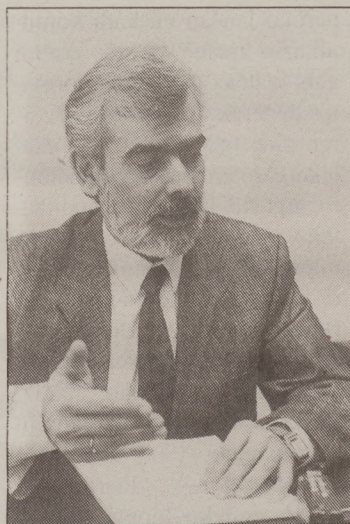
Ikastoletako ordezkariak beren egoeraz ihardungo dute Gasteizen

Euskal Kulturaren Batzarreak —EKB— eta EHEk gogor gaitzetsi dituzte Fernando Buesa Hezkuntza sailburuak euskararen inguruan eginiko adierazpenak. Horretaz gain, Euskal Herriko ikastolak bilduko dira gaur Gasteizen Buesaren jarrera salatzeke.

DONOSTIA

«Oraingoan euskara alferrikakoa dela egungo gizartearen eta baliorik ez duela adierazi nahi izan dizkigu, baina aitzakia horri helduz beste hainbeste esan dezakegu gaztelaniaz, hau da gaztelania baztertu eta desagertarazi ingelesaren mesederako» salatu du EKBk.

Fernando Buesa Hezkuntza kontseilariaren iritziz, euskara ikastea baino garrantzitsuagoa da haurrentzat ingelese ikastea. «Hizkuntzari balio sinbolikoa ez, baizik eta instrumentala gaineratzen diogunon ustetan, hizkuntza bat komunikatzeko erabiltzen dugu, egiten dugun aukeraketa erabilgarritasunaren arabera» adierazi ostean, bai lanerako bai harremanetarako

Fernando Buesa.

A. BAYO

ere ingelese euskara baino beharrezkoagoa dela gaineratu zuen.

EKBk III Biltzar Nazionala burutu berri du, eta ondorioetako bat euskara «kinka larrian» dagoela izan da. «EKBkook nazkatuta gaude eta ez ditugu onartzen Buesaren adierazpenak, are gehiago kontutan izanik bere eskuetan herri honen euskalduntze prozesurako atal baten ardura dagoela» azpimarratu ostean, euskara guztiona dela berretsi dutela Biltzarrean dio EKBk.

Euskal Herrian Euskaraz taldeak Buesaren dimisioa eskatu du eta «bera delako euskararen

aurkako abanderadoa» gehitu. «Euskararen aurka duen itsumena argia bilakatzeko ahalegina egin dezala, eta horren aldekoa ez bada Bakean utz gaitzala eta joan dadila bere lana errekonozituko dioten edonora» zehaztu du EHEk.

IKASTOLAK GASTEIZA GAUR Euskal Autonomi Elkarteak Ikastolen Elkarteak atzo ohar batean iragarri zuen bezala, ikastoletako zuzendari eta biltzarkideek gaur arratsaldeko 15.30etan Gasteizko Mendizorrotza Kiroldegian biltzeko deialdia egin dute.

Ikastolen Elkarteak plazara-tutako oharraren arabera, Fernando Buesa Hezkuntza sailburuaren «jokaeraren» eraginez «ikastolek bizi duten egoera salatzeko asmotan» deitu dute kontzentrazioa.

Jakina denez, giro iskanbilatsua bizi da azken aldian Ikastolen Elkarte eta Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailaren artean, asterik aste agerian gelditzen ari dena. Adibidez, joan zen astean «mezu faltsu» nahiz «gezurrak» botatzea egotzi zieten Bizkaia eta Gipuzkoako hamaika ikastoletako ordezkariak Hezkuntza Sailko agintariei.

LABURREAN

EUSKARAZKO

irakaskuntzaren alde Irakasle Elkartea

Estreinekoz eskolaratuko diren haurren matrikulazio kanpaina martxoaren 27an hasi zen eta irekita egongo da apirilaren 6a arte. «Euskal Herri euskalduneari sinesten badugu euskarazko irakaskuntza murgildu behar ditugu gure haurrak» dio Irakasle Elkarteak. Beren iritziz, euskararen normalizaziorako honen aldeko jarrera positiboak hartu behar dira, «murgiltze sistemaren aldeko jarrerak sortzea alegia».

GREBA batzordeak Basurtuko ospitalea salatu du

Basurtuko ospitaleko garbiketa zerbitzuko greba batzordearen iritziz, ospitaleko zuzendaritzak grebaren inguruan «arduragabekeria eta interesik eza» azaldu du. «Egoera ez zaio axola zuzendaritzari, gu greban egonik ere HIESaz kutsatutako zaborra eta egoera txarrean dauden plazentak atera dituztelako» esan zuen batzordeak.

UKIOLA ko mendateak itxirik segitzen du

Nafarroako errepide sare printzipalean dagoen Urkiolako mendatea itxirik dago oraindik ere, elur-lausoak izan direlako Nafarroako Gobernuaren Errepide Zerbitzuen azken informazioaren arabera. Bestalde, Izabatik Mugara doan errepidea ere itxita dago hemeretzigarren kilometrotik aurrera. Beste errepideetan ez dago aparteko arazorik.

14.30 - 16.00

KALE KANTOIAN

HERRI Irratia

Laxaro
Azkune

OM 1.224 DONOSTIA

LOIOLA FM 99'8

Enpresak esportazio partzuergotan biltzea aholkatu du Rosa Diezek

31 enpresak osaturiko ordezkari-tza Hegoamerikara abiatu zen atzo

Euskal enpresek esportazio partzuergo edo kontsorzioan sartu beharko lukete beren kanpo salmentak gehitzeko, Eusko Jaurlaritzaren ustez. Horixe adierazi zuen atzo Donostian Rosa Diez Merkataritza, Kontsumo eta Turismo sailburuak.

J.A. / DONOSTIA

Euskal enpresen % 90 txikiak dira, berrogeitamar langile baino gutxiago daukate. Enpresa horiek nahiko konpetitiboak dira Espainiako merkatuetan, baina kanpo merkatuari oraindik ez diote behar besteko garrantzirik ematen.

Eusko Jaurlaritzak egindako ikerketa batek erakutsi duenez, hamar euskal enpresetatik zortzik konpetitibotzat dute beren burua espainiar merkatuan, baina hiruk bakarrik uste dute kanpo merkatuetan lehiatzeko moduan dabilzala. «Baina, benetan kezagarria dena zera da, beste lau enpresak ez dakitela konpetitiboak diren ala ez» adierazi zuen Rosa Diezek.

Merkataritza sailburuak Esportazio Partzuergoei buruzko Ihardunaldian hartu zuen parte atzo Donostian. Kanpo merkatuetara jotzea, haren ustez, era guztietako abantailak ekarriko lizkieke euskal enpresei, produkzio, antolamendu, giza erretutso eta finantzazio alorretan.

Euskal Autonomi Elkarteko enpresen ahulezia merkataritza eta finantz egituretan nabarmentzen da. Bi atal horietan, enpresak Europa edo beste kontinenteetako enpresek baino gutxiago

Rosa Diez Merkataritza eta Kontsumo sailburua.

KINTANA

uste dute hemengo enpresariak. Arrazoi horrengatik, Rosa Diezek enpresen arteko elkarlana eta kanpoan saltzera bideratutako ekimenen garrantzia azpimarratu zuen.

Helburu horretarako biderik egokienetako bat esportazio partzuergotan sartzea izango litzatekeela uste du sailburuak. Atzerriko merkatuetara zuzentzeko biltzeko beharra erakusten duen beste ezaugarri bat enpresen dimentsioa txikiegia da gainera.

Espainia eta EAEko administrazioen koordinazioa aldarrikatu zuen sailburu honek, enpresei kanpora irteten laguntzeko. Hala ere, Administrazioaren erantzukizuna eginbehar honetan «enpresariaren ahaleginetarako lagungarri» besterik ez dela izan behar gehitu zuen.

Rosa Diezek gogoratu zuen euskal Administrazioak esportazio partzuergoak sortzeko zerbi-

tzu bat baduela eta zerbitzu horren zeregina kanpo merkatuetara jo nahi duten enpresei laguntzea dela.

EUSKAL ENPRESEN HEGOAMERIKAN Ildo beretik, EAEko hogeitamaika

enpresatako ordezkariak Hegoamerikara abiatu ziren atzo, euskal industri eta merkatal ganbarek antolatutako bidaian, lurralde haietan merkatuak zabaltzeko.

Euskal sektore gehienak biltzen dituen ordezkari-tzako enpresariak Chile, Argentina eta Uruguayn izango dira.

Bidaia horren helburuak merkataritza harremanak eta esportazioak indartu eta industri elkarlanerako bideak erraztea dira, eta horretarako teknologia eramateko akordioak, lurralde hauetan enpresak ezarri edota bertako enpresak erosi eta inbertsioak egiteko tratuak egingo dira.

EKn Indarrean dagoen esne kuota sistema urtebetez luzatuko dute

BRUSSEL

Europako Komunitateko (EK) Nekazaritza ministroek urtebete gehiago luzatuko dute orain arte indarrean-egon den esne produkzio kuota sistema, Bruselen eztabaidatzen ari den Nekazal Politika- ren (PAC) erreforman akordiorik ez dago eta.

Bestalde, Espainia, Italia eta Greziako Nekazaritza ministroek lurralde hauei dagoen esne kuota handitzeko proposamena egin zioten atzo EKri, lurralde hauen produkzio muga txikiegia dela uste dutelako.

Eskari hori ez dator bat eztabaidatzen ari den erreformarekin. Erreforma horren arabera, 1993tik aurrera esne produkzioa % 3 gutxituko litzateke eta beste % 4,5 1997tik aurrera.

Produkzio murrizketa horien arrazoiak Europako esne soberakina da, ia 700.000 tonakoa.

Hala ere, beren kuotak handitzeko eskatu duten gober-

nuek ez dute Europa osoko produkzioa gehitu nahi, bai- zik eta kuota zati bat lurralde batzuetatik beste batzuetara pasa. Esate baterako, Alemaniak ezin du dagokion esne kuota ekoiztu.

NEKAZAL EGITASMOA BRUSSELEN

Bestalde, Jose Manuel Goikotxearen Eusko

Jaurlaritzako Nekazaritza eta Arrantza sailburua Bruselera abiatu zen atzo, euskal Administrazioak landutako nekazal egitasmoa Europako sail horretako batzordeari aurkezteko. Goikotxearekin batera EAEko hiru diputatuak joan dira.

Ordezkariek horiek Europako batzordekiekin elkarriketatuko dira gaur, Gasteizko Gobernuak datoen lau urteetarako prestatu duten Nekazal plangintzaren berri emateko.

Plan horren atalik aipagarrienak familia nekazaritzarako laguntzak eta nekazal eskualdeen garapenerako ekimenak aurrera eramatea dira.

Nekazarien batasuna apurtzeko saioa salatu du Bizkaiko EHNEk

BILBO

Gipuzkoan gertatu bezala, «zenbait pertsona sindikatu berri bat sortzeko» mugitzen ari dela salatu zuen igandean Txetxu Nuñez EHNE-Bizkaiko lehendakari aukeratu berriak eta beraiekin hitzeginetako prest agertu zen.

Igandean egin zuen Euskal Herriko Nekazarien Elkar- tearen Bizkaiko atalak bere X

Batzarra Zornotzan. Bertan 1.800 nekazari bizkaitar ordezkatzin dituzten 300 kide bildu ziren.

Manu Marañon EHNEko koordinatzaileak bere aldetik, Diputazio eta Eusko Jaurlaritzarekin adostasunezko politika aurrera eramatearen beharra azpimarratu zuen batzarrean «EAJrekin harremanak normaltzearen» beharraz gain.

Acenorreko langile guztiek jaso dituzte euren soldatak

BILBO

Acenorreko zuzendaritzak otsaileko soldatak ordaindu zituen atzo Hernani, Laudio eta Larrondoko lantegietako langileei, soldatak jasotzeko falta zirenak hain zuzen.

Iragan 26an jaso zituzten euren nominak Basauri eta Gasteizko langileek, protesta gisan ia hilabete batez egindako produkzio irteeraren blokeoa altxatzen lehendabizikoak izan ziren eta.

Bestalde, enpresaren birmoldaketa plana eta kontratuak eteteko espedientearen aurkako mobilizazio gehiago presta litzakete sindikatuak gaur Bilon egingo duten bilera batean.

Bilera horretan, ELA, UGT, CCOO, eta LAB sindikatuetako Metal alorreko arduradunek eta

Acenorreko bost lantegietako ordezkariak hartuko dute parte.

Hernaniko lantegiko iturriek adierazi dutenez, mobilizazio hauek datorren apirilaren 2an Hernani aldean izango den greba egunarekin bateratzen saiatuko dira.

Kontratuak eteteko espedientearekin batera enpresako zuzendaritzak proposaturiko lan neurriak ere aztertuko dituzte Acenorreko ordezkariak gaurko bileran.

Proposamen horren arabera, 55 urtetik gorako langileak aurrejubilatuko egingo lirateke eta saritutako bajak hartzen dituzten langileek bederatzi milioi t'erdipezeta jasoko litzakete. Halaber, langilegoaren mugikortasuna aurrikusita dago, lantegiz zein lanpostuz aldatu ahal izateko.

Bertan behera utzi zuten atzo eraikuntzako greba deialdia

BILBO

Gaur hastekoa zen Espainiako eraikuntza sektoreko greba bertan behera utzi zuten atzo, patronalak batetik eta UGT eta CCOO sindikatuak bestetik, Luis Martinez Noval Lan ministroaren birtartekaritzarekin lortutako akordioa zela medio.

Akordioaren arabera, Lan Eskubide alorreko katedradunek eta Lan eta Ekonomia ministerietako ordezkariak osatutako arbitraia batzordeak bi aldeen arteko iritziz ezberdinei buruzko erabakia hartuko du.

Bi sindikatuak martxoaren 31 eta apirilaren 1, 2, 6, 7, 8 eta 9rako eginga zuten greba deialdia, sektoreko patronalak den CNCK 1970eko araudia ordezkaturiko lukeen hitzarmena onartzeko

prest agertu ez zelako. Eraikuntzako enpresariak ez zeuden ados segurantzaren eta higieen, aintzinasuna eta lan kontratazioari buruzko gaiak gestionatzeko fundazioa eratzearekin, sindikatuak eskatzen zuten bezala.

Hego Euskal Herrian CCOO eta ELA sindikatuak une oro greba deialdi horren aurka agertu dira. ELAren iritziz deialdiak «negoziazio kolektiboaren zentralizatu nahi du, herrialde eta enpresa mailakoak baztertuta».

Dena den, sindikatu honek ez ditu mobilizazioak baztertu. CCOO sindikatoarentzat, berriz, Hegoaldean ez dago greba egiteko arrazoirik, «hitzarmen orokorrak euskal langileen baldintzak ez litzukeelako hobetuko».

Preco akordioak 27 lan arazo konpondu zituen lehen urtean

BILBO

Gatazka kolektiboak konponatzeko borondatezko prozedura edo Preco IIren bitartez 27 lan arazo konpondu ziren, sindikatu eta patronalaren arteko akordio hau indarrean jarri zela lehen urtea bete denean. Guztira 11.048 langileengan eragina zuten arazoak konpondu dira honela.

ELA, UGT eta CCOO sindikatuak batetik eta Confesbask EAEko patronalak sinaturiko 'Gatazka kolektiboak konponatzeko borondatezko prozedura' aurrera eramateko akordioak jasotzen dituen Preco IIra 49 lan arazo aurkeztu ziren 1991ko otsailetik aurtengo hilabete berbera arte. Horietatik 21 Gipuzkoari zegozkion, 20 Bizkaia-ri eta 8 Arabari.

Bihar hasiko da 1991ko errenta aitorpena egiteko kanpaina EAEn

Bizkaiko ordaintzaileen % 77k dirua jasoko du Diputazioaren arabera

Bihartik hasi eta ekainaren 25era arte iraungo du Euskal Autonomi Elkartearen 1991ko Errenta eta Ondare aitorpena egiteko kanpainak. Aurreko aitorpenekin alderatuz, ez da berrikuntza nabaririk izango eta iazkoan 945.000 pezetatik gora kobratu zutenek derrigorrez eman beharko die kontuen berri EAEko diputazioei.

M.A. / BILBO

Iñaki de Goiri Bizkaiko Diputazioari haziendaburuak kanpainak herrialde honetan izango dituen zehaztasunak azaldu zituen atzo. Horrela, 1991ko errenta kanpainan 20.349 milioi pezetako (1.130,5 milioi libera) diru sarrerak izatea eta 28.469 milioi pezeta (1.581,6 milioi libera) ordaintzaileei bueltatzea espero du Bizkaiko Diputazioak. Datu horien arabera 1992ko aurrekontuetan jasotzen diren 8.120 milioi pezetako diferentzia izango da diru sarrera eta irteeren artean.

Aurtengo errenta kanpainan 443.000 aitorpen jasotzea espero du Bizkaiko Haziendak, iazkoan baino % 4,5 gehiago, alegia. Goiriren esanetan horietatik % 77ri dirua itzuliko zaie (342.000 ordaintzailerik gutxi gorabehera) gainontzekoek, ordea, dirua sartu beharko dute Bizkaiko Diputazioari kutxetan. Diru sarrera eta itzulpenek ez dute aurreko kan-

Iñaki Goiri Bizkaiko Hazienda diputatua.

XOUSE SIMAL

painarekin gonbaratuta aldaketa handirik izango, Hazienda arduradunen iritziz.

DIRU GEHIAGO ITZULI

Goirik adierazi zuenez, 1990ean diru itzultzeak gora egin zuen, errententziko handiak egiteagatik, kengarriengatik eta zatika egindako aitorpenen hazkundeagatik batez ere. Kengarriek dagokienez, etxekoandreen dedukzioa deritzana 20.000 pezetakoa izango da oraingoa, aurreko kanpainakoaren bikoitza hain zuzen ere. Carlos Royuela Bizkaiko Diputazioari Hazienda Saileko zuzendariak azaldu zuenez, kontzeptu horrengatik 3.400 milioi pezeta gutxiago sartuko dira foru erakundearen kontuetan.

Errenta aitorpenak gauzatzeko

inprimakiak Bizkaiko estankotetan eta Diputazioari Haziendaren bulegoetan erosi ahal izango dira. Ordaintzaileen % 70ek egingo duen aitorpen sinplifikatua BBK-ko bulegoetan dohainik egiteko aukera izango du. Pape-
rak betetzeko orduan izan daitezkeen zalantzak argitzeko telefono berezia jarri du Bizkaiko Diputazioak, ordenadorerako disquetteak eta ehun galdera erantzuten dituen liburuskaz gain.

Gipuzkoa eta Arabako Diputazioek pasa diren asteetan egin dituzte herrialde hauetako 1991ko errenta kanpainaren aurkezpena. Ez dira hauetan ere aldaketa handirik espero. Araban aitorpen supersinplifikatuei dagozkien dirua 48 ordutan itzuliko dela aurreratu zuten bertako Hazienda arduradunek.

Inecok akordio bat sinatu du Txinarekin makinaz hornitzeko

IRUÑA

Ineco S.A. (Nafarroako Ekipamendu eta Merkataritza Industria) eta Txinako Erreminta-Makina Konpainia Estatalak lankidetzako konbenio bat sinatu zuten atzo Nafarroako Industri eta Merkatal Ganbararen egoitzan. Konbenio honek hamar urteko iraupena izango du eta lehenbiziko hiru urteetan 1.600 milioi pezetako negozio bolumena izango dela espero da.

Konbenioaren arabera, Txinako konpainiak erreminta-makinaz hornituko du Nafarroako enpresa eta honek prefekzionatu egingo ditu, osagarri elektriko eta elektronikoen bidez, eta merkaturatu egingo ditu, Nafar merkatal erakundeko iturriek azaldu zuten bez.

Erreminta-makina merkaturatzea da Inecoren eginkizun nagusia. Helburu horrekin, enpresak 30.000 katalogo argitaratuko ditu bezeroei aurkezteko eta produktuen erakusketa praktikoak ere egingo ditu eraikitzen ari den instalazioetan. Ineco 1.400 metro karratuko lantegia eraikitzen ari da Noaingo Talun-txe industrialdean.

Merkaturatze sistema honen arrazoiak sektorean dauden biltegi sare ugariak saihestea da, «produktuen modernizazioaren aurrean zaharkiturik geratu direlako eta produktak garestitzen dituztelako».

Txinako erreminta-makina enpresa estatalarekin sinatutako konbenio hau Ineco ira-

gan urtarrean hornitzaileak aurkitzeko hasitako negoziatzioen ondorioa da.

TXINAKO PRODUKTUAK MERKEAGOAK

Konpainia txinatarrak oso prezio onean produzitzen ditu makinak, bertako soldadak men-debaldeko lurraldeetakoak baino askoz merkeagoak direlako.

Horregatik, Txinak Europa ezezik Hegoamerika eta Afrikara ere zabaltzen ditu merkatuak. Erreminta-makina konpainiak mila lantegi eta 750.000 langile dauzka Txinako errepublikan.

Atzo sinatutako konbenio horren bigarren fase batean, nafarrek eta txinarrek 'joint venture' elkarlanerako sozietate bat osatuko dute, Inecok Asiako lurralde honetara teknologia eramateko.

Ineco hobetu eta merkaturatzeko gai den adina makina saltzeko prest agertu da Txinako konpainia, Taiwaneko enprekin lehitzeko.

Inecok, bere aldetik, irailan ekingo dio makina horien merkaturatzeari. Horretarako, gaur egun hamabost tekniko osaturiko langilegoa gehitu beharko du eta erakusketa zentru kopurua ere gehitu egingo du Madril, Barzelona, Sevilla eta Asturias edo Galizian.

Azkenik, enpresako iturriek adierazi dutenez, Txinako hornitzaile honetaz gainera Italia eta Taiwanetik jasotzen dituen erreminta-makinak.

Gasolinaren prezioak bere horretan segituko du

MADRIL

Gasolinaren salneurriak ez du aldaketarik izango datozen hamabost egunetarako eta gasolio mota guztiek litroko 0,3 pezeta gehiago balio izango dute, Campsak atzo erabakitako prezio berrien arabera. Prezio horiek gaurtik apirilaren 14a arte egongo dira indarrean.

Horrela, super gasolinak litroko 94 pezeta balio du, gasolina arruntak 90 eta berunik gabekoa 92 pezetan salduko da. Gasolioak, igoera horren ondorioz, litroko 71,9 pezeta balio du A eta B motakoen kasuan. C gasolioa

ERREAGAIEN PREZIOAK	
Martxoak 18	
PREZIO ERREALAK	
Gasolina superra	94 (=)
Berunik gabekoa	92 (=)
Arrunta	90 (=)
A eta B gasolioak	71,9 (+0,3)
C gasolioak	41,4 (+0,3)
* Salneurriak pezetatan	

41,4 pezetan izango da gasolindegietan eta 38,6 pezeta 3.500 litro baino gehiago erosiz gero.

CCOOek Europarekin bateratzeko plan alternatiboa aurkezteko asmoa dauka

T.S. / IRUÑA

Juan Manuel Molina CCOO sindikatuaren batzorde exekutiboko kideak Konbergentziaren Plangintza alternatiboa egingo dutela adierazi zuen, Gobernuak egin duena, oraindik guztia eza-gutzen ez badute ere, ez zaielako egokia iruditzen. «Gobernuak egindako Konbergentzia Plangintzaren proposamena onartezina da, lan merkatuaren erreforma oinarritzen delako, eta merkatu hori nahiko narriaturik dago iadanik», adierazi zuen Molinak. Soltxaga ministroak lan mer-

katuaren malgutasunari buruz hitzegiten du, baina «nola eska dezake honelakorik lan merkatu honen % 35 behin-behineko kontratazioak direnean, enpresariak kontratatutako 14 modu desberdinak dituztenean?», azaldu zuen Molinak. Estatu espainoleko langileen egoera Europakoan baino askoz txarragoa dela zioen, langabeziaren datuak altuenak dira, baita behin-behineko kontratuen datuak ere. Hobekuntzetan, ordea, zerrendaren leku baxuenetan gaudela zioen.

Konbergentziaren aurka ez gaudela argudiatu zuen Molinak,

baina ezin da konbergentzia hori lan merkatuaren malgutasunean oinarritu, gaineratu zuen. Bestalde, plangintzaren proposamena oraindik ez dietela eman zioen, eta negoziatzeko prest daudela. «Planaren eztabaida eta negoziatziora konbidatzen bagaituzte bertan egongo gara, zehazki eta espreski gaitzesteko», esan zuen.

Bestalde, arratsaldean Europa Sozialari buruz mintzaldi bat eman zuen Juan Manuel Molinak, eta gai sozialak bete gai ekonomikoak baino askoz gutxiago zaintzen direla salatu zuen. Egoera hau orain dela 20 urte salatzen ari direla, baina berdin segitzen du. «Europako langile guztiek lanaren baldintzen armonizazioa lortzen saiatu behar dugu, dauden baldintzak hobetzeko borroka egin behar dugu, bestela merkatuak armonizatuko ditu, baina orduan baldintzak atzeraka egingo dute», azpimarratu zuen.

LAÑEKO EUSKARA " UDAL ADMINISTRAZIOA " IKASTAROA.

3. hizkuntz eskakizunak

- * **Noiz:** Apirilaren 27tik Ekainaren 30era.
- * **Matrikula Epea:** Airilaren 1etik 15era.
- * **Non:** Korreo Kalea, 8an. Tfnoa. 4158292 Faxe. 4158911

Bilbo Zaharra EUSKALTEGIA

Erregio hauteskundeak Frantzian

Sozialistak inoiz baino beherago utzi ditu kantonamendu bozketak

Nord departamenduan PSk galtzea ezuste handia izan zen

PSren porrot egitea areagotu da kantomamendu hauteskundeetako bigarren itzulian. Bost departamendutako agintaritzak galdu du PSk eta hauen artean 1934. urteaz geroz ezkerrearen alde azaltzen zen Nord-ekoa. Atzera egite honen ondoren, gero eta ziurrago dirudi gobernu aldaketak eta askok uste dutenez, gaur berean gerta daiteke hau. Cressonen lekutzea nabari da denentzat.

ALLANDE SOKARROS / BAIONA

Frantziako 94 departamenduetan hirurogeitahiru eskuinaren esku geratzen dira gaur egun eta hogeitabat bakarrik daude ezkerrearen agintepean. Kantonamendu hauteskundearen bigarren itzuliaren ondoren, PSren porrot egitea nabaria geratu zen joan zen igande arratsean, Frantziako Gobernua sustatzen duen alderdi honek 82 hautetsi galdu bait ditu. Ezkerreko indarren atzerakada areagotuz, alderdi komunistak hogeitahiru zinegotzi galdu ditu eta MRGk (ezkerreko erradikalen mugimenduak) aldiz hamahiru. Eskuineko alderdien garaipena ordea nabaritu zen igandeko bozketan, RPRk 51 kontseilari lortu bait zituen, UDFk 9 eta alderdi hauek sailkatzen ez diren eskuineko 61 hautetsi garaile atera bait ziren.

EZKERRAK EZ DU BAT EGIN Nahiz eta joan zen igandeko kantonamendu bozketako lehen itzuliak eta hauteskunde erregionaletako emaitzek argi iragartzen zuten, PSren honda-

Mitterrandek —Soissonekin— gobernu aldaketa iragar dezake.

mena hau sekulakoa izan dela azpimarra daiteke. Porrotaren lekuko nabariena Nord departamenduaren galtzea azaldu zuen, 1934. urteaz geroztik ezkerrearen alde agertzen bait zen eskualde hau. Alabaina, bertan kokatuak zeuden ilegintza eta burdinola industrien krisialdi gogorak pairatu dituzte azken bi hamarkadetan eta egoera honek langileria-aren ezkererarekiko konfiantzaren murriztu duela argi azaldu da hauteskunde hauen ondorioetan. PSk lau kantonamendu galdu ditu eta PCk aldiz hiru. Ondorioz,

eskuinak du gaur egun gehiengo hartzen, 44 hautetsi izango bait du eta ezkerrek 38 baizik ez.

Nord departamenduaren galtze historiko hau azpimarratua

Kortsikako abertzaleek bigarren postua berretsi zuten igandean

A.S. / BAIONA

Corsica Nazione abertzale zerrenda bateratuak bederatzi zinegotzi izango ditu Kortsikako biltzar berrian eta herrialde hauteskundearen bigarren itzulian botoen % 16,85 bereganatuta, bigarren indar politikoa bihurtzea lortu du. MPAko beste abertzale lerroak joan zen igande honetan bertan eskuraturako botoen % 7,98 (lau zinegotzi) erantsita, kortsikar nazionalistak botoen % 25 hainera iritsi dira. Alabaina, iaiz gertatu zen zatiketaren ondorioz eta kanpainan izandako giro txarraren arabera, nahiko zaila agertzen da abertzale bi adar hauen bategitea.

Eskuineko klano historikoko buruzagia den Jean Paul de Rocca Serrak gidatutako zerrendak zuen ordea herrialde hauteskun-

✓ Botoemale ekologistak ez dira, politika azterlari gehienek uste zuten bezala, ezkerrearen alde nagusiki bihurtu.

izan bada ere gehienek, sozialistek beste lau departamendu utzi behar izan dituzte eskuinaren eskuetan, hain zuzen ere Dordogne, Drôme, Puy de Dôme eta Gers. Kasu gehienetan aldiz, lehen itzuliako emaitzek erakustera ematen zuten ezkerreko botoen batuketak eta ekologisten alde jartzeak kantonamendu zenbaiten atxikitzea ahalezkoa zela. Honekolarik ez gertatuz, eskuinari tokatu zaion tantoa irabaztea. Nord-etik aparte ezkerreko botoen bategiterik ezaren adibide argiena Gers departamenduak zuen eman. Izan ere, bere eskutian zituen zazpi kantonamenduetatik bost galdu ditu PSk eta kopuruen azterketa batek nabari uzten duenez komunistak botoemalen joeraren ondorioa izan da. Ekologista botoemalen beren aldetik ez dira politika azterlari gehienek uste zuten bezala ezkerrearen alde nagusiki bihurtu eta beren jarrera honen ondorioak nabaritu dira sozialista hauek jarraren porrot egitean.

Colom eta Pujol.

EFE

ERCk proposatutako Subiranotasun Hitzarmenari uko egin dio Pujolek

BARCELONA

Jordi Pujol Generalitateko behin-behineko lehendakariak ERCk Kataluniaren autogobernurako proposatutako Subiranotasun Hitzarmena ez duela onartu jakin erazi zion atzo Angel Colom alderdi independentistako idazkari nagusiari. Subiranotasun Hitzarmena alde batera utzita, CiUk «Kataluniaren autogobernuaren defentsan bere bideari jarraituko diola» ziurtatu zion Pujolek Colomi.

Martxoaren 15eko autonomi hauteskundearen ostean oposizio-ko buruekin izango dituen elkarriketaren barruan, Pujol hirugarren indar politikoko buruarekin bildu zen Barcelonan. Ordu t'erdia iraun zuen elkarriketaren ondoren, bi politikoez berau «oso lasaia eta lagun artekoa» izan zela aipatu zuten, kanpainan zehar bata besteari jaurtikitako erasoak ahaztuta.

Colomek «azken hamabi urteotako estrategia aldatzeko» eskatu zion Generalitateko buruari, «garaia delako aurrerako urratsa eman eta trantsizioan finkatutako esparru politikoa aldatzeko». Pujolek, ordea, uko egin zio ERCren proposamenari, eta bi alderdiek bide desberdinak eraman nahi dituztela gaineratu zuen. Colomen ustez, «lehendakariak norabidez aldatzeko aukera galdu du eta orain arte moduan ambiguitatean segituko du Kataluniaren autogobernuari dagokionez». ERCren Subiranotasun Hitzarmenak bi puntu nagusi ditu: Estatutuaren aldaketa eta Kupoaren ezarpena.

POZIK HAUTESKUNDE EMAITZEKIN CiU eta ERCko buruak pozik agertu ziren hauteskundeetako emaitzek

«katalanisten garaipena ekarri dutelako eta Madrilen menpeko indarrek beren helburuak ez dituztelako lortu». Pujol eta ERCk ere bat egin zuten Barcelonako Joko Olinpikoen «katalantasu-na» defendatzeko orduan, honen aldeko neurririk zehaztu ez bazuten ere.

Premiazko Gobernu aldaketa

Hauteskundearen ostean, inork ez du zalantzan jartzen Gobernu aldaketa izango denik egun hauetan bertan. Politika azterketari anitzen ustez, gaur berean gerta daiteke hau eta Edith Cresson oraingo gobernuaren aldegitza ziurtatzen ematen dute gehienek. Izan ere, joan zen martxoaren 22ko hauteskunde egunean berean egindako iritziz hartze baten arabera, frantziarren % 60k eskatzen dute oraingo lehen ministroaren lekutzea. Arrakasta txar hau nabaritu zion ere Chatellerauteko bere hirian berean, hautagai bezala aurkeztu zen kantonamenduan botoen 51,4 besterik ez bait du bereganatu Edith Cressonek. Azken egunotako politika nahasketek ere premiazkotzat jotzen dute Gobernu aldaketa, hala nola Jean Pierre Soisson eta Jean Marie Rausch 'irekidurako' bi ministroei egindako salaketak beren erregioetako Lehendakariak ustez FNko botoei esker eskuratzeko. Oposizioak aukeraldi hauek gogorki gaitzetsita, Jean Pierre Soisson Gobernutik dimisioa eman zuten larunbatean eta atzo jakiten zenez Jean Marie Raushek Lorraine erregioaren Lehendakariak ustea erabaki du.

Alderdiaren iraupena erabakiko du larunbatean CDSeko batzarrak

Teixidok dimisioa berretsi zuen guztien laguntza ez jasotzean

CDSren iraupena gero eta zalantzagarriagoa da, asteburu honetan alderdi honetako batzorde nazionalak ez bait du Antoni Fernandez Teixidoren dimisioa atzera botatzeari lortu. Larunbat honetan batzordeak idazkari nagusi berria proposatu beharko dio batzar nazionalari, honek azken erabakia hartu dezan.

DONOSTIA

Batzorde nazionalako 30 kideetatik —bat falta zen— 20ek bere jarraipenaren alde egin zuten arren, Antoni Fernandez Teixido CDSeko idazkari nagusiak Kataluniako hauteskundeetan ostean aurkeztutako dimisioa berretsi zuen larunbat gauean. Teixidok alderdiko buru guztiak «zuzendaritzarekin bat egitea» eskatu zuen idazkaritzan jarraitzeko, baina aurka jasotako botoak nahikoak izan ziren CDSn barne arerioak dituela frogatzeko. Hauen artean bi dira nagusiak, Jose Ramon Caso 'suarista' —Adolfo Suarez alderdiaren sortzailearen aldekoa— eta Rafael Arias Salgado.

CDSeko batzorde nazionalak aste guztia du Teixidoren ordezkaria aurkitzeko, baina oso zaila izango dute denon adostasuna jasoko lukeen pertsona aurkitzea, are gehiago beregain geldituko liratekeelako datozen Legebiltzarrerako hauteskundeak prestatzea. Apirilaren 4ean bilduko den batzar nazionalak hautagai horri bere baietza emango balio, aurtengo udazkenean edo 1993ko udaberri hasieran egin daitezkeen hauteskundeak erabakiko lukete CDSren iraupena. Beste porrot batek, laugarrena

Calvo Ortega CDSeko lehendakaria.

EFE

✓ Calvo Ortega da, Teixidoren 'berritzaileekin' batera, CDSeko irauteko gogoia erakusten ari den bakarra.

jarraian, CDSren desagertzea ekarriko luke.

ALDERDIAREN BEHARREZKOTASUNA AIREAN

Hala ere, alderdi-ko buruen artean CDSren beharrezkotasunaren zalantza ere handituz joan da azken asteotan, Rafael Calvo Ortega lehendakariak behin eta berriro gezurtatzen

badu ere. Calvo Ortegak iraileko kongresuaren ondoren iragarritako «hautetsi eta militanteen ihes handiak» gertatu ez direla argudiatzen du CDSeko bere buruan konfidantza izan dezaten.

Lehendakaria da ordea Teixidoren 'berritzaileekin' batera CDSeko irauteko gogorik gehiena erakusten ari dena, CDSeko beste sektoretako buruak beste alderdietara joateko planak egin bait dituzte jadanik. Jose Ramon Caso eta 'suaristek' PSOEen buka dezakete. CDSeko bozerama-learnen hitzaldiaren biguntasunak aukera horren iragarpena izan daiteke. Arias Salgado, Carlos Revilla eta bere aldekoak ordea PPra joan daitezke, azken kongresuko zurrumurruak baieztatuz.

Ordenagailuak kaltetzen dituzten zazpi birus agertuko dira bihar

MADRIL

Konputagailuetan bildutako informazioa ezabatzen duten zazpi birus 'eraso' egingo dute bihar. Adituen esanetan, birus hauen erasoak aurretik ezagututako Michelangelo eta Ostirala 13 baino arrisku-agoak dira. Beren izenak 1992, Eguberriak Zuhaitza, Malaga, 8 doinu, Casper edo Mamua, Apirilak 1 eta Apirilak 1 Israel-Surivo 1 dira. Gaur egun Espainian hiru milioi konputagailu pertsonal inguru daude.

Rafael Fernandez Calvo Espainiako Informatika Teknikarien Elkartearen esanetan «apirilaren 1a egun kritikoa izango da» eta informazioa ezabatu ez dadin zenbait neurri hartzea aholkatu die erabiltzaileei. Carlos Jimenez aditua ere iritzi berdinekoa da, eta neurririk onena birusaren aurkako programa bereziak martxan jartzea dela

dio. Birusaren aurkako programa hauek ezartzeko aukerarik ez badago, «etxeko konponbideak» hartzea proposatzen du Carlos Jimenezek, ordenagailuaren data aldatzea edota bihar ez piztea besteak beste.

Jimenezen esanetan, 1992 da birusik arriskutsuena. 'V mendeurrena' izena ere hartu duen birus hau hilabete guztien lehen egunetan aritzen da eta diskete gogorretan bildutako informazioa beste era batera idazten du. Jadanik lehen kasuak antzeman dira Madril, Merida, Burgos, Valencia eta Andaluziako zenbait hiritako ordenagailuetan.

Beste birus arriskutsuak pantailan ETaren aurkako mezuak idazten dituen Malaga, disketeko datu guztiak ezabatu eta ezertarako balio ez dutenak idazten dituen Apirilak 1, ordenagailuetatik zortzi doinu desberdin entzutea sortzen duen 8 doinu dira.

Aurtengo ospakizunen aurkako manifestazioa debekatu egin dute

SEVILLA

Andaluziako Gobernu Ordezkaritzak debekatu egin du 1992. urtean zehar Estatu espainiarrean antolatutako ospakizunen aurka egin beharreko manifestazioa. Apirilaren 19an egin behar zen manifestazioa Sevillan, Nazioarteko Erakusketa (Expo-92) ireki baino egun bat lehenago eta '92a agerian utz dezagun' koordinadorak deiturik.

Gobernu Ordezkaritzak kaleratutako agiriaren arabera, debeku honen bidez «hiritarren interesen aurkako borroka eragotzi nahi da, eguna eta lekua ez bait dira egokiak Expo aurreko eguna delako

eta aste santua egun horretan amaituko delako». Gobernu Ordezkaritzaren esanetan, egun horretan «hiritarrek laisatasuna eta pakea» nahi dute eta hori dela eta «manifestazioaren ondorioz sor daitezkeen istiluak eragotzi behar dira». Urriaren 12an «antzeko ekintza batetan Sevillako katedralean istilu larriak» egon zirela gogoratzen du Andaluziako Gobernu Ordezkaritzak. Data horetan, Amerikako indiarren sarraskiaren gatik protestan zebiltzan talde bat katedrale katolikoan sartu zen indiarrez jantzita eta dantzari hasi ziren. Poliziak tenplu barnean sartu ziren eta protestan zegoen taldea kolpe kanporatu zuten.

Herzog Madrilera iritsi zen juduak kanporatu zituzteneko V mendeurrenean

MADRIL

Atzo iritsi zen Madrilera Haim Herzog Israeleko lehendakaria. Israeleko agintariaren bisitaldia, juduak Iberiar penintsulatik kanporatu zituzteneko bosgarren mendeurrena betetzen denean etorri da. Bidaia honekin, «Espainiako monarkia eta judutarren arteko berraurkikuntza» ospatu nahi da iturri ofizialen arabera, garai horretako Gaztelako erregina, Isabel Katolikoa, izan bait zen juduak kanporatzeko agindua sinatu zuena.

Haim Herzog eguerdiko ordubatean heldu zen Madrilera

Barajas aireportura eta ondoren El Pardoko jauregiara abiatu zen Juan Carlos errege espainiarrekin elkarrizketatzeko asmoz. Gau partean Felipe Gonzalez gobernuarekin bildu zen. Lau eguneko bisitaldi honetako ekitaldi nagusia gaur bertan izango da Madrilera sinagogan, martxoaren 31n sinatu bait zen juduak penintsulatik kanporatzeko agindua. Sinagogan emango duen hitzaldian, Juan Carlosek ez dio Herzog eta juduei barkamenik eskatuko herenegun Zarzuela jauregiko iturriek jakin erazi zuten bezala.

Madrilen izan ondoren, Israe-

leko lehendakaria juduen hiri garrantzitsuena izan zen Toledora eta Sevillara abiatuko da. Andaluziako hiriburuan, Herzogek Nazioarteko Erakusketako (Expo-92ko) lanak bisitatuko ditu Alejandro Rojas Marcos alkatearekin batera.

Lehendakari israeliarraren bisitaldia Espainia eta Israelen arteko harremanak sendotzeko balio beharko du, bi estatu hauen arteko harremanak ofizialdu zirela sei urte besterik ez bete direnean. 1986. urteko urtarilla arte ez ziren inolako harreman diplomatikorik izan 1948. urtean sortu zen Israel eta Espainiaren artean.

Haim Herzog Espainiako erregearekin bildu zen goizean.

EFE

Errusiar eta moldaviarren arteko gerra has liteke Dniestr inguruan

Moldaviako eskualde «autonomoetan» indar zentralisten erasoaren zain

Dniestr eskualdeko sezesionista errusiarrek «gerra deklaraziozat» hartu dute Moldaviako lehendakariak hartutako erabakia, larrialdi egoera ezartzea. Fronteak ia zehaztuta daude, bi aldeak erabat armatuta, gerra irekia edozein unetan has liteke Moldavian.

MOSKU

Negoiazioak hautsi egin dira erabat ohartarazi zuen atzo Transnistresiaiko lehendakariak, Igor Smirnov-ek. Errepublikak hori Moldaviako errusiar eta ukrainiarrek osatu dute (biztanlegoaren % 20 dira). Zaila dirudi dagoeneko Transnistriak Moldavian geratzeko aukerarik duenik. Autonomia negoziatu izan dute orain arte, baina Mircea Snegur lehendakari moldaviarrak errusiarrei egindako ultimatumak «gerra deklarazioa» dela diote errusiarrek.

Armak entregatu beharrean —Snegurrek bi egunetan bete zedin exigitu zuena—, tiro egiteko prestatu dituzte errusiarrek. Martxoko borroketan 30 bat lagun hil dira borroketan. Gerra hasiz gero biderkatu egingo da kopuru hori.

Transnistresian bezala, Gagauzen eskualdean ere larrialdi egoera ezarri dute bertako agintari nazionalistak. Gagauzak, turkiar kristau ortodoxoak, 100.000 inguru dira Moldavia

hegoaldean, eta «errepublika» propioa sortu dute bertan. Ez dira errusiarrek bezain indartsuak, baina armekin erantzungo dutela ohartarazi dute. «Lurralde gogauzean dauden Moldaviako indarrek ekintzaren bat burutzen badute, erantzun bizkorra eza gutuko dute», adierazi du Mikhail Kindigilian-ek, Gagauziako Legebiltzarreko lehendakariak.

ERRUMANIAN KEZKA BIZIA

Hasiko bada, Moldaviako gerra nazioarteko arazo bihurtu liteke. Ion Iliesvu lehendakari errumaniarrak «kanpo ingerentzia» aipatu du Transnistresiaz mintzatzean. Antza mertzenariak agertu dira errusiarren ondoan borrokatze-ko, Don eskualdeko kosakoak.

Moldavia eta Errumaniako nazionalistek bi herrialdeak etorkizunean batzeko alde daude. Moldavia Errumaniako probintzia zen sobietarrek 1939an inbaditu zuten arte, baina Transnistresia eskualdea Ukrainiari zegokion orduan.

Petre Roman lehen ministro ohi errumaniarrak, konpromisuzko akordioa proposatu dio Ukrainiari: Transnistresia Ukrainian sartu, eta Bukovina eskualdea (hau ere errumaniarra 1939 arte) Errumaniari itzuli. Ukrainiarrek ez dute trukea onartu orain arte, eta Moldaviako auzian ez dute partehartze zuzenik nahi. Aldiz, Errusian nazionalistek Dniestr-eko «anaiei» laguntza eskatzeko manifestaldiak antolatzen dituzte.

Polizia moldaviarrak trintxeran etzanda tiroketatik habesteko.

S.V

✓ Mircea Snegur lehendakari moldaviarrak armak entregatzeko egindako ultimatumak «gerra deklarazioa» dela diote Transnistresiaiko errusiarrek.

Baxkiriak ere ez du Errusiako batasun hitzarmen federal berria sinatuko gaur

LUIS FERNANDEZ / DONOSTIA

Gaur da sinatzekoa Errusiako Hitzarmen Federala, ez ezadosotasun eta zailtasun gutxirekin. Soviet Batasuna zeneko errepublika nagusian, lehen inperio sovietaarrean izandako tentsioen antzerakoak errepikatu dira. Hiru errepublikek ez dute sinatuko hitzarmena: Txetxenia eta Tatarstan «errebeldetako» Baxkiriak gehitu behar zaie orain.

Hitzarmenak botere zentral eta autonomo desberdinen arteko aginte mailaketa eta harreman mota zehaztu behar du. Hala ere, oraindik puntu asko airean daude, aberastasun ekonomikoaren ustia ketari dagokiona, adibidez.

Errusiak oso egitura berezia izango du hitzarmenaren arabera. 20 errepublika, eskualde bat eta hamar distrito autonomo izango ditu. Horretaz gain, beste 55 ba-

rruti administratibo izango dira eta estatus berezidun bi, Mosku eta San Petersburg. Egitura konplexu honek adierazten du zer zailtasun dituen Kremlinak bere errepublika zabala kontrolatzeko. Mapa politiko berria Errusia sovietaarrean zuena baino nahasiagoa da: orduan hamasei ziren errepublika autonomoak, orain lehen «eskualde» ziren beste lau, errepublika bihurtu dira.

TATARSTAN ETA TXETXENIA

Ezaguna zen Txetxeniak eta Tatarstan-ek ez zutela sinatuko gaurko Hitzarmena. Baina atzo ustekabeen Baxkiriak ezetza iragarri zuen. Txetxenian independentzia aldarrikatu du Djokhar Dudaiev jeneralak, eta Tatarstanen subiranotasun erreferenduma egin zuten duela hamar egun.

Baxkiriako agintariek adierazi

ditenez, Moskuk ez dauka zertan zehaztu beharrik Baxkiriari dagozkion kompetentziak, hori baxkiriarren kontua da. Errepublika autonomo hau Tatarstanen ondoan dago, Errusia erdian dago. 143.000 kilometro karratu ditu (Euskal Herria zazpi aldiz adina) eta 4 milioi biztanle. Horietatik bakarrik % 24,3 dira baxkiriarrak. 24,5. Errusiarrek % 40 inguru dira eta tatarriarrak % 24,5. Baxkiriarrak mintzaira turkiarreko herri musulmana dira. Aintzina tsarren Armadan borrokalari zintzo zirelako fama izan zuten.

Hitzarmenaren aurkako jarre-
rak errepubliketatik kanpo ere sor daitezke. Siberian, «errepublika» propioa sortzeko asmoa azaldu dute zenbait agintariek, errusiarrek diren arren etniaz. Kasu honetan, «altxamendua-
ren» arrazoia ekonomikoa da eta ez abertzaletasuna.

LABURREAN

TUNIS-Barcelona hegaldiko Boeing-a bahituta

Tunisiako bizilagun batek hegazkin bat (Tunis Air konpainiako Boeing 727 bat) bahitu zuen atzo Tunisian, Barcelonarako hegaldian irten eta gero. Bahitzailearen aginduz, Madrilera desbideratu zuen hegazkina pilotoak arratsaldeko 5.30etan, eta hantxe geratu zelarik, 33. pistana, Poliziak harrapatu egin zuen bahitzailea.

SOWETON hemeretzi lagun zaurituta atentatuan

Hemeretzi lagun zauritu ziren Soweton (Hego Afrika) granada bat lehertu ondoren. Autobusaren zain zegoen bizilagun talde bati ibilgailu batetik granada bota zioten, eta han izan ziren zaurituak. Nelson Mandela lider beltzaren Afrikar Kongresu Nazionalaren (ANC) eta Inkatha talde zuluaren arteko 'gerra' berpizteko probokazioa izan liteke atentatua.

GAMSAKHURDIAREN aldekoen kontraerasoa

Zviad Gamsakhurdia lehendakari ohiaren leialek lau herri hartu dituzte kontrolpean Georgia mendebaldean, Mingrelia eskualdean. Borrokariek egin gebarm Gamsakhurdiaren aldekoak herrietan sartu, agintariek kargutik kendu eta beste batzuk izendatu zituzten. Eduard Xevardnadze behin-behineko lehendakariak Goardia Nazionala bidali du eskualdera matxinada kontrolatzera.

MINISTRO irlandarren 'fideltasuna' auzitan

Patrick Walshe, Espainiako enbaxadore irlandarrak, adierazi duenez, Hego Irlandako ministroen erdia ez dio fidelitate bere emazteari. Hitzek berehala izan dute oihartzuna Dublinen, eta Atzerri Ministeritza itzerri ari da enbaxadorearen adierazpenak.

Kurduentzat «sekula ere ez autonomiarik»

ANKARA

Kurdistan turkiarrak ez du sekula ere autonomiarik izango, adierazi du Turkiako lehen ministroak, Suleyman Demirel-ek. Turkia estatu bakuna dela gogoratu zuen prentsaurreko batean Demirelek, eta «Turkiako hegoaldeko» (Kurdistaneko) egoera ekonomikoa zuzentzeko behar diren neurri guztiak hartuko dituztela iragarri zuen. Alemaniaren eta Turkiaren arteko tentsioak bizi bizi dirau, Bonn-eko arma enbargoa ezarri eta gero. Hori dela eta, Alemaniak «Hitler-en garaiko politika» duela esan zuen Turgut Ozal lehendakari turkiarrak.

Jugoslavia 'berriko' Konstituzioa prest dute Montenegro eta Serbiak

Bosniako lehendakariak ez du bere errepublika hiru zatitan banatzerik nahi

Serbia eta Montenegroren artean eratu beharreko 'Jugoslavia berria' prest dago ia. Estatu Batuek beraiek ere onartu dute Jugoslaviaren desegituratzea eta errepublikaren independentzia onartzekotan dago Washington, orain arteko jarrera aldatuta.

DONOSTIA

Serbia eta Montenegroko ordezkartza ofizialak Konstituzio berria idazten ari dira Zabljak herrian, Montenegron. Errepublika bakun 'berriak' Jugoslavia zaharraren 24 milioi biztanleetatik 10,5 milioi izango ditu, eta lurraldearen % 40, Serbiak eta Montenegrok osatuta. Lehendakartza, Legebiltzar eta defentsa arlo bateratua izango du, eta hiriburua Serbiakoa izango da: Beograd. Bi errepubliketan oposizioak protesta egin du, Konstituzioa 'sozialista' dela uste bait dute.

Jugoslavia berria zaharraren «oinordeko legala» izango dela adierazi izan du Vladislav Jovanovic ministro serbiarrak. Hala ere, ondasun eta zorren banaketa beste lau errepublikekin (Eslovenia, Kroazia, Mazedonia eta Bosnia) negoziatu beharko dutela onartu du Jovanovicek.

Estatu Batuek ere onartu egin behar izan dute Balkanetako mapa politikoaren aldaketa. James Baker Estatu idazkari iparramerikarrak independentzien onarpena iragarri berri du Washing-

Suetena txikizioak konpontzeko une egokia Bosanski Broden.

tonen. Orain arte, oso jarrera zuhurra izan du Washingtonetik auziaz, eta ez du Eslovenia eta Kroaziaren alde tutik esan. Ez lagundu, ez independentzia onartu. Jarrera honek Jugoslaviako Armadaren gerrarako gogoa areagotu egin zuen 1991ko udan, nahiz eta azkenean ia alferriakoa izan Kroaziarekin borroka.

BOSNIA: Bosniaren etorki-
AKORDIOA zunari buruzko
URRUNAGO ikuspuntua aldatu egin du bertako lehendakariak, Alija Izetbegovic musulmanak. Adierazi duenez, «denon onerako» ez da komeni Bosniaren zatiketa. Duela bi aste Bosniako musulman (biztanlegoaren %

✓ Jugoslavia 'berriak' zaharraren 24 milioi biztanleetatik 10,5 milioi izango ditu, eta lurraldearen % 40.

✓ Estatu Batuek Balkanetako mapa politikoaren aldaketa onartuko dute azkenik.

44), serbiar (% 31) eta kroaziarrak (% 17) Bosnia independentzia hiru eskualde autonomo eta konfederatutan zatitzeko futezko akordioa lortu zuten.

Akordio hori gauzatzeko dauden zailtasunak joan den astean egin ziren ageriko: populazio nahasiko eskualdeetan borroka hasi ziren eta 30 bat lagun hil ziren. Hiru eskualde etnikoen mapa marrazteko inolako akordiorik ez dago hiru etnien artean. Izetbegovic lehendakariak, azkenean, eskualdeen zatiketa baztertzeko erabakia hartu du, eta Bosniak «herritarrek» osatutako errepublika izan behar duela adierazi du, ez «errepublika autonomoek osatutakoa».

Atzo hasi zen Brusselen Bosniako hiru herrien ordezkartza politikoaren beste negoziazio txanda bat. Bileran baino lehenago pesimismoa zen nagusi, eta negoziazioaren hausdura gerta zitekeela abisatu zuen ordezkari serbiarrak, Radovan Karadzic-ek.

Petre Roman.

Errumania: FSNk
Petre Roman hautatu
du alderdiko
buruzagi

DONOSTIA

Petre Romanek, Errumaniako Salbaziorako Fronte Nazionaleko (FSN) buruzagi erreformistak alderdiko ordezkarien konfidantza lortu du asteburu honetan egin den kongresuan. Bucuresti hiriburuko errumaniarrek hiru egun iraun zituen kongresuan, Romanek 1.200 ordezkarietatik % 64en botoak jaso zituen.

FSNren kongresuko eztabaida nagusia Roman eta Ion Iliescu lehendakari errumaniarrek arteko desberdintasuna izan zen. FSNko lehendakari izendatu eta gero, Petre Romanek adierazi zuen Iliescuk ez zuela iragarri hemendik hilabete batzuetara egingo den Lehendakartzarako hauteskundeetara aurkeztuko denik, eta ondorioz Fronteak ez duela izendatuko aurreratu zuen.

Romanen adierazpenek iskanbila sortu zuten kongresuan eta Iliescuren berrehun jarraitzaile inguru bileratik irten ziren «Iliescu, Iliescu!» oihukatuz. Romanen jarraitzaileek «akabo komunismoarekin» zioten bitartean. «Fronteari itxura demokratikoa emateko borroka irabazi dugula uste dut» adierazi zuen FSNko lehendakariak. «FSN barnean zeuden postura politiko desberdinen arteko enfrontamenduak amaitu dira».

Romanen programaren garai-penak Lehendakartzarako hautagai bezala ere sendotu du, kongresuaren barnean hartutako araudiari esker. Araudi horren arabera, FSNko Lehendakartzarako hautagaia, alderdian gehien onarturiko programa ekonomikoari leiala zaio.

KIDE Iliescu eta Romanek
ETA FSN gidatu zuten 1989ko
ETSAI abenduak altxamenduan. Nicolae Ceaucescu eta honek erregimenarekin amaitu zuen Lehen ministro ohi eta lehendakari errumaniarrek desberdintasunak handitzen joan ziren eta iragan irailean, meatzarien presiopean, Iliescuk Roman Gobernutik irteeta behartu zuen. Iragan hauteskunde lokaletan FSNk hauteslegoaren erdia galdu zuen.

NBEk Libiari ezarri beharreko zigorrak eztabaidatu ditu bart

NEW YORK

Nazio Batuen Erakundeko (NBE) Segurtasun Kontseilua bart zen erabakitzeko Libiari jarri beharreko zigorrak. Aire eta militar enbargoa eta zigor diplomatikoak ziren besteak beste, Frantziak, Erresuma Batuek eta Estatu Batuek proposaturikoak, Gaddafiren Gobernuak Eskoziako Lockerbie hirian eroritako Pan Am hegazkineko ustezko bi atentatugileak ez erbestertzeko hartutako erabakiaren ondoren.

Azken orduko ezusteko jarrera aldaketa izan beharko luke Libiak, NBE ezinezkotzat jotzen dutena, zigorrak gerarazteko, atzo iturri diplomatikoek adierazi zuten.

Mendebaldeko agintarien iritziz, Muammar Gaddafi larri

egon behar du. Bi agente libiarrak entregatzen baditu, hauek Gobernu libiarrak atentatuaren eskuhartu zuela argituko dutela diote. Ez baditu estradititzen, berriaz, zigorrak berarentzat bizi osorako sententzia izango dira, NBE eztabaidatzen den proposamenaren emendakin batean EEBBek eta Erresuma Batuek zigor horiek nahi dituen arte mantentzea aurrakusten bait da.

Egungo bertsioan, Gaddafiri «ekintza terroristar orori eta talde terroristar orori emandako laguntza berehala etetea eta ekintza konkretuen bidez terrorismoari muzin egiten diola frogatzea» agintzen zaio. Parrafo horretan oinarrituta, EEBB, Erresuma Batua eta Frantziak Libiari talde armatu guztieri eskaini dien laguntza ororen berri exigitu die-

Atzerri ministro libiarrak lehendakari egiptiarrarekin bildu ostean.

zaiokete, IRAtik hasi eta talde palestinarrekin jarraituz beste guztietara iritsi arte.

Joan berri den asteburu honetan Liga Arabiar eta Libiako ordezkartzen artean negoziaketa asko egon diren arren, ez dirudi lehendakari libiarrak prest dagoenik Pan Am konpainiako he-

gazkinaren ustezko atentatugileak inolako baldintzarik gabe entregatzeko prest dagoenik. Ibrahim Mohammed Beshari Atzerri ministro libiarrak Hosni Mubarak lehendakari egiptiarrarekin eginiko bileran, Liga Arabiarrak ez duela presiorik egingo adierazi zion Mubarak.

Independentista kaxmirtarrak otsaileko martxan.

Kaxmirtarrek batasuaaren aldeko beste martxa bati ekin diote

NEW DELHI

India eta Pakistaneko segurtasun indarrak larrialdi egoeran daude Kaxmir haraneko alde bietan, Jammu eta Kaxmirreko Askapenerako Fronteko (JKLF) independentistek atzo ekin zioten martxari. JKLFk Pakistandik Indiarako muga zeharkatzea dute helburu, bi estatu horien artean zatiturik dagoen Kaxmirren batasuna erreindikatzeke.

Talde independentista horren plangintzen arabera, JKLFko milaka jarraitzailek ekin behar zioten atzo Muzaffarabad-etik, Pakistanen esku dagoen Kaxmirreko hiriburutik, New Delhiren administraziopean dagoen Kaxmirreko lurraldeetara inoko bi-deari. Pakistaneko lurralde kaxmirtarra segurtasun indarrez se-tiaturik dago. Horiak murriztu egin dute automobilen trafikoa, eta Kaxmirren askatasunerako borroka egiten duen erakundeko buruzagi nagusienetakoak atxi-lotu dituzte.

Atxilotuen artean Amanullah Khan dago, JKLFko lehendakaria. Berau izan zen otsailaren 11n

beste martxa bat antolatu zuena. Martxa horrek ez zuen bere helbururik lortu, eta bidean hama-zazpi lagun hil ziren Armada pa-kistandarrak tiro egin zuenean independentistek zuten muga zeharkatzeko asmoa zapuztean.

MARTXA «SUZIDA» DEBEKATUA

Orduan, Amanullah Khanek mar-txa geldiarazi egin zuen hildako gehiago izan zite-keenaren beldur, baina zuen hel-buruetako bat lortu zuen. Muga zeharkatzeko kilometro eskasera geratu zen martxak India eta Pa-kistanen arteko harremanen kri-sia eragin zuen. Bi estatu horien artean dagoeneko hiru gerra egon dira, eta horietatik bi Kaxmirreko lurraldeengatik.

Otsailaren 11ko gerataerak errepikatu eta bi Gobernuen ar-teko harremanak eten egingo di-ren beldur, Pakistanen adminis-traziopeko Kaxmirreko lehen ministroak, Sardar Abdul Qay-yum-ek, atzo ohartarazi zuen ez duela utziko martxa horrek au-rerra egiterik, eta independen-tista kaxmirtarren erabakia suizi-datzat jo zuen.

Kampuchea: 370.000 errefuxiatu aberriratzeko lanak hasi dira

BANGOK

Atzo hasi zen Thailandian 370.000 errefuxiatu kanpuchea-rran aberriratzeko, iragan urteko urrian Kampucheko hiru gerri-lek eta Gobernuak sinaturiko ba-ke hitzarmenean jaso zen bezala. Lehendabiziko seirehun errefu-xiatuek osatutako taldeak Thai-landia utzi eta Kampucheko mendebaldeko bidea hartu zu-en Nazio Batuen tropek babestua.

Atzo lehendabiziko taldeare-kin hasi zen Nazio Batuen Era-kundeak sekula egin duen aber-rriratzeko plangintzarik handiena. Baina itzulera ez da hain erraza izango, hamahiru urte iraun zuen

gerraren ondorioz, aberriratuak minaz josiriko lurraldeak zehar-katu beharko bait dituzte, ipa-rraldean oraindik segitzen duten enfrontamenduek ere zaildu egingo dute aberriratzeko, eta ber-tako bizi baldintza eskasei aurre egin beharko diete.

370.000 errefuxiatuen aberri-ratzeko Nazio Batuen zereginik nagusienetarikoa da. Horrez ga-in, nazioarteko erakundeak Kam-puchea desmilitarizatu eta 1993-an egingo diren lehendabiziko hauteskunde demokratikoak pre-s-tatu eta zaindu egin beharko ditu. Horretarako, NBEk 26.000 kas-ko urdin bidalikatu ditu Phnom Penh hiriburura.

Levyk dimititu eta krisia piztu du Israeleko Likud eskuindarrean

Shamirrek Estatu Batuekin harremanak txartu egin dituela salatu du

David Levy Israeleko Atzerri ministroaren dimisioak krisia piztu du bere alderdian, Likud talde eskuindarrean. Likud ez duela utziko adierazi du Levyk, baina ekainean izango diren hauteskundeetara begira, bere mugimendu politikoa sortzea erabaki dezake.

LUIS FERNANDEZ / DONOSTIA

Likud alderdiko beste zenbait partaidekin egindako bilera pu-bliko baten iragarri zuen Levyk bere dimisioa. Hori ez da gauza-tuko apirilaren 4a arte, eta orain-dik Likud barnean piezak mugi-tzeko astirik badute. Alderdia ez duela utziko esan zuen Levyk, eta beraz, oraindik Likud barnean Shamirren kontra ekin diezai-keelakoan dago ministroa. Baina bataila hori galtzen badu, kanpo-tik egin diezaioke eraso Shami-rri. Ekainaren 23an dira hautes-kundeak, eta Laborista eta Liku-den tarteko alternatiba eratzekeo tentaldia izan dezake Levyk.

Yitzhak Shamir lehen minis-troarekin aspalditik zegoen has-erre Levy. Atzerri ministroa pertsonaia moderatua da Likud barnean, eta horregatik Shami-rren jarrera erradikalagoekin to-po egin zuen. Aldi berean, Estatu Batuen alde sutsuki jokatu du beti Levyk. Shamir lehen ministroak, oster, Washingtonetik mesfi-dantza azaldu du publikoki.

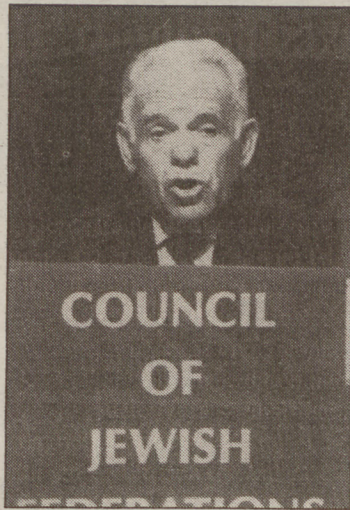
ESTATU BATUEN LAGUN

Bi politikarien arteko tirabirak iaz arabia-rrerekin hasi zituzten negoziazioetan bizitu ziren. Da-vid Levyk jarrera irekia erakutsi nahi zien arabiarrei, baina Sha-mirrek baztertu egin zuen nego-ziaziotik.

Negoziatzeko, lurralde oku-patuetako asentamenduak gel-diarazi egin behar zirela zioen beti Levyk eta Shamirrek, aldiz, ez ditu gelditu nahi izan. Ondo-

David Levy Nazio Batuen saio batean.

Yitzhak Shamir.

rioz, Estatu Batuen haserre piz-tu izan du lehen ministroaren jarrera itxiak. Horregatik, Levyk dimisioa aurkeztean salatu zue-nez, Washingtonen babes mili-tar, ekonomiko eta politikoa arriskuan jarri du Shamirrek.

Bestetik, barne politikako

✓ Yitzhak Shamir lehen ministroa-rrerekin aspalditik zego-en haserre Levy, Atze-rri ministro moderatu-ak Shamirren jarrera erradikalagoekin topo egin bait zuen.

ezadostasunak ere aipatu zituen Levyk. Bereziki, «diskriminazio etnikoa» aipatu zuen Atzerri mi-nistroak dimititzeko orduan. Marokkon jaiotako judua da Levy, sefardia, eta Shamir eta Gobernuak kupula jatorri euro-parrekoa da, ashkenazia. Levyk salatu zuenez, herrialde arabia-rreretatik joandako sefardiak «mesprezatu» egiten ditu Shami-rrerak, eta Likud alderdiko buru-zagitza ashkenazia «harroegia» da.

Sefardi eta ashkenaziak

Gaur 500 urte beteko dira juduak Espainiatik botatzeko agindua eman zela. Europako judu komunitaterik handiena zen hark bigarren diaspora hasi zuten Sefarad —hala esaten zioten juduek Espainiari— utzita. Judu sefardiak anitz tokitan kokatu ziren: baita Euskal Herrian, Nafarroan independentzia galdu zuen arte, eta Baionan gero, gaur arte. Sefardien ondoan, diasporaren beste korrante nagusi Mendebal eta Eki Europan koka-tutako ashkenazi juduena da. Egun, Israelen bi ko-munitateak elkarrekin bizi dira, baina ez nahasita. Aginte politikoa ashkenazien esku dago ia erabat.

Eta hain zuzen, Marokkon jaiotako sefardia da David Levy. Herrialde arabiarretako beste hainbat sefardi bezala, 50eko urteetan ailegatu zen Israe-lera. Egun, Israelen nagusi dira sefardiak. Biztan-legoaren % 53 edo % 55 inguru dira (ashkenaziak

% 30 eta arabiarak % 15), eta hori Israelen sorrera eta sionismoa ashkenazien kontua izan zela. Hala ere, ashkenazi askok ez du Israelera emigratu, Eu-ropan edo Estatu Batuetan segitzen du, eta sefa-rdiak, kontrara, askoz gehiago joan dira Israelera.

Israel bere jaiotzatik kontrolatu duten ashkenazi sionistak ez dira inoiz fidatu sefardietaz. «Hegoal-dekoak, orientalak» ziren, eta Israel Mendebaldean integratzeko oztopotzat izan dituzte. Erljio arazoak ere izan dira juduen artean: sefardiek tolerantzia izan dute ikur beren jatorriko lurraldeetan, baina aldi berean tradizioari lotuago daude. Sefardiek ez dute, dena den, talde politikoa propiorik sortu izan. Tradizionalistak izanik, azken urteetan Likudi eman diote botoa nagusiki, nahiz eta hau talde 'oso ashkenazia' den. Orain, agian, aurkitu dute beren lider politikoa: Levy.

FUTBOLA

Sarrian ez galtzera atera zelako galdu zuen partidua Athleticcek

Realak bigarren itzuliko seigarren garaipena eskuratu zuen Atotxan

Javier Clemente izan zen garaile Sarrian Athleticcek eta Españolek jokatu zuten partiduan, Lertxundiri adarra jotzeaz gain, ez bait zion aukerarik eman zazpi atzelari zelairatu zituen Arangureni. Realak sendo jarraitzen du Europarako bidean gaizki jokatu arren eta Osasunak garrantzi handiko puntua lortu zuen Barcelonaren kontra.

RAMON BASALDUA / BILBO

Athletic eta Españolen arteko partiduari ez zion garrantzi berezirik eman nahi izan Aranguren ek iragan astean Lezaman. Horrekin batera, Athleticcek Sarrian nola jokatu zuen galdeztzerakoan hauxe erantzun zuen zuri gorrien entrenatzaileak. «Irabazi asmoz zelairatzen gara beti». Alde batetik partidua oso berezia izan zen Arangurenentzat, aurreko lau partiduetan zelairatu zuen hamaikakoa apurtu eta hainbat aldaketa egin bait zituen. Horrekin batera, Athletic ez zen garaipena lortu asmoz zelairatu Sarrian, ez galtzea bait da zazpi atzelari zelairatzen dituen entrenatzailearen helburua.

Athletic ez du gol bakar bat bera ere lortu, Aranguren entrenatzaile denetik etxetik kanpo jokatu dituen hiru partiduetan eta horrek zerbait esan nahi du. Españolen gola penalti eztabaidagarri baten ondoren etorri zen bai, baina Athletic bere ezintasunen berri eman zuen berriro ere, erasora jokatu behar izan zuenean. Hitz gutxitan esateko, Aranguren ez du ezer aldatu.

Kodrok ezer gutxi egin zuen, baina berak sartu zuen garaipeneko gola.

KODRO, EUROPAKO GILTZA

Realak sendo jarraitzen du Europarako bidean eta gaizki jokatu arren bigarren itzuliko seigarren garaipena eskuratu zuen Valladoliden kontra Atotxan. John Benjamin Toshackek entrenatzen duen taldea sekulako lana betetzen ari da azken partiduetan, izan ere inork baino puntu gehiago lortu izan ditu bigarren itzulia hasi zenetik, hamalau hain zuzen.

Realak partidu on bakarra jokatu du aurten Atotxan, Gijongo Sportingaren kontra. Hala ere,

eta donostiarrek erakutsitako joko txarra izan den arren, Donostiako futbol zelaitik pasa diren taldeak ez dira Real baino hobeak. Hori da liga honetako gakoa. Irregularitasuna da nagusi eta John Toshackek taldeak ez luke UEFAn sartzeko aukera galdu behar, gainerako taldeen makaltasuna ikusirik.

GORRITXOAK ONERAKO BIDEAN

Osasunak egutegi ikaragarriari ekin zion orain dela bi ihardunaldi Atletico de Madriden kontra Sadarren

✓Txutxi Aranguren ek goitik behera aldatu zuen taldea Sarrian, baina horrek ez zuen ezer aldatu Athleticen.

✓Osasunak berdinketa garrantzitsua eskuratu zuen Barcelonaren aurrean, baina azken partidura arte borrokatu beharko du.

jokatu zuen partiduan. Gorritxoek puntu bat lortu zuten Luis Aragonese zuzentzen duen taldearen kontra eta beste puntu bat lortu dute Liga irabazi asmoz ari den Barcelonaren kontra. Johan Cruyffek zuzentzen duen taldeak beharrezkoak zituen bi puntuak Real Madridek Albaceten irabazi zuela ikusirik. Hala ere, Pedro Mari Zabalkak entrenatzen duen taldeak, joko ederra ezean, sekulako lana egin zuen Barcelona taldeko jokalariek ito asmoz.

Bost negatibo ditu Osasunak, Liga amaitzeko hamar partidu edo hogeitun puntu geratzen direnean. Gorritxoek puntu bakar bat bera dute promozio postuetan dagoen Español taldea eta lan handia egin beharko dute bigarren mailara jaisteko arriskua baztertzeko. Luis Casanova futbol zelaia, aukera ona izan daiteke, gorritxoek azken bi partiduetan izan duten hobekuntza baieztatzeko.

TITO IRAZUSTA

Badator derbia

Futbol Liga zein merkea den behin baino gehiagotan aipatu izan dugu hemen; ze joko gutxi egin den eta zein inpresio txarra eragiren zaion ikusle sufrutuari, dirua eta bihotz zatia ere igandero bere taldearekin egotearren ematen duenari. Imajina dezaket zenbaterainoko noraeza izango den Osasuna eta Athletic taldeen aldegeletan, beren egoera kezkarria edo gutxienez larria denean. Eta ulertzen dut, nik egunero Realak jarraitzen dudalako; eta egiaztatu dezaket zein gutxi jokatzeko duen, aparteko partidu batzuetan izan ezik, sailkapeneko seigarren postuan den taldeak.

Kanpotik pentsa daiteke, eta horrela pentsa ohi da, Realak futbol hurakana dela; eta badi-ra hori uste izateko datuak. Hamalau puntu lortu izanak, jokoan izan diren azken hamazortzietatik, horretara bultzatzen du. Eta datuekin jarraiki, Realak 92ko zortzi partiduetatik sei irabazi ditu, Kodro eta Carlos Xavier espezialista bihurtu diren falta jaurtiketa bidez. Atotxako ohizko ikusleek ez dute jokaldizko golik ikusi apenas urtea hasi zenetik. Realak etxean lortu dituen azken bost garaipenak Kodro (4) eta Carlos Xavierren (1) falta jaurtiketei esker iritsi dira.

Futboleko gutxi jokatzeko da, ia ezer ez. Realean agerian dago erdilarri lerroaren ahultasuna, Oceano azken aldia desagertu egin baita eta Carlos Xavier ez dago erronka askorako. Hala eta guztiz, hori dira puntuak, suspentso kolektiboarekin amaitu beharko lukeen kurtsoaren kalifikazio neurria; eta Ohorezko Matrikula jarraitzaile sufrutuetzak, Atotxa, El Sadar eta San Mamesera joateari utzi ez diotenentzat, asperraren asperrak jasanez.

Eta hortxe dugu derbia, eta Katedralean edozer gerta daiteke larunbatean; bata eta bestearen desberdintasunari erreparatuz gero, animikoa batez ere, emaitzen eraginez, Realaren aldeko apostua egiteko tentaldia ere hor da. Realistek ondo egin dute baina, gehiegizko konfidantzarik ez izatean. Derbietan sailkapenak ezer gutxi esan nahi du, partidu desberdinak dira, baina egia da baita bi negatibo gehiago pilatzeak Athleticen denboraldi osoko hondamendi latzena ekarriko lukeela. Eta honez gero ezin da igertu zein neurri hartu beharko litzukeen zuzendaritza taldeak.

Realak sailkapenak ematen dion lasaitasunarekin zelairatuko da, eta jakinaren gainean azken hamarkadan San Mamesen Athletic baino gehiago izan dela.

ASTEKO SELEKZIOA

SAILKAPENA

- 19 Martin Gonzalez
- 15 Juan Antonio Larrañaga
- 12 Oceano
Eugenio Bustingorri
- 11 Jokin Uribe
Ernesto Valverde
Jan Urban
Roberto
Bittor Alkiza
- 10 Jose Luis Gonzalez
- 9 Pepin
- 8 Ritxi Mendiguren
Asier
Josu Urrutia
- 7 Andoni Lakabeg
Patxi Salinas

IHARDUNALDIA 28

P.M. ZABALZA (7)

Parentesi artean jokalarik bakoitzak izan dituen agerraldiak.

OSASUNA taldeko

jokalariek dira nagusi aste honetan prestatu dugun selekzioan. Gorritxoek berdinketa 'besterik' ez zuten lortu El Sadarren, Barcelona taldearen aurka, baina partidua benetan aipagarria izan zen. Nafarrek oso argi izan zuten hasieratik zer nahi zuten, eta partiduan zehar ondo eutsi zioten markagailuari. Realak izan zen asteburuan garaipena eskuratu zuen euskal talde bakarra. Donostiarrek ez zuten partidu ona jokatu, baina Meho Kodrok sartutako gol bikainari esker bi puntuak Atotxan geratu ziren. Athletic taldeari dagokionez, ezer gutxi esan daiteke.

RUGBYA

Gonzales, eskuinean, gogor aritu zen aurreneko lerroan.

BOB

Baiona Manoir Kopatik kanporatua Racingen aurka ondo jokatu arren

KOLDO AIDUNTZIN / DONOSTIA

Larunbatean 15-23 galdu zuen Baionak Racing Parisen aurka. Finalerdietarako txartela eskuratzeko ahalegin handia egin zuen baina, titular dezentek ezin izan bazuten ere Bordelen zelairatu (Duhalde, Ravier, Leconte, Urtelai, Lagisket). Aurrean berriez, Racing talde guztiz ahaltsua; ia hamabosteko osoa dago —edo egona da— Frantziako selekzioan. Talde veteranoa beraz, Cabannes eta Mesnelek gidaturik. Belaskain entrenatzaileak ordezkio gazteak sartzea erabaki zuen Baionan, eta ez da horretaz damutu. Aurrean, hirugarren lerroan, 20 urteko Christophe Dongieu eta Donibane Lohizunen jokatu izan duen Jean-Louis Chouzenoux zelairatu zituen, Leconte eta Urtelaireren ordeiz.

Egundoko lana egin zuen aurrelarigo baionesak. Lehen lerroan Gonzales-Bidart-Altuna hirukoteak atsedenerako gogoia

kendu zien aurrekoei, Genet internazionala tartean, Bigarren lerroan egon zitekeen Parisekoentzat alde, baina bikain egin zuen aurre Lagouarde-Kojokariu bikoteak Serriere eta Tachdjian gizonkote garaiei. Kojoriu errumaniarrak ez du oraindik eman dezakeen guztia eman. Badirudi hizkuntza eta integrazio arazoak ez dituela gainditu.

Baionak atzekaldean ere ez zuen hutsegin baina, entseiuak egiteko aukerak ez zituen behar bezala aprobetxatu. Hortaz, pentsa liteke Racingek ez zuela gauza handirik egin; nahikoa izan zuten baina, abagadune urriak aprobetxatzearekin.

Bi entseiu egin zituzten paristarrek. Lehen, nola ez, Cabannesek, forma onean dagoela erakutsiz, partiduko onena izateraino; eta bigarrena Jeffersonen, 54. minutuan. Peytavin, hiru laurdenetako euskalduna, bizkor ibili zen korrika garaian, erraz gaindituz abantaila lerroa.

Ciencias txapeldun Gernikari alde handiz irabazi ondoren

K. A. / DONOSTIA

Espainiako Ligan azkenaurreko ihardunaldia erabakiorra gertatu da. Ciencias Sevillak titulua ziurtatu du Gernikari 47-0 irabaztean. Txapeldunordea Santboiana izango da. Getxok aldiz hirugarren postuaren bila lehiatu beharko du, azken ihardunaldian Valenciari 30-7 irabazi ondoren. Bizkaitarrak jaun eta jabe izan ziren, lortutako 6 entseiuak erakusten duten bezala. Valenciak maila galdu egingo du, eta baita Canoek ere.

Ez gaitu ezustean harrapatu Ciencias Sevilla taldearen lortpenak. Izan ere, azken urte hauetan sendotuz joan bait da, lan ona egingez; ez da oso urruna, partidu

bakoitzean sekulako jipoia jaso ohi zuten garaia. Gernikak presio handia jasan behar izan zuen Sevillara eginiko bisitan. Lehen zatian ondo eutsi zion enbidoari (11-0) baina bigarrean sevilarrak gorantz egin zuten, 9 entseiu lortuz.

Aurreneko mailan Bera Berak denboraldia borobildu egin du, txapela lortuz. Donostiarrak 22-10 irabazi zioten Filosofia Getaferi Landaren. Ordiziak aldiz 14-3 irabazi zion BUC taldeari. Merezitako garaipena goieritarrek lortua, eta azken ihardunaldian Kopara sailkatze-ko aukera bizirik, Filosofiaren aurka. Irunek 48-4 galdu zuen Alcobendasen, eta Gaztedik 24-9 Cornellan.

SASKIBALOIA

Taugresek baikortasunez hartu ditu play-offetan izango dituen arerioak

Huesca eta CAIren aurka «Euskadi-Aragoa modukoa» izango da

Aurreneko kanporaketan Huesca La Magia Taugresek gainditzekotan, Zaragozako CAIrekin egingo du topo Baskoniak. Beste aukerak gogoan, Gasteizen baikortasun izkutuz hartu dute berria eta Jose Antonio Kerejetak esan duenez, «Euskadi-Aragoa modukoa izango dira play-offetako partiduetak».

LUIS KARLOS GARCIA / GASTEIZ

Baikortasun izkutuz hartu dituzte Gasteizen play-offetako datozen kanporaketetan Taugresek edukiko dituen aurkariaren izenak. Iñaki Iriarte gasteiztarren Huesca La Magia izango da lehena, eta hau gainditzekotan, Manel Comasen CAIren kontra jokatu beharko luke Taugresek.

Oraingoz «zuhur jokatu beharra» azpimarratu zuen Jose Antonio Kerejeta Saski Baskoniako lehendakariak, edozein kasutan, Zaragozako CAI Taugresi aurreten bi aldiz irabazi diola gogoratu zuen igande gauean Gasteizko taldearen zortea ezagututakoan.

Eta bigarrenik, datorren larunbatean Huescaren kontra Taugresek hasiko duen kanporaketa ere «arrisku handikoa» dela deklaratu zuen Kerejetak. «Beti ere lehendabiziko play-off hori uste baino zailagoa» delakoan, Iñaki Iriarte gasteiztarrek entrenatzen duen Huescak «arazo dexente» emango dituela adierazi zuen.

Hala ere, arerio izan zitezkeen beste batzuk final laurdenetako play-offetan behintzat Taugresetik urrun geldituko direla gogoan, CAI ontzat ematekoa da

Rivas, lehia gogorrean errebotea eskuratzeko.

OLALDE

Gasteizko taldeko guztien uste-tan. Alegia, Estudiantes, Real Madrid, Barcelona edo Zaragoza izan zitezkeen, eta azken buruan izandako zortea baikor hartzeko modukoa da gero.

IAZ BAINO HOBETO

Era horretan, fase erregularra amaitu duela eta, Taugresen orain arteko balantzea egiteko unea dugu. Aurtengo denboraldian iaz baino bi partidu gutxiago galdu ditu Herb Brownen taldeak aipatu faseari dagokionez. Porrot horietariko bost etxean izan dira, Elosua, Real Madrid, Joventut, CAI eta Unicajaren kontra. Gai-nontzako bostak, Joventut, Real Madrid, Barcelona, NYC eta Es-

tudiantesek eragin zituen. Datuok ikusirik, esan gabe doa Unicaja eta NYCen kontrakoak izan direla Taugresi min handien egin diotenak, aurkari horiek aise irabazteko antzerakoak zirelako. Orobat, kontutan hartu behar da Taugres liderretik bi garaipen-tara sailkaturik gelditu dela azkenean.

Baskoniak jasotako hamar porrotetatik bi puntu bateko aldeaz izan ziren, Real Madrid eta Joventuten kontra, eta CAIren aurka Gasteizen bi puntuz galdu zuten Brownen jokalariek.

Bestetik, gogorrenak, Unicaja eta Elosuaren kontrakoak izan dira. Aurrenekoan, 16 puntuz galdu zuen, eta bestean, 14-ez.

Talde guztien aukerak inoiz ez bezalako play-off berdinduotan

L. K. G. / GASTEIZ

Lehenengo kanporaketetan ACBko talde nagusi bakoitzak bere arerioa gaindituko duela kontutan harturik, inoiz ez bezalako play-offak jokatu dituzte gero fase erregularrean aurreneko 8-ak sailkatu diren taldeek.

Hasierako gogoeta modura, Real Madrid ala Barcelona 1992-93ko Europako Ligatik kanpo geratuko direla esan behar. Izan ere, bi taldeok elkarren kontra arituko dira final laurdenetako kanporaketan, baldin eta Luyken jokalariek Granollers gainditzeko badute eta Floresenek Ferroleko OAR, jakina.

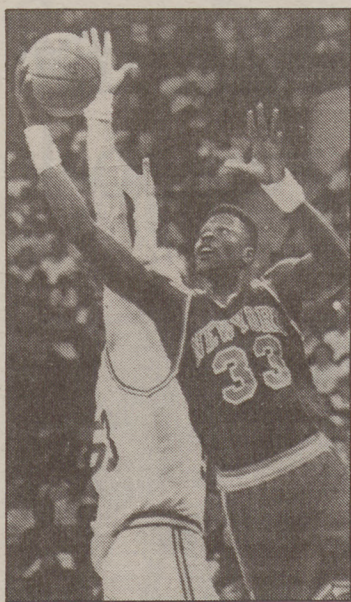
Gainontzeko kanporaketetan aurrikus daitekeenari dagokionez —CAI eta Taugresen artekoaz gainera— baliatze Estudiantes izatea biderik errazena duena. Elosuaren aurka jokatu beharko luke aurreko kanporaketa irabaziz gero, eta Leonen kontra berdinketarik izatekotan, partidu erabakiorra etxean jokatu lukeelako abantaila dute Estudiantesekoek. Hala ere, berdindurik dago play-off hau ere.

Azkenik, Joventut eta Forumen artekoa dugu. Teorian, Badalonakoen alde dago, baina Javier Caseroren jokalariek ederki erakutsi dute aurrean zer den erreakzioa unerik zailenean.

Villalobos, Real Madridekoa.

SASKIBALOIA

Patt Ewing pibota.

Knicksek garaipena lortu zuen defentsari esker

NEW YORK

New York Knicks taldeak garaipena lortu zuen Portlandeko Memorial Coliseum kantuan, Trail Blazersen aurka jokaturako partiduan (96-107). Pat Rileyk entrenatzen duen taldea bikain aritu zen defentsan, eta Clyde Drexler, Trail Blazersen gizonik garrantzitsuenak ez zuen puntu gehiegi egiteko aukerarik izan. Ondorioz, Portlandek ez zuen bere betiko jokoa —kontraerasoa— erabiltzerik izan. Pat Ewing, New York Knicks taldeko pibota izan zen partiduko jokalaririk onena. Jamaicarrak guztiz gaintu zituen bere markatzaileak —Kevin Duckworth eta Cliff Robinson— eta 33 puntu eta 14 errebote lortu zituen. Mark Jackson joko antolatzaileak ere partidu polita egin zuen, eta guztira 19 puntu lortu zituen Knicks taldearentzat.

Los Angeles Lakers taldeak laugarren garaipena lortu zuen jarraian, Philadelphia 76'ers taldearen kontra (117-88). Mike Dunleavyk entrenatzen duen taldeak arazo ugari izan du azkenaldian —James Worthy eta Sam Perkins jokalaririk galdu ditu, lesionatuta—, baina gorantza egin du hala ere. Californiakoak play offetarako sailkapena lortzeko borrokan sartuta daude, eta duela astebate oso zaila bazuten ere, badirudi orain lortzeko aukerak dituela. Lakers taldea Mendebaldeko Konferentziako zortzigarren tokian agertzen da.

San Antonio Spurs taldeak beharokada nabaria izan du azken neurketetan. Atzo ere porrot egin zuen Detroit Pistonsen kontra (107-103).

Emaitzak

Detroit	107	San Antonio	103
Minnesota	86	Sacramento	112
Boston	117	Atlanta	93
Dallas	105	Denver	98
Portland	96	New York	107
Lakers	117	Philadelphia	88

Caja Bilbaok helburua bete gabe agurtu du denboraldia

Gomez Carraren taldeak arazoak izan zituen Obradoiro gailentzeko

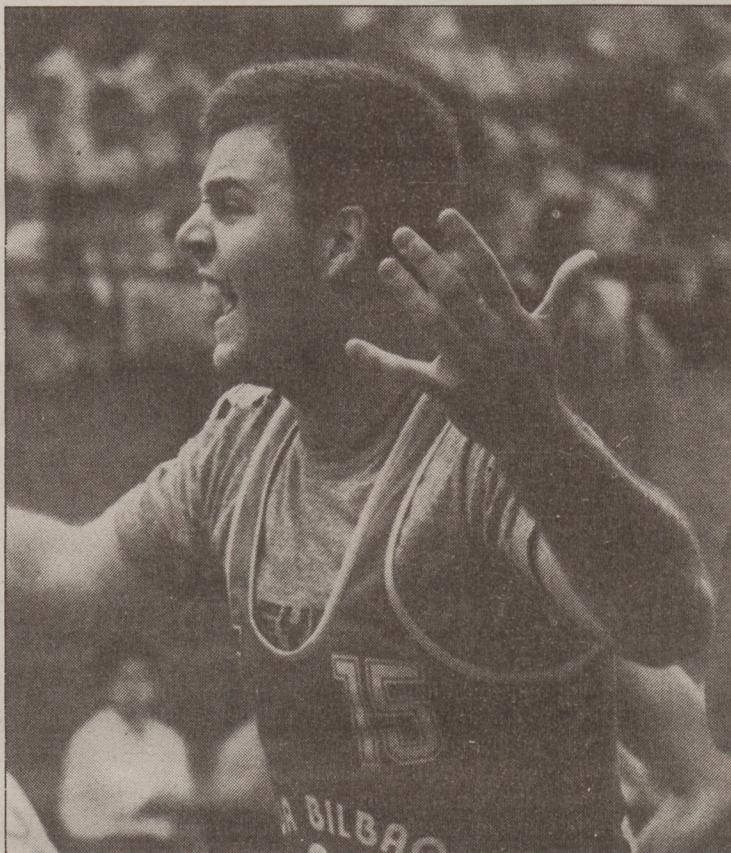
Caja Bilbaok lehen mailako Liga txapelketan parte hartu ahal izango du, jaitsierarako ligatxoaren azken ihardunaldian Obradoiro taldea menperatu ondoren. Bilboko saskibaloitzaileak ACBra itzultzeko asmotan ekin zion Ligari. Hala ere, helburu hori ez betetzeaz gain, negargarri jokatu izan du.

RAMON BASALDUA / BILBO

Bilbok ez du ACB ligan saskibaloitzaile izango, lehen mailako aurrekontu handiena izan duen Caja Bilbaok porrot egin bait du saskibaloitzaile onen artera itzultzeko saioan. Caja Bilbao indartsuak, ACBra itzultzeko ligatxoan parte hartzeko aukera ematen zuten sailkapeneko lehen zortziren artean ez sartzeaz gain, uste baino arazo gehiago izan ditu, jaitsierarako ligatxoan bere multzoko lidergoa eskuratzeko. Gomez Carraren mutilek azken partidura arte itxaron behar izan dute bigarren mailara jaisteko arriskua baztertzeko.

Iazko Liga txapelketa hasi eta inork ez zuen uste Caja Bilbao lehen mailara jaitsiko zenik. Edozein kasutan, Granadako Puleva taldeak ustekabe ederra eman zion Manu Morenok entrenatzen zuen taldeari ACBtik at utziz. Bilbao Bizkaia Kutzak ez zion hutsegini Caja Bilbaori eta dirulaguntza handia eman zion aurtengo denboraldiari aurre egiteko.

Ortega eta Joe Kopicki fitxa-

Joe Kopickiren itzulerak ez ditu uste bezain fruitu onak eman.

tuta, asko ziren Caja Bilbaok iaz baino talde hobea zuela esaten zutenak. Entrenatzaileari dagokionez, Txema Gonzalez Capetillo, etxeko gizona izan zen taldea ACBra itzultzeko erantzukizuna hartu zuena.

AURRETIK IRAGARRITAKO PORROTA Caja Bilbaok hasiera negargarria eman zion denboraldiari Capetilloren eskutik eta seigarren ihardunaldira arte bi garaipen besterik ez zituen lortu. Caja Bilbaok 30 puntuko aldeaz galdu zuen Caceresen, eta Antonio Gomez Carrak hartu zuen Capetilloren lekua. Gomez Carrak zertxobait aldatu

zituen gauzak baina Caja Bilbaok ezin izan zuen tokirik lortu sailkapeneko lehen zortziren artean, ACBri agur esanez.

Caja Bilbao ez da lehen zortziren artean sartu, iaz ACB maila galdu zuen arrazori berberagatik. ACBn sartzeko aukerak jaso izan ditu Caja Bilbaoko direktibak. Hala ere, Tomas Olano taldeko lehendakariak esandakoa araberak, kantuan bertan lortu behar izango du Caja Bilbaok ACBn parte hartzeko eskubidea. Bilbok goi mailako saskibaloitzaile merezi du, baina asko aldatu beharko dira gauzak Caja Bilbao onen artean ikusi ahal izateko.

Askatuak mailari eusteko lehian Santa Colomaren kontra ariko da

RAMON BASALDUA / BILBO

Askatuak ezin izan zuen B1 multzoko lehen postua lortu eta lehen mailan segitzeko aukera eskuratu. Alde batetik Askatuak galdu egin zuen Unicaja Melillaren kontra, eta bestetik Caja Bilbaok irabazi egin zion Obradoiroi La Casillan. Gauzak horrela, Josean Aldalurrek entrenatzen duen taldeak Santa Colomaren kontra jokatu behar izango du, mailari eusteko play offa.

Lehen partidua datorren ostiralean jokatu da Donostiako Josean Gasca kiroldegian. Bost partidutara jokatu den play off honetako gaitzailea bigarren mailara jaitsiko litzateke. Kon-

tutan eduki behar da Askatuak hiru partidu etxean jokatu dituela, izan ere, Santa Colomak baino basket average hobea bait du. Cherokee Rhone amerikarra da zalentzarik gabe Kataluniako taldeko jokalaririk arriskutsuena. Gramanet hiriko Santa Coloma taldea B2 multzoko hirugarren postuan geratu zen bi partidu irabazi eta sei galdu ondoren.

Hasieran behintzat, Askatuak ez luke arazo handirik izan behar Santa Coloma gailentzeko. Nolanahi ere, Josean Aldalurrek zuzentzen duen taldeak ezin izango du hutsegini, etxean galdutako lehen play offa galdu bait dezake.

ESKUBALOIA

Rullan, lesionatuta.

JUTXO

Arrate taldearen etorkizuna gero eta ilunago

P.A. / DONOSTIA

Arrate taldeak gero eta ilunago du etorkizuna. Joan zen larunbatean Malagako Maristas kiroldegian jokaturako partiduan, eibartarrek gol bakar batez galdu zuten Puleva taldearen kontra (20-19). 'Armeroe' beharrezkoa zuten garaipena sailkapeneko zulotik ateratzeko itxaropenekin segitu ahal izateko, baina gauzak ez zitzaizkien nahi bezala atera.

Partidua galtzeaz gain, Arratek bi jokalaririk galdu zituen, biak lesionatuta. Rullanek klabikula atera egin zitzaion Malagan, eta kirolariak pasa beharko du. Berarentzat aurtengo denboraldia amaitu egin da dirudienek. Juanma hegala ere lesionatu egin zen Pulevaren kontra.

Viktor Debrek zuzentzen duen taldeak jadanik ez du mailari eusteko aukera handirik. Jaitsierako play offak amaitzeko bost ihardunaldi geratzen dira —hamar puntu beraz jokoa— eta bost puntuko alde ateratzen diote Helados Alacant eta Conquense taldeek, sailkapeneko azkenaurko tokian daudenak hain zuten ere. Beraz, eibartarrek bost puntuko alde hori murriztu beharra dute gutxienez zuzenean ez jaisteko. Eta ez dirudi 'armeroe' horrelako miraririk egiteko gaitasuna dutenik...

ELGORRIAGA KARALSHEN ZAIN

Elgorriaga Bidasoa taldeari dagokionez, Karalash jokalaria da egun hauetako protagonista nagusia. Irundarrek denboraldi amaiera arte fitxatu dute moldaviarra, eta atzo bertan etortzeko zen. Ziurrenik, eta azken orduko arazorik sortzen ez bada, gaur lehen entrenamendua egingo du Elgorriagarekin. Juanito Villarreal, Elgorriagako entrenatzaileak, datorren ostiralean Granollersen kontrako partidurako (19.30, TVE2), eduki nahi zuen, baina Karalash jokatzeko arazoak izango ditu, oraindik bere transferra ez bait da heldu.

Charles Pittman.

VILLAGAN

FLASHAK

■ **BILBAO ATHLETIC** taldeak erraz menperatu zuen Sestao Sport, San Mamesen jokaturako euskal derbian (3-0). Eibarrek berriz, esku hutsik itzuli behar izan zuen Andalucia aldetik, Betis taldearen kontra 2-1eko emaitzaz galdu ondoren.

■ **NORVEGIAKO** esku-baloï selekzioak irabazi zuen joan zen astean zehar Austrian jokaturako Munduko B Txapelketa. Emaitza honen ondorioz, Norvegiak Munduko A Txapelketa jokatu du datorren urtean, Austria, Islandia eta Suitzarekin batera.

■ **JUVEN** saskibaloï taldeak porrot handiarekin amaitu zuen aurtengo denboraldia, Dorna Godelaren kontra hain zuzen ere (101-65). Donostiarrek denboraldi bikaina egin dute, baina egungo Europako txapeldunen aurka ezer gutxi egin ahal izan dute.

■ **HERRI TORRONTÉGI** bizkaitarrak hamaikagarren tokia eskuratu zuen Japoniako Motoziklismo Sari Nagusian, 250 z.k.ko kategorian. Suzukiko gidaria pistatik atera zen eta aurreko postuetan ibiltzeko aukera guztiak galdu zituen.

■ **JEAN FRANCOIS BERNARD** txirrindulari frantziarrak irabazi zuen Nazioarteko Kriteriuma. Banesto taldeko gizonak proba bikaina egin zuen, eta 20 segunduko aldea atera zion bigarren sailkatuari, Gert-Jan Theunisse holandarrari hain zuzen ere.

■ **JOHAN CAPIOT** txirrindulari belgikarrak eskuratu zuen Flecha Brabancana proba. TVM taldekoak Haghedooren eta De Clercq belgikarrek batera ihes egin zuen, eta azken sprintean bera izan zen azkarrena.

■ **FRANTZIAKO** tenis selekzioa Davis Kopatik kanpo geratu da, asteburuan jokaturako kanporaketan Suitzaren kontra galdu ondoren. Jakob Hlasek tenislari suitzarrak lortu zuen azken puntua, bostgarren partiduan Thierry Champion gaititu ondoren.

■ **MIGUEL SARAILEGI** harrijasotzaile nafarrak 300 kiloko harria bi aldiz jasotzea lortu zuen Donezteben. Leitzakoa sasoi betean dago, eta bere markak ere hautsiz doa.

■ **BIZKAIA** eta Nafarroako taldeek eskuratu zuten.

TXIRRINDULARITZA

CHCS taldearen desagerpena gero eta hurbilago eskandaluen ondotik

Nazioarteko 10 babeslek 1993an atzera egingo dutela esan dute

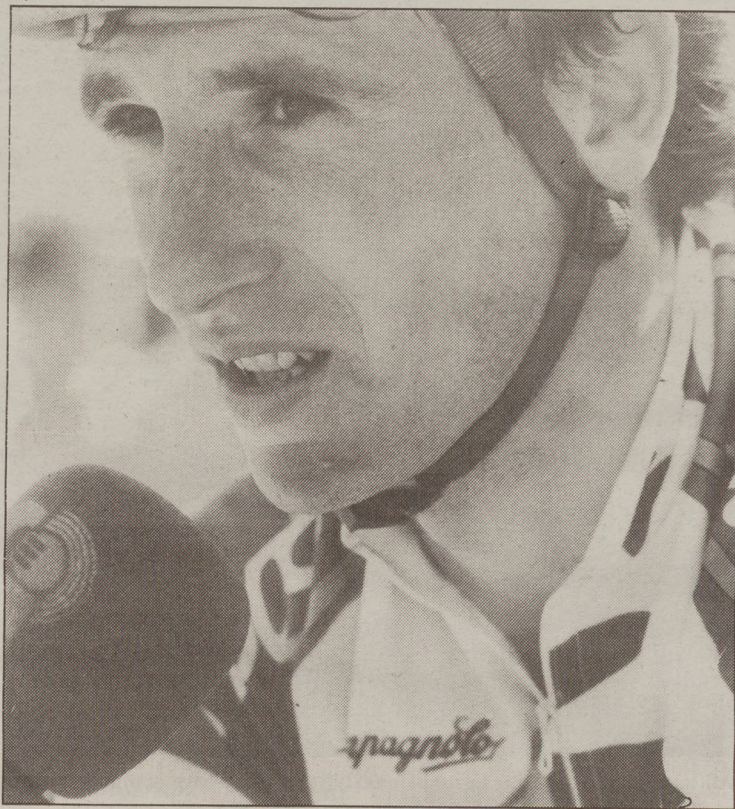
Ciemar-CHCS taldearen desagerpenak bueltarik ez duela izango dirudi, txirrindularitza erakunde desberdinei fondorik gabeko abalak eman eta horrek eragin duen eskandaluaren ondotik. Zazpi dira euskal txirrindulariak CHCS taldean, eta etorkizun iluna izango dute Jokin Mujika eta gainontzekoek.

MADRIL

«Taldea zintzilik dago». Horrela mintzatu ziren Paco Fernandez bizkaitarra, CHCS taldeko zuzendaria, eta Iñaki Montero enpresaria, taldeko ordezkaria. Fondorik gabeko taloiak eman zizkieten CHCSko arduradunek txirrindulariei eta Kirol Taldeen Elkarteari (AGD). Eta horrek eragindako eskandaluaren ondotik, aukera handirik ez du izango CHCS taldeak profesionalen arteko karreraren batean partehartzeko; desagertzera kondenatua dago.

Taldearen aurkezpen egunean, 1991ko urrian, Ciemar-CHCS taldeko arduradunek diru asko izango zutela ziurtatu zuten, noiz esan ezin izan bazuten ere. Eta sorreratik bertatik polemika ugari izan zituen, etengabeko tirabirak Espainiako Txirrindularitza Federazioa eta Kirol Taldeen Elkartearekin.

Azken eskandaluak epaitegiarako bidea hartu du, baina taldeko txirrindulariek —tarteazazpi euskaldun— eta laguntzaileek ez dute ekintza judizialik aurreratu, «oraindik kobratzeko itxaropena» badutelako. Egoera larria dena argi ikusi dute baina,

Jokin Mujikak langabezian geratzeko arriskua du.

✓ Taldea aurkeztean diru asko izango zutela ziurtatu zuten CHCSko arduradunek, baina etenik gabeko arazoak izan dituzte.

eta Txirrindulari Profesionalen Elkarte Nazionalari (ANCP) laguntza eskatu diote.

Jokin Mujika, Iñaki Murua, Jon Carbayed, Jon Arrospe, Abraham Olano, Santi Portillo eta Xabier Carbayed euskal txirrindulariek, gainerantzeko 10 taldekideen moduan, ez dute beste talderen batean korritzeko au-

kera handirik. Eta ANCPk babesle berria bilatzeari ekin dio, desagertzeko zorian dagoen CHCS taldeko 17 txirrindulariak langabezian gera ez daitezzen. Espainiako Federazioak egun gutxitan iragarri dezake, hala ere, taldearen desagerpena.

Ciemar-CHCS taldearen afera ez da nazioarteko tropelean gerta daitekeenaren aurrerapena baizik. Izan ere, datorren denboraldian hamar etxek txirrindulari taldeei babesle eten egingo dietela iragarri bait dute, ofizialki. Atzera egingo duten babesleen artean multinazional handiak ere badira, Panasonic, Buckler, PDM eta Tulip kasu.

Emaitzen menpe izango dira beraz hainbat talde, etorkizuna jokoan.

PILOTA

SABINO Arana

elkargoaren aldeko zesta jaialdia aurkeztu zen atzo Gernikan. Apirilean hiru partidu jokatu dira Jai Alai frontoian, gaueko 10etatik aurrera. Azkarate-Zabaleta eta Elola-Castro arituko dira lehen partiduan, Txikito Bolibar eta Arkarazo, Beaskoetxea II eta Aranbururen kontra bigarrenetan eta azkenik Urizar eta Andonegi, Jauregi eta Unanueren aurka hirugarrenean. Sarrerak salgai daude arratsaldeko seiak eta zortziak bitartean.

LABURREAN

MERCATONE-UNO

Vuelta '92rako partaideen artean

Vuelta '92 txirrindulari probako partaidetza ia erabakita dago jadanik. Atzo bertan jakin ahal izan zenez, Italiako Mercatone-Uno taldea bertan izango da, Flavio Giupponi buru dela. Orain arte hamar dira Vueltara etortzeko erabakia hartu duten taldeak, Espainiako hamaika taldeekin batera. Inkognita bakarra da, ziurrenik frantziarra. Gatorade, Carrera, GB MG Boys, Mercatone-Uno, PDM, TVM, Buckler, Collstrop, Postobon eta Sicasal dira Vueltan izango diren talde atzerriarrak.

SAINZek Kenyako Rallyko lidergoan jarraitzen du

Carlos Sainz espainiarrak Kenyako Rallyko lidergoan segitzen du, laugarren etapa jokatu ondoren. Toyota taldeko gidariak izugarritzko nagusitasuna erakutsi du orain arte eta hamabost minutuko aldea ateratzen dio bigarren sailkatuari, Jorge Recalde argentinarri hain zuzen ere.

FRANCO VILA

aske uztea erabaki du epaileak

Guillermo Alfonso Lazaroren heriotza daraman epaileak Franco Vila, ustez umea hil zuen bengala bota zuen gizona aske uztea erabaki du, fiantzarik gabe. Joan Cordoba, Franco Vilaren abokatuak adierazi zuenez, bere bezeroa berehala aterako da gartzelatik. Franco Vilak bihar bertan adieraziko du epailearen aurrean, eta baita Guillermo Alfonso Lazaroren gurasoek ere.

NAVRATILOVA

-Shriver garaile San Antonion

Martina Navratilovak eta Pam Shriverrek eskuratu zuten San Antonioko Tenis Torneoako binakako finala, Fendick eta Strnadovak osatutako bikotea menperatzean (3-6, 6-2, 7-6). Navratilovak banakako torneo ere irabazi zuen, eta 159an ezarri zuen bere bizitza profesionaleko garaipen markak.

Nafarroako Bertsolari Txapelketa 92

Arozena 'Zaharra' Sunbillako onena

Elizagoienek Kopa eskuratu eta Estitxu Arozena eta Silveira Gaiarreko finalean izanen dira datorren igandean

Manolo Arozena, iazko txapelduna, izan zen puntu gehien eskuratu zituen bertsolaria, lehengo igandean Sunbillan jokatuako Nafarroako Bertsolari Txapelketako azken kanporaketan. Gartzelako lanean Bittor Elizagoienek eskuratu zuen Kopa, eta Arozena eta Silveira gazte lesakarrek, datorren igandean Iruñean jokatu den finalerako sailkatzea lortu zuten.

IBAN ZAFRA / IRUÑEA

Gaztetasuna ekarri zuten, hain zuzen ere, Estitxu Arozena eta Xabier Silveira gazteek beraien bertso zein jantziekin (Negu Gorriak bisera bait zeraman Silbeirak eta talde berberaren jaka Estitxuk). Ikuslegoaren artean ere gaztetasuna nabaria izan zen, ohizko txapelen artean biserak ageri ziren, pankarta eta guzti gazte lesakarrak animatzen ari ziren gaztetxoak, alegia. Estitxu eta Silveira nolabait kokiltzea espero zen arren gaztetxoek beren nerbioei eusten jakin zuten, eta horien ondoren urduriago ageri ziren beterranoagoak zirenak, Laka eta Argiñarena esate baterako. Aipatzekoa da ere igandean Sunbillan emakume batek lehenengo aldiz parte hartu zuela nafar bertsolarien txapelketan.

HOTZ HANDIA BEROGAILUAK ETA GUZTI

Beharbada eguraldi kas-karra zelá eta, Sunbillako pilotaleku erdia besterik ez zuten bete saiora hurbildu ziren zaletuek. Hala eta guztiz giro on samarra izan zen bertan. Zaletuek, batez ere hasieran, hotz handia jasan behar izan zuten, goiza osoan zehar antolatzaileek aretoa bi berogailu handirekin berotzen saiatu ziren arren, baina saioa aurrera joaterakin batera pilotalekua berotzen joan zen.

Bertso saioa ez zen beste munduko gauza izan, interesgarriena gaztetxoek lana, eta Elizagoien eta Manolo Arozenak erakutsi zuten maila izan zen. Iazko txapeldunak bere txapela defendatzeko sasoi onean dagoela erakutsi zuen eta Elizagoienek konfirmatu egin zuen finalean postu bat baduela.

Plazaratu ziren gaiak ohi bezala egokiak eta umoretsuak izan ziren. Zorteak agindu zuen Estitxu eta Silveirak lehenengo ariketa burutu behar izatea, eta ziu-rrerik konfidantza eman zien elkarren ezagutzak saio garrantzitsu honen hasieran. Ariketan Estitxu artzaina izan zen, bere artaldetik bildots batzuk desagertu

Alkhat eta Arozena, iaz bezala Donezteben, parez-pare izango dira Gaiarreko finalean.

C. VILLAGRAN

Kexux Arzallus goiaztarra. L.E.

zirela antzeman eta gero, arte bat paratzen du otsoa harrapatuko duen ustean, eta hurrengo goizan Silveira topatzen du zepoan harrapatuta.

Madariagak eta Argiñarenak burutu zuten bigarren ariketa zortziko handian. Madariaga sagardotegi bateko nagusia zen, eta Fermin Jose Argiñarena atean alkolimetroarekin itetzten ziren bezeroak geldiarazten zituen er-tzaina. Hirugarrenak Laka eta Elizagoien izan ziren. Harategi-

Finalerako zortzikotea

Mixel Aire 'Xalbador' .544,5 (D)
Ernest Alkhat.....523 (D)
Manolo Arozena.....522 (S)
Txomin Ezpona.....520 (L)
Bittor Elizagoien.....518 (S)
Estitxu Arozena.....510,5 (S)
Jose Migel Argiñarena....505 (L)
Xabier Silveira493 (S)

(D): Donazarharreko kanporaketa
(L): Luzaideko kanporaketa
(S): Sunbillako kanporaketa

✓ Kexux Arzallusek (545,5) ezin izango du parte hartu Iruñeko saioan. Silveirak hartuko du bere lekua Gaiarren.

Sunbillako bost onenak

Manolo Arozena.....522
Bittor Elizagoien518
Estitxu Arozena.....510,5
Xabier Silveira493
J.F Argiñarena.....488,5

ko nagusia zen Lakak komunean lo harrapatu zuen Elizagoien bere langilea. Arozena eta Fagoaga izan ziren azkenak zortziko haundian eta gai honekin aritu ziren: aita, ustez arrantzale mai-sua, eta bere semea arrantza egi-tera joan dirá eta Fagoaga semeak dozena erdi amuarrain harrapatu ditu aítak bat ere harrapatzen ez duen bitartean.

NEKAZARIEN SUFRIMENDUAK GARTZELAKOAN

Zortziko txi-kian gaiak antzekoak izan ziren, humore haundiakoak. Bakarreko lanean, lau oinak emanda Manolo Arozenak aukera izan zuen bere alabarentzako txapela desioa erakusteko. Oinak bat, bart, zureztat eta behintzat izan zituen ihazko txapeldunak. Gartzelako lanean bukaerako lerroa hau izan zuten: Kontuak-kontu nekazariak ere jan beharko dute. Esan bezala Bittor Elizagoien Gartzelako lan honetan hoberena izan zen, kopa-ko saria eskuratuz. Hiru bertsoak burutzeko gaia haxe izan zuten: lehortea ostean eurite handiak

etorri dira, eta pilotalekuko atetik uholdea sartu da.

Hauek izan ziren bertsolariak Sunbillako saioan lortu zituzten puntuazioak: Manolo Arozena 522, Bittor Elizagoien 518, Estitxu Arozena 510,5, Xabier Silveira 493 eta Argiñarena 488,5. Puntuazio hauek eta aurreko saioetakoak kontutan harturik hauek dira besteak beste, Gaiarreko finalerako sailkatzen diren bertsolariak: Xalbador, Ernest Alkhat, Manolo Arozena, Txomin Ezpona, Bittor Elizagoien, Estitxu Arozena, Jose Migel Argiñarena eta Xabier Silveira. Aipatu beharra dago puntu gehien lortu zuen bertsolaria Kexux Arzallus izan zela, baina Gaiarre antzokiko finalera joa-terik ez duenez, Xabier Silveira gaztea izan da finalerako tokia bereganatu duena.

Sailkatutako bertsolarien artean bost dira iaz ere finalean aritu zirenak, Manolo Arozena, Xalbador, Alkhat, Ezpona eta Elizagoien hain zuzen ere. Beraz hiru dira iaz finalean ez zirenak egon, Lesakako bi gaztetxoak, Estitxu eta Xabier alegia, eta Jose Migel Argiñarena. Hiru hauei lekua utzi dieten bertsolariak Jose Fermin Argiñarena, 'Laka' eta gaisorik dagoen Mendiburu izan dira. Aipatutako zortzi bertsolariak datorren igandean, apirilak 5, Iruñeko Gaiarre antzokian arituko dira bertsotan, goizeko hamaika t'erdietatik aurre-ra.

Bittor Elizagoien

(Gartzelakoan, bertso onenari saria) gaia: Idortearen ondotik, euri handiak izan dira. Bat batean, uholdek sartu da ura Sunbillako frontoian.

Eguzki fina ikusten gendun aurtengo negu gorrian, suak ugari, gar gorrietan ikusten ziren mendian; orain frontoia urez beteta, gaude hain une larrian, ura denentzat ona da baina, beti bere negurrian.

Manolo Arozena

gai berarekin:

Galde liteke zergatikan zan gaur hoiera hurbiltzea eguraldiak bihotz erditik gaur sartu digu iltzea; kanpoko trumoi eta tximista, euria eta haizea; Denak hiltzea ez da komeni, hori txarra da, bai zea, zaharrak gelditu, umeak gora, hobe bait da gu hiltzea.

puntuak emanda: bart, bat, behintzat, zureztat:

Jokoan hemen dago aurren txapela bat, bihotzetikan argi etorri naiz behintzat, amets bat egin dut nahi ez dudala bart, Estitxu txapela hori aurren da zureztat.

Estitxu Arozena

Azken lerroa emanda:

Baserritarrek herritarroi bizia egiten digute langile finak, oso jatorrak, badira hainbat birtute, egun guztia lanean pasa hiru pezetaren truke, kontuan kontu nekazariak ere jan beharko dute

Gartzelako gaian:

Edozeinek pentsatuko luke nagola burutik jota, baina halere une honetan hiru bat bertso nik bota uholdea da baina halere gehiegi ez zait inporta agian suertez salbatuko naiz ni hemen goian nago ta.

Bertso kronika

Giro gaztea Algortako saioan

Zigor Enbeita, Igor Elorza, Unai Iturriaga, Ainhoa Munitxa, Jon Maia, Jesus Mari Irazu, Estitxu Arozena eta Urko Atxotegi izan ziren kantari Algortako Zabala eskoletako aretoan joan den igande eguerdian, hilak 29, Jon Sarasua gaijartzaile zutela.

JOSEBA SANTXO / ALGORTA

Algortako Bertsolari Eskolak Getxoko Kultur Etxearen eta Lan Kide Aurrezkiaren laguntzaz antolatutako saio honek 300 bat ikusle bildu zituen, gazte asko horien artean, eta giroa itzela izan zen.

Bezperako aje eta osteak ibili zituzten ahotan bertsolariek agurretan. Beharbada Maiarena izan zen agurrik bitxiena: «*Nahiz eta orain hemen gaudenak / nahiko 'pardiloak' garen / bi milagarren urteko euskal / finalistak gaude hemen*».

Ondoren Maia, Igor, Estitxu eta Irazu jarri zituen lanean Sarasuak. Gairik eza ere gai bat izan daitekeela frogatzeko edo, hara bere ateraldia: «*Ez egon nire gaiaren zain, zuentzat ez daukat gairik eta*». Igorrek oratu zion muturbako sokari eta eskuineko mikrofonotik honelaxe zirikatu zion beste mikroan begira zuen Maiari: «*Dirudien ahaztuta dauka / nahiz ta dirudin gezurra / Gipuzkoako azkenengoan / eman zioten egurra*».

Maiaren erantzuna, baina, ez zen makala izan: «*Gipuzkoaldean hamabosta naiz / ta hemen nago punta-puntan*».

Irazuk ere Maia hartu zuen dianatzat eta eta honelakoxe dardoa jaurtiki zion: «*Nahiz fuerte samar atera leiken / kantatuta hotz-hotzian / zu finalera joango zera / Nafarrora ezkontzian*».

ESTITXU NAFARREN ALDE Laster asko oldartuko zitzaion Estitxu nafarra, eta hortik harrokeria kontuetara pasa ziren gipuzkoar, bizkaitar eta nafarrak direla eta ez direla.

Ondoren, Igor eta Zigor deitu

Bidea urraturik dago

J.S. / ALGORTA

Orokorrean saio biribila izan zen. Bertsolariak gustora ibili ziren Jon Sarasuaren eskutik eta erre eta txalo gogoz egiten zuen publikoaren aurrean. Bertsolari gazteek patxada handia erakutsi zuten taula gainean eta jakin izan zuten jendearengana heltzen eta eurekin komunikazio zuzena lortzen.

Gaiak onak izan ziren oso,

Saio polita eskaini zuten Algortan kantatu zuten zortzi bertsolariek.

AITOR GLEZ. KINTANA

eta barre algarra galantak eragin zituen gaia eman zien Jon Sarasuak: «*Igorrek 'Dragoi Bola' izeneko telesaila egunero egunero ikusten du eta gainera larunbat goizetan errepikatzen omen dute eta horiek ere ere berriz ikusten ditu. Zigorrek, oster, ez du oraindik sekula ikusi, ez daki zer den ere*».

Igorrek ederki atxeki zion gaiari, izan ere, inor gutxi eza gutzen zituen pertsonaien izenak tartekatu bait zituen bere bertsoetan. Zigorrek, berriz, erremate polita eman zion gaiari: «*Bertsolariak ikus itzazu / akzio gehiago dago*».

Gero Unai eta Urko zutitu ziren eta Sarasuak gazteentzat egokia zirudien gaia jarri zien: «*Unai, zu, askotan bezala, eta kanpoan egiten baduzu ere, oraingoan etxean porro bat lizatzen ari zara zure gelan eta Urko, zure zortzi urteko anaia txikiak kalada bat eskatu dizu*». Dialektika polita sortu zen bion artean, eta giroak gora egin zuen.

Jon Maiari eman zion ondoren bakarkako lana Sarasuak: «*Sevillako Expo'92an euskal pabilioian jarri zaituzte karteltxo batekin: 'improvisador vasco'; eta hamar minutuz behin bi bertso errepikatzen dituzu. Bota bi bertso horiek*». Hona bigarrena:

originalak eta bertsolariei luzitzeko aukera emateko modukoak. Entzulegoa gogobeterik irten zen ordubete inguru iraun zuen saiotik. Gainera, Euskal Herriko alde guztietatik etorritako bertsolari gazteek arin eta ondo hartu zuten elkar Euskal Herri osoko gazteen bertsolaritzaren ikuspegi panoramiko bat eskainiz. Bidea, beraz, urraturik dago horrelako bertso saioen bidetik abiatu nahi duen edonorentzat.

'Makina total' deitzen didate, bazan hortako garaia, oso urrutik utziak ditut Euskadi eta Zumaia. Orain hemendik nabaritzen det Guadalquivir-en usaia, makina dago alaia, hau da espainolen jaia, (bis) azkenerako kunplutua da Euskaltzaindiaren nahia, Joseba Arregin inbentoa da 'Terminator' bertsolaia. (bis)

NESKAK MUTIL BALIRA Estitxu eta Ainhoak kantatu zuten ondoren. Gai berezia oraingoan ere: «*Bion artean berriketan ari zarete eta hau da gai nagusia: 'Mutilak izango bagina...'».* Ideia sano egokiak sortu zituzten gai honen inguruan: Estitxuk: «*Mutila banintz ez nun izango / gai hau erantzun beharrik*». Ainhoak: «*Baina ez nun izango / orain beste burukomin*». Estitxuk: «*Hilabetero lau egunetan / nik ez det neska izan nahi*». Ainhoak: «*Soldadutzara joate hori / ez da polita izango / Han eite'otziez hainbeste trampa / joku zikin eta tongo / mutila banintz ez dakit nola / baina ez nintzateke joango*».

Ondoren, Maia eta Urkori gai berbera egokitu zitzairen baina neskaen paperean. Urkok: «*Neska izanik penisa zazute / gu zer bikote galanta*». Maiak: «*Balonzestean sartuko ginan / altak gutxi gera eta*». Urkok: «*Gizonen aurka ibili behar / ginatekeen borrokan*». Maiak: «*Sexo eta kozina kontuan / badegu nahiko borroka / sukalde eta pastileri ere / egingo nien boikota*». Urkok: «*Egizaneko partaide finak / gu izango ginateke*».

Bertso zatiak baino ipini ez ditudan arren, argi ikusten da irudi ederrak eman zituela gai original honek.

Unairen txanda izan zen ondoren eta haxe gaia: «*Boxeolaria zara eta kristona jaso ondoren*

lona gainean belauniko zaude, jaiki edo ez jaiki, arbitroa konstatzen ari zaizun bitartean bi bertso bururatzen zaizkizu». Lehengo bertso aukeratu dugu:

Esaten zuten 'Iturriaga boxeoan onena zen', eta orain berriz arbitroaren ahotsa entzun dut ozen. Lurrean nago erdi etzanda zutik ezin egon zuten, eta bertsoak eskatu harek pasatu, zu, ez gaitez, Koka-kola bat emaidazue ea argitutzen naizen.

Unairen 'konbatearen' ostean, Igor eta Estitxu azaldu ziren Sarasuak jarritako lehen puntuari segida emateko. Ondoa ikusiko denez bikain erantzun zioten ariketari:

Noiz jantzi behar duzu belarritakoa? Egia esan badut oso gustokoa, baina hori jartzera oraingoz ez noa, Unai bat izateko ez daukat asmoa.

Estitxu:

Nondik atera duzu jertse polit hori? Polit zela oraindik ez nintzen erori, baina esan duzuna ez al da gehiegi? 'Bertso-hop-en' erosi nion nik Muguruzari.

Ostean beste gai bat egon zen, eta ondoren beste bi ariketa ere bai, baina tamalez gaurko kronika honetan ez dago guztia esateko lekuri, beraz, aipatu barik gelditu den guztia hurrengo baterako utzi beharko da. Gainera, neure iritzian, bertso saio honek sakonago aztertzea mereziko luketen ezaugarri asko izan zituen.

ASTEBURUKO
zipristinak

Ostiralean Astigarragako pilotalekuan egin zen saioari eman beharreko adjetibo nagusia 'hotza' da. Hotza pasatu bait zuten bertsozale eta bertsolariek (Andoni Egaña, Jon Sarasua, Mikel Mendizabal, Millan Telleria, Jokin Soroazabal eta Jon Maia) aire libreko pilotalekuan. Bestela ere gertatzen dira horrelakoak, eta motiboa besteren bat ere izan zitekeen, baina saioa hotza eta kaskarra izan zen oro har. Antolatzaileek kontutan hartu beharko dute hurrengorako, ezin direla bertso saioak noiznahi eta nonnahi antolatu.

Lezon, berriz, Joxemari Aralderen gaiei erantzunez aritu ziren Sebastian Lizaso eta Iñaki Murua giro ederrean egindako afarian.

Larunbateko saioen artean, **Azpeitian** egindakoa izan zen beharbada bitxiena. Gaijartzaile berri batek (Iñaki Segurola) ohizkotik pixka bat apartatzen ziren gaiak aurkeztu zizkien Soreasu zinema aretoan bildutako bost bertsolari gazteei (Iñaki Zelaia, Estitxu Arozena, Xabier Silveira, Jesus Mari Irazu eta Unai Agirre), oso ohizkoa ere ez zen publiko baten aurrean (bertsozale huts amorratuak baino ugariagoak ziren saioaren motiboarengatik joan zirenak). Gazteek lanak izan zituzten zenbait gairen aurrean airoso irteteko, baina beste batzuetan gogor datozela erakutsi zuten.

Egun berean 150 afaltiar bildu ziren **Mugaireko** Txino jate-txean, Iñaki Murua eta Anjel Mari Peñagarikanorekin batera. Oso giro ona izan zen saioan zehar, bertsotarako aproposa, eta amaitu ere berandu amaitu zen, han bildutako bertsozaleek ez zietelako bertsolariei joaten utzi nahi.

Mutrikun ere berandura arte luzatu zen bertako bertso eskolak antolatutako udaberriko bertso afaria. Ederki aritu ziren Okelar, Euzkitze, Lopategi eta Jon Azpillaga, Arantxa Ugarte 'Oiki' gaijartzailearen agindura. Azpillaga pixka bat nekatua zegoen, **Aramaion** pasatu zuelako eguna, Mañu-kortarekin batera kantari. Mañu-korta ere Mutrikuko afaltiarren artean izan zen, eta txisteak kontatzeko ere hartu zuen tarte.

Igandean, Sunbillako kanporaketaz eta Algortako saioaz gain, **Oiartzunen** ere izan zen bertsoarik. Ordu erdiko saioa egin zuten Egaña, Peña, Soroazabal eta Juan Mari Lopezek, txistelari eta abar ere izan bait ziren Madalenasoroko ikuskarian. Ordu erdi horretako unerik biziena puntutan iritsi zen.

Zierbenan, berriz, eguerdian, Jon Aurre eta Celestino Agirre-salobe aritu ziren, Abraren defentsaren alde egindako ekitaldian.

Boterearen salaketa ironikoa agertu zuen 'Aberenia' antzerkiak

Ibarlan Ostibarreko Antzerkiak lehen agerraldia egin zuen igandean

Orwell idazle inglesaren 'Animal Farm' nobelatik ateratu antzerkiak ohiturazko jendea bildu zuen igande arratsaldean Ibarlako Pekotxiaren sabaian, Nafarroa Behereko Ostibarren. Abereek gizakumeen boterea eskuratu ondoren nola zapaldura eta diktaduraren alorretara joaten diren beren lehen demokrazia nahikeriak agertzen dira. Lan handia egin dute 19 jokalariek.

L. ETXEZAHARRETA / IBARLA

Eñaut Larralde antzerkiaren adaptazio egileak here atsegina agertu zion EGUNKARIA ri, «aspaldiko urteetan eman nahia zuen» obraren lehen agerraldia ondoren. Iparraldean askotan erraiten den bezala «merezimendu handia badute» Ostibarreko Antzerkian ari direnek. Lehen esperientzia zuten maskarak erabiltzen dituen obra honetan. Gorputz espresioaren lantze berezia, *abereetza*, premiazkoa zen bi ordu t'erdi iraun duen obra modu biziaren eman ahal izateko.

Pekotxiako giro beroak ongietorria egin dio obra berriari, abereen kurrinka edo marrakak hor kopuru handian ziren haurrak loriatuz. Baina irriaren atzean obra gogoetagarria erakutsi digute. Zazpi agerralditan banatua

Ostibarreko Antzerkia taldeko jokalariek emankizuna amaitu ondoren.

L. ETXEZAHARRETA

den obrak aldakuntza nahiak gizarte batean sortzen dituen bideen analisia egiten du. Hor Georges Orwell idazle engaiatuaren hatzamarra nabaria da eta guztiz ederki testuak euskal gizarte laborarirako adaptazioa egiten du.

ABEREEN ANTOLAKUNTZA DEMOKRATIKOA

Baserrian abereen elkar antolakuntzarako bide demokratikoak azaltzen dira hasieran. Giza Eskubideen deklarazioak hazi Abereen Eskubideena elkarrekin landu ondoren, hauen bilakaera da taularatzeko pixkanaka. Obra handi batzuen burutzeko, hemen

eihera edo errota bat da, buruzagi baten *beharra* finkatzen du. Egitarauaren kunplitzeko botere indartsuaren beharra ere dator. Dena lerratzen da emeki diktaduraren ildoetara eta «Abere batek ez du beste bat hilen» deklarazioa «Abere batek ez du beste bat hilen arrazoirik gabe» bilakatzen da laster.

Arrazoiaren amets horrek munstroak, mamuak sortzen dituela jakina da, Goyaren irudi famatu batek adierazten duen bezala. Horrela XX mende honek bihurtu ametsak, zientzia edo demokraziaren arrazoi onekin, diktadura ilunen hazle direla ikusten da hemen. Irria, batzue-

tan ironiarekin, obrak konpromisu, azpikeria, hitz jate edo salaketak agertzen ditu, gure munduaren pintura beltza agertuz. Ez da dudarik hor Orwellen beldurak direla, Stalin eta Hitler-en garai hurbilean, 1945. urtean idatzitako obran.

Ostibarreko Antzerkiko jokalariek, tekniko eta idazleak baikor agertu bait dira geroa eta gizakumeen bizi nahiari buruz, Orwellen testuari bukaera *an* bat asmatu diote. Datorren igandean berriro Pekotxiaren Ibarlan, eta Donibane Lohizunen, Galarrotsak Jaialdiaren barruan hurbiltzen direnek berriro preziatzen ahalko dute.

Maia eta Larrañaga gazteen auresku lehiaketako irabazle

ERRETERIA

Jon Maia hamabi eta hamabost urte bitartekoen mailan eta Josu Larrañaga zazpi-hamaika bitartekoen, dira Gipuzkoako Aureskulari Gazteen txapelketako bi irabazleak. Bi txapelkun hauek Errenteriko kiroldegitik gerrikoa, txapela eta garaikurrarekin irten ziren. Kimez Larrañaga eta Ibon Eskisabel zaharrenen atalean eta Medari Orgitzu eta Beñat Arrieta gaztetxoen, izan ziren bigarren eta hirugarrenak.

Gasteizko Foru Plazako udal proiektuarekiko oposizioa sortu da

GASTEIZ

Gasteizko Udaleko batzordean jeltzale eta sozialistek Txillida eta Peña Gantxegiren Foru Plazarako proiektua berretsi zuten arren, EA, UA, PP eta HBk osatzen duten oposizioak ezezko jarrera agertu zuen. Hauek eskatutakoa atzera bota zuten gainera, alegia, artisten iritzia prebalentziarik ote duen jakiteko azterketa egin, beste zenbait alternatiba bilatu eta onartutako proiektua nola geldituko litzatekeen baloratzeko frogaz gauzatzea.

IRAGARKI MERKEAK (943) 46 90 22

31 x 10 mm

EGUN BAT 480pta/21l
ASTEBETE 2.400 pta/104l
BI ASTE 4.100 pta/180l
HILABETE 6.300 pta/275l

31 x 15 mm

EGUN BAT 960 pta/42l
ASTEBETE 4.750 pta/208l
BI ASTE 8.300 pta/360l

ALTA
MONPAS
ORTZADAR
RIKARDO ARREGI
euskaltegiak
DONOSTIA - ERRETERIA
ALTA herria - 39 43 77
MONPAS - 27 27 11
ORTZADAR - 52 66 57
URUMEA
R. ARREGI - 46 46 55

31 x 33mm

31 x 33 mm
LAU MODULO

EGUN BAT 7.725 pta./336 l.
ASTEBETE 38.300 pta./1.664 l.
BI ASTE 66.250 pta./ 2.880 l.
HILABETE 92.900 pta./ 4.040 l.

31x33
MODULO

EGUN BAT 1.925 pta/84l
ASTEBETE 9.550 pta/416l
BI ASTE 16.550 pta/720l
HILABETE 23.250 pta/1.010l

MAROKKOra

(Hiriburu inperialetik)
Apirilaren 15etik 26ra

SAHARAr

(Oasiatan zeharko ibilbidea)
Apirilaren 16tik 26ra

GABARNIEra

(Pirinio frantsesa)
Apirilaren 15etik 20ra

INFORMAZIO GEHIAGO:
Diputazio kalea, 3 1.pisua
BILBO. Tf.: 424 64 69

ELKARTASUNEZKO kantaldi bikaina Miarritzen.

Pariseko Euskal Kultur Bidean Zentruaren aldeko lehen ekintza publikoak jende asko bildu zuen Miarritzeko Jaialdien Jauregian Lorpen ederra izan zen Odile Crespy antolatzaileak adierazi zuenez. Mila lagun pasa bildu ziren Oihanburu abesbatza, Paco Ibañez eta Georges Moustaki entzuteko. Apoteosis gozo batean bukatu zen dena Imanol taula gainera etorri zelarik: kantari guztiak elkarrekin eta Pariseko arduraduna den Rogelio Ibañez bera kantari, 'Andre Madalen' gure abesti zaharra eman zuten (ETXEZAHARRETAren argazkian ikus daitekeenez).

ERAKUSKETAK

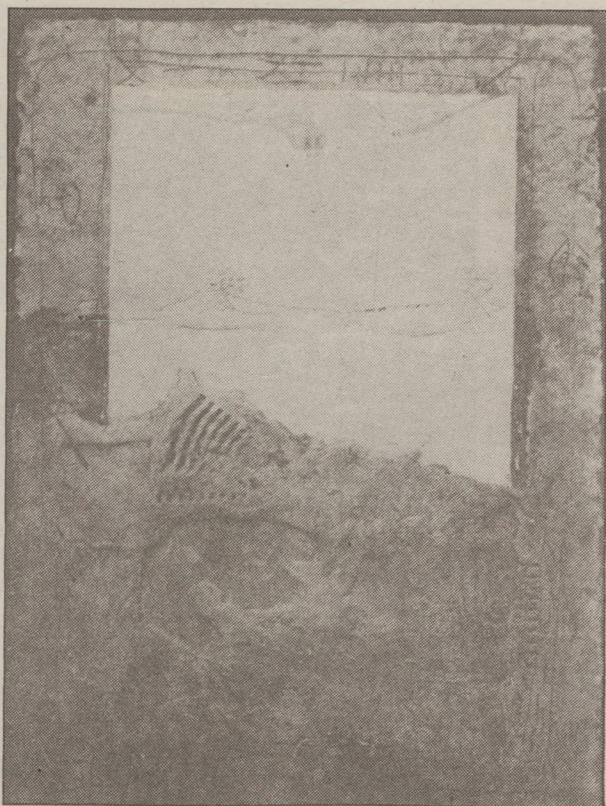
- **AZPEITIA**
Antxieta Kultur Etxea. Javier Olasoren marrazki eta pinturak. Apirilaren 4a arte.
- **BAIONA**
Romero erakustokia. Lannes pintorearen lanak. Azken eguna.
- **BASAURI**
Erakusketa Aretoa. Lopez De Guereñuren pinturak. Apirilaren 1era arte.
- **BILBO**
Arkeologia, Etnografia eta Historia Museoa. 'Ihaureriak' erakusketa. Maiatzaren 31a arte.
- Aritzta Galeria.** Antonio Jimenezen pinturak. Apirilaren 11a arte.
- Eguberri.** Manola Estebanen olioak. Azken eguna.
- Windsor galeria.** Juan F. Lacombaren pinturak. Azken eguna.
- BBKko Aretoa** (Elkano, 20). Iñigo Arroyoren lana. Apirilaren 4era arte.
- Caldonia Galeria.** Giovano Coralloren pinturak. Apirilaren 7a arte.
- Ederti Galeria.** Felicidad Rodríguezen pinturak. Apirilaren 25a arte.
- Iris Galeria.** Leopoldo Sánchezen pinturak. Apirilaren 11a arte.
- Montmartre.** Cristóbal Toledoren pinturak. Apirilaren 18a arte.
- **DONOSTIA**
Arteleku. 'Erretratatu' erakusketa. Juan Albin, Jon Mikel Euba eta Itziar Okariz. Apirilaren 3a arte.
- Okendoko Kultur Etxea.** Ulia Tailerraren pintura erakusketa. Apirilaren 30a arte.
- **ELORRIO**
Arriola Kultur Aretoa. Antonio Fernandez-en 'Antzerki argazkiak' erakusketa. Azken eguna.
- **GASTEIZ**
Alea Galeria. Rafael Galloren akuarelak. Apirilaren 11a arte.
- Aitor Galeria.** Agustín Ibarrolak, Josep Guinovartek, Mikel Diez Alavak, Bonifacio Alonsok eta Jose Antonio Sistiagak diseinutako tapizak. Apirilaren 3a arte.
- CM2 Galeria.** Josu Ortizen pintura eta eskulturak. Apirilaren 4era arte.
- Orghia Aretoa.** Juan Luis Corcuera, Koko Rico, Alfredo Fermin Cemillán, Juan Torrecilla eta Pablo Mieresen lanak. Apirilaren 11a arte.
- Kafetegia.** Luis Mieresen lanak. Apirilaren 11a arte.
- eta Espacio 40**
Luis Silva Carvalharen pinturak. Apirilaren 11a arte.
- Aretoa.** 'Joan 1986-1991, poemak

- objetu eta instalazioak'. Apirilaren 26a arte.
- Europa Jauregia.** Koolektibo baten argazkiak. Apirilaren 5a arte.
- Exposiciones Aretoa.** 'Gasteiz errusiarrek margotua'. Apirilaren 28a arte.
- **GETXO**
Algortako Kultur Aretoa. Maria Luisa Fernandez eta Maria Uriarteren oleoak. Apirilaren 4a arte.
- **IRUÑEA**
Lacava Kafe-Galeria. P. Beltzuegiren lanak. Apirilaren 5a arte.
- **IZURA**
Haize Berri Kultur Etxea. Marrazkirri umore marrazki erakusketa Apirilaren 5a arte.
- **MUNGIA**
Torrebillera Kultur Etxea. Dean Winter-en pintura erakusketa. Azken eguna.
- **ORDIZIA**
Barrena Kultur Etxea. Klara Etxarriren pinturak. Apirilaren 5era arte.
- **SOHÜTA**
Intermarche. Dantzak Euskal Herrian' erakusketa. Apirilaren 4era arte.
- **ZARAUTZ**
Torre Luzea Erakusgela. Jose Ignacio de la Calle 'Kaleko' eta Tere Guenetxea 'Urde' artista gazteen lanak. Apirilaren 12a arte.
- **ZUMARRAGA**
Itarte Etxea. Felix Vaqueriaren pinturak. Apirilaren 5a arte.

IHardunaldiak

- **BILBO**
'Rosini, giza ahotsaren maixua' hitzaldia Manuel Torre Lledóren eskutik. Juan de Antxieta Ikastetxean 20.00etan.
- **DONOSTIA**
Literaturari buruzko hizketaldiak. 'Emakumea eta Literatura II' gaiari buruzko hitzaldia Maria Tsvietaievaren eskutik. Peña y Goñi. 2n 20.00etan.
- Hitzaldi pedagogikoak.** Hizlaria: Mariage Uranga. Ikasbide Ikastolan 19.30etan.
- **EIBAR**
'Drogomenpekotasunaren eragina emakumearengan' gaiari buruzko hitzaldia. Udaltxeko areto Nagusian 18.30etan.
- **ERRETERIA**
'Gipuzkoako zaborte-giak' gaiari buruzko hitzaldia. Hizlaria: Carlos Perez Olazaga Gipuzkoako Diputazioako Ingurugiroko arduraduna. Reina Aretoan 19.30etan.
- **IRUÑEA**
VIII Folklore eta Kultura Tradizionalari buruzko Ihardunaldiak. 'Emakume herri kulturaren'. Ortazar taldeak antolatuta du. Urriaren 26tik 31ra bitartera izango dira. Proposaturiko

ANTONIO Jimenez malagarraren pinturak Bilbon daude ikusgai martxoaren 6a geroztik, eta apirilaren 11a bitartera izango ditugu ikusgai Aritzta Galerian. Jimenezek 14 urte zituela egin zuen bere lehenengo erakusketa, eta azkenekoa aurtengo Arco-n egindakoa izan da.

gaiaz txostenak aurkeztu nahi duenak, ekainaren 30erako edukiaren laburpen motz bat eta izenburua bidali beharko du Ortazar taldera. Ihardunaldietan inskribatzea dohainik izango da. Informazio gehiago telefono zenbaki honetan: 22 31 07.

● **ZARAUTZ**
Fandangoa eta Arin-Arina ikasi nahi duten guztientzat Mollarri Dantza Taldeak, dantza ikastaro bat antolatuta du. Ikastaroa apiriletik ekainera bitartean izango da, astearte eta ostegunetan, 20.30etik 21.30era, dantza taldeak Ikastolan duen aretoan. Izen ematea Marian Estankon egin behar da, apirilaren 5a bitartean.

MUSIKA

- **ANDOAIN**
Leatherface talde britaniarraren kontzertua. Gaztetxean 19.30etan.
- **GETXO**
Frank Rubio eta Javier Colinaren kontzertua. Areetako Los Antonios pubean 20.30etan.

LEHIAKETAK

- **ATARRABIA**
'Pedro Atarrabiakoa' IV Kondaira Lehiaketa. Euskaraz edo gaztelaraz egin daiteke. Lanak aurkezteko epea gaur amaituko da

- eta Beti Onak-en bulegoetara bidali behar da (Atarrabia, 1- 31610). Lanak 15 folio gutxienez eta 40 foliokoa gehienez izan behar du.
- **AZPEITIA**
XV Urolaldeko Argazki Rallya. Apirilaren 5ean izango da eta nahi duten argazkizale guztiek har dezakete parte. Izen ematea Azpeitiko Argazki Elkartearen egin beharko da irteera baino ordu erdi bat lehenago. Irteera goizeko bederatziertan izango da Elkartetik. Ibilbidea hau izango da: Azpeitia-Elosiaga-Urraki-Bidegoain, Errezil edo aldearantziz. Gaiak rallyaren irteeran ezagutaraziko dira.
- **BASAURI**
'Juan de Otaola y Perez de Saracho' Beka. Arte Plastikoen (eskultura, pintura eta grabatua) formazioan lagundu asmoz sortua. Euskal Elkarte Autonomoan bizi den edozein pertsonak eskatu dezake. Horretarako idatzi bat bidali beharko zaio Basauriko alkateari, Udaltxeko Kultur Etxeko bulegoetan apirilaren 30a baino lehen aurkeztu behar delarik. Informazio gehiago Kultur Etxean eta Udaltxean.
- **BERGARA**
VII Literatura Lehiaketa. Bergaran jaio, bizi edo lan egiten duen edonork har dezake parte eta edozein literatura genero jorratu daiteke. Adinaren arabera, sei taldetan banatuko dituzte lanak. Lanak, Udaleko Euskara Zerbitzura bidali behar dira apirilaren 21a baino lehen. Informazio gehiago Udaltxean.
- **BILBO**
Eskultura Lehiaketa. Lan irabazlea Bilbo-Behobia autopistan kokatuko da. Europistas C.E.S.A enpresak antolatuta du. Eskulturen maketak enpresa horrek Albia etxean (San Bizente kalea, 8) duen egoitzara bidali behar dira apirilaren 27tik

- maiatzaren 7ra bitartean. Informazio gehiago bertan eta telefono zenbaki honetan: 424 97 00.
- **DEBA**
VIII Literatur Lehiaketa Euskaraz. Debako haur eta gazteentzat. Lau maila bereiztuko dira: OHoko 3. eta 4. mailakoak, OHoko 5. eta 6. mailakoak, OHoko 7. eta 8. mailakoak eta, OHO bukatu dutenentzat (18 urte arte). Lanak aurkezteko epea apirilaren 14ean amaituko da eta Liburutegian utzi behar dira. Kultur Elkartek antolatuta du. 60 11 72.
- **DONOSTIA**
Euskal Herriko II Joku Lehiaketa. Jokuak: Musa, xakea eta partxixa. Sariak: Parisera bidaia, liburu sortak, afariak... Donostiako euskal-toki guztiek hartuko dute parte. Lehiaketako finalerdia martxoan zehar jokatuko dira Donostiari dagozkienak, eta Euskal Herri mailako finalerdia Iruñean izango dira apirilaren 4ean. Arrano Beltza Euskal Tokiak, Zaldiko Maldiko Elkartek, Bagare Euskal Tokiak eta Lizarra ikastolak antolatuta. Informazio gehiago aipatutako tokietan eta telefono zenbaki honetan: 42 52 13.
- Ebanjelizazio eta Testigantzako Kantu Lehiaketa.** Donostiako Gotzaitziak antolatuta du eta apirilaren 4ean izango da. Jaialdia aurretik, parrokitan, ikastetxeetan eta abarretan lehiaketa bat eratu da. Parte hartzeko, kasete batean abestiak grabatu eta Gotzaitzira (Zabaleta, 5) edo Seminarioko parrokira bidali behar dira.
- **GASTEIZ**
Irakaskuntza Ertaineko Urruzuno Literatur Lehiaketa. Irakaskuntza Ertainean 1991-92 urteetan aritu zirenek har dezakete parte. Lanak aurkezteko epea apirilaren 30ean amaituko da eta helbide honetara bidali behar da lana: Eusko Jaurlaritza (Hezkuntza), Euskara Zerbitzua-Urruzuno lehiaketa, Wellingtongo dukearen kalea, 2, 01011 Gasteiz.
- **LAZKAO**
III 'Gerriko' Idazlan-Sariketa. Edozeinek har dezake parte. Goierriri dagokion edozein Zientzia alorreko Ikerketa-lana izango da gaia. Lanak helbide honetara bidali behar dira apirilaren 1a baino lehen: Goiherriko Euskal Eskola. III 'Gerriko' Idazlan-Sariketa. Elotegi, 16-1.a ezkerre. 20210 Lazkao (Gipuzkoa).
- **LEKEITIO**
Lekeitioko IV Eusebio Erriagako Ipuin Sariketa. Gazte eta nagusien mailak bereizten dira. Idazlanak Euskara zerbitzura bidali behar dira maiatzaren 15a baino lehen.
- **ZARAUTZ**
Zeramika Artistikoaren Lehen Nazioarteko Lehiaketa. Lanak tenperatura altuan eta keramikako prozeduren bidez egin beharko dira, sutan jarri gabeko esmalte eta patinarik onartuko ez delarik. Hiru lan aurkeztu ditzake artista bakoitzak gehienez. Lan bakoitzari angelu desberdinetatik fondo neutro batez atetako argazkien hiru dia-

positiba, eta 'Partaidetza Eskabidea' bidali ere, eskatu ahal izango da partaidetza. Guzti hau apirilaren 30a baino lehen bidali beharko da helbide honetara: Artezaleak. 223 Posta Kutxatila. 20800 Zarautz. Informazio gehiago bertan edo telefono zenbaki honetan: 83 55 68.

ZINEMA-BIDEOA

- **AZPEITIA**
Mendi-Zinemako Zikloa. 'Ur zuriak' eta 'Horrela mintzo da Zarautza'. Enparan Jauregian 20.00etan.
- **BILBO**
'Yeelen'. Arte Ederretako Museoa 17.00etan.
- 'Ke arteko egunak'.** Zuzendaria: Montxo Armendariz. Sarriko Unibertsitatean 17.00etan.
- **GASTEIZ**
Zientzia fikzioa. 'Las llaves del pasado', 'Evolution', 'Fotosíntesis', 'Las crías de los animales' eta 'Animales constructores'. Europa Jauregian 19.30etan.
- **GETXO**
'Boom Boom'. Algortako Gurea zinemaren 19.00etan.
- **LAUDIO**
'Pensamientos mortales'. Zuzendaria: Alan Rudolph. Lanbide Heziketako Udaltxeko 19.30etan.

MENDI IRTEERAK

- **ALTSASU**
Aitzgorrira mendi ibilaldia. Apirilaren 5ean izango da. Altsasuko Mendigoizaleak taldeak antolatuta. Informazio gehiago bertan.
- **AZKOITIA**
Umeen ibilaldi neurtua Orion. Apirilaren 5ean izango da. Informazio gehiago Anaitasuna M. Bazkunan.
- **AZPEITIA**
Umeen ibilaldi neurtua Orion. Apirilaren 5ean izango da. Informazio gehiago Lagun Ona M.B-ean edo telefono zenbaki honetan: 81 20 25.
- **DURANGO**
Inperuko Mendi Gailurretara irteera. Apirilaren 4 eta 5ean. Tabira Mendizale Taldeak antolatuta. Informazio gehiago bertan eta telefono zenbaki honetan: 681 34 32.
- **IRURTZUN**
Gulina-San Gregorio mendi ibilaldia. Apirilaren 5ean izango da. Iratxo Mendi Taldeak antolatuta. Informazio gehiago bertan.
- **TOLOSA**
Errazu-lzpegi-Autza-Errazu ibilaldia. Apirilaren 5ean izango da. Alpino Uzturre Elkartek antolatuta. Informazio gehiago bertan eta telefono zenbaki honetan: 65 27 89.

KARTELDEGIA

ARABA

● GASTEIZ

- AZUL 1. 'Doble impacto'. Akt: Jean-Claude Van Demme / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- AZUL 2. 'El silencio de los corderos'. Akt: Jodie Foster, Anthony Hopkins / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- GURIDI. 'El cabo del miedo'. Zuz: Martin Scorsese. Akt: Nick Nolte, Robert de Niro / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
- GURIDI. 'Aquí, el que no corre... vuela'. Akt: José Coronado, Arturo Fernández / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.
- GURIDI. 'La femme de Rose Hill' / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.
- GURIDI. 'Tomates verdes fritos'. Akt: Kathy Babes / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.
- GURIDI. 'J.F.K.'. Zuz: Oliver Stone. Akt: Kevin Costner / 17.15 - 20.45. 13 gorak.
- GURIDI. 'Cowboys de ciudad'. Akt: Billy Cristal / 17.15 - 19.30 - 22.00.
- SAMANIEGO. 'Sombras y nieblas'. Zuz: Woody Allen. Akt: Woody Allen / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.
- SAMANIEGO. 'Vacas'. Zuz: Julio Medem. Akt: Emma Suarez / 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.
- SAMANIEGO. 'El último boy scout'. Akt: Bruce Willis / 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.
- SAMANIEGO. 'Thelma & Louise'. Akt: Susan Sarandon, Geena Davis / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.
- MIKELDIS. 'El principe de las Mareas'. Zuz: Barbra Streisand. Akt: Nick Nolte, Barbra Streisand / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- MIKELDIS. 'Hook'. Zuz: Steven Spielberg. Akt: Robin Williams, Julia Roberts / 17.00 - 19.45 - 22.30.
- MIKELDIS. 'El amante'. Zuz: Jean-Jacques Annaud / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- MIKELDIS. 'Bugsy'. Zuz: Barry Levinson. Akt: Warren Beatty, Melanie Griffith / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- MIKELDIS. 'Resplandor en la oscuridad'. Akt: Michael Douglas, Melanie Griffith / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

BIZKAIA

● BILBO

- ASTORIA. 'Tomates verdes fritos'. / 17.15 - 19.45 - 22.15. 13 gorak.
- AVENIDA 1. 'El amante'. Zuz: Jean-Jacques Annaud / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 18 gorak.
- AVENIDA 2. 'El cabo del miedo'. Zuz: Martin Scorsese. Akt: Robert de Niro, Nick Nolte / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 18 gorak.
- AVENIDA 3. 'Tomates verdes fritos'. / 11.15 - 17.00. 'El que no corre... vuela'. / 19.30 - 22.00.
- AVENIDA 4. 'El principe de las Mareas'. / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00. 13 gorak.
- AVENIDA 5. 'Hook'. Zuz: Steven Spielberg. / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.
- AVENIDA 6. 'Bugsy'. Zuz: Warren Beatty. / 11.15 - 17.00 - 19.30 - 22.00.
- AYALA. 'El silencio de los corderos'. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- CAPITOL. 'Hook'. Zuz: Steven Spielberg. / 17.00 - 19.45 - 22.30.
- CAPITOL. 'Sombras y nieblas'. Zuz: Woody Allen. Akt: Woody Allen / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- CAPITOL. 'El círculo de la ambición'. Zuz: Andrei Konchalosky / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- CAPITOL. 'Aquí el que no corre vuela'. / 17.30 - 20.00 - 22.30.
- CAMPOS ELISEOS. Ez dago emankizunik.
- COLISEO ALBIA. 'Bugsy'. Zuz: Warren Beatty. / 17.00 - 19.45 - 22.30.
- CONSULADO. 'Grand Canyon'. Zuz: Lawrence Kasdan / 17.00 - 19.45 - 22.15. 13 gorak.
- GRAN VIA. 'Hay un muerto en mi cama'. / 18.00 - 20.00 - 22.00. (Ete-

- nik gabeko emankizuna). 13 gorak.
- IDEALES. 'Hook'. Zuz: Steven Spielberg. / 17.00 - 19.45 - 22.30.
- IDEALES. 'El cabo del miedo'. Zuz: Martin Scorsese. / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
- IDEALES. 'Aquí el que no corre vuela'. / 17.30 - 20.00 - 22.30.
- IDEALES. 'El gran cañón'. Zuz: Lawrence Kasdan / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.
- IDEALES. 'El principe de las Mareas'. / 17.00 - 19.45 - 22.30.
- IDEALES. 'Bugsy'. Zuz: Warren Beatty. / 17.00 - 19.45 - 22.30.
- IDEALES. 'El amante'. Zuz: Jean-Jacques Annaud / 17.15 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- IDEALES. 'J.F.K.'. Zuz: Oliver Stone. / 17.00 - 20.30. 13 gorak.
- MIKELDIS. 'El amante'. Zuz: Jean-Jacques Annaud / 17.15 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- MIKELDIS. 'El cabo del miedo'. Zuz: Martin Scorsese. / 17.15 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- MIKELDIS. 'Resplandor en la oscuridad'. / 17.15 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- MULTI 1. 'El rey pescador'. / 11.00 - 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.
- MULTI 2. 'Morir todavía'. Zuz: Kenneth Branagh / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.
- MULTI 3. 'Vacas'. Zuz: Julio Medem / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.
- MULTI 4. 'El último boy scout'. Akt: Bruce Willis / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- MULTI 5. 'Amantes'. / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.
- MULTI 6. 'Billy Bathgate'. / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- MULTI 7. 'Jugando en los campos del señor'. / 17.00 - 20.30. 13 gorak.
- MULTI 8. 'Peligrosamente unidos'. Akt: Rutger Hauer / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.
- VISTARAMA. 'Pasiones privadas de una mujer'. Akt: Judi Davis, Huh Grant / 17.45 - 20.00 - 22.00. (Etenik gabeko emankizuna). 7 gorak.
- X ARETOA 1. 'El diablo en la Sra. Jones' / 15.30 - 17.00 - 18.30 - 20.00. 18 gorak.
- X ARETOA 2. 'Las diosas de la noche' / 15.15 - 16.45 - 18.15 - 19.45. 18 gorak.

● ALGORTA

GUREA. Ikus zine-bideoa.

● AREETA

GRAN CINEMA. 'J.F.K.' / 17.00 - 20.15. 13 gorak.

● BARAKALDO

DUPLES A. 'El cabo del miedo'. Zuz: Martion Scorsese / 17.15. (Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

DUPLES B. 'Hook'. Zuz: Steven Spielberg / 17.30 - 20.00.

● DURANGO

KURUTZIAGA. Ez dago emankizunik.

ZUGAZA. 'Freejack' / 19.00. 13 gorak.

● ELORRIO

ARRIOLA. Ez dago emankizunik.

● GERNIKA

GERNIKA. Ez dago emankizunik.

● LEKEITIO

ANTZOKI. Ez dago emankizunik.

● ONDARROA

ALAMEDA. Ez dago emankizunik.

BIDE ONERA. Ez dago emankizunik.

● SESTAO

AMEZAGA. 'El rey pescador' / 18.00. (Etenik gabeko emankizuna). 13 gorak.

● ZORNOTZA

UDAL ZINEMA. Ez dago emankizunik.

GIPUZKOA

● DONOSTIA

AMAIA. 'El rey pasmado' / 17.15 - 19.30 - 22.30.

ASTORIA 1. 'El amante'. Zuz: Jean Jacques Annaud. Akt: Jean March, Tony Leung / 17.15 - 19.45 - 22.15. 18 gorak.

ASTORIA 2. 'Tomates verdes fritos'. Zuz: Jon Avnet. Akt: Jessica Tandy, Katy Bates / 17.30 - 20.00 -

TOMATES VERDES FRITOS Jon Avnetek

zuzendutako filmea Bilbo, Donostia eta Gasteizen dago ikusgai. Kathy Bates eta Jessica Tandy dira protagonista nagusiak. Evelyn (Bates) zaharren egoitza batera joaten hasiko da, bere senarraren izeba bat bisitatzeko. Evelynek emakume bat ezagutuko du bisita horietan; eta andre horrek bere istorioak kontatuz, Evelyni lagunduko dio bere arazo bat gainditzeko.

22.45. 13 gorak.

ASTORIA 3. 'Hook'. Zuz: Steven Spielberg. Akt: Dustin Hoffman, Robin Williams / 17.00 - 20.00 - 23.00.

ASTORIA 4. 'Aquí, el que no corre... vuela'. Zuz: Ramón Fernández. Akt: María Barranco, Arancha del Sol / 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

ASTORIA 5. 'El último boy scout'. Zuz: Tony Scott. Akt: Bruce Willis, Damon Wayans / 17.00 - 19.30 - 22.15. 18 gorak.

ASTORIA 6. 'El principe de las Mareas'. Zuz: Barbra Streisand. Akt: Barbra Streisand, Nick Nolte / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

ASTORIA 7. 'Delicatessen'. Zuz: Jeunet y Caro. Akt: Dominique Pinon, Maric-Laure Dognac / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

PETIT CASINO 1. 'Vacas'. Zuz: Julio Medem. Akt: Emma Suarez, Carmelo Gomez / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00. 18 gorak.

PETIT CASINO 2. 'Cowboys en la ciudad'. Zuz: Ron Underwood. Akt: Billy Cristal, Bruno Kirby / 17.00. 'Jugando en los campos del Señor'. Akt: Rutger Hauer, John Lithgow / 19.15 - 22.45. 13 gorak.

PETIT CASINO 3. 'JFK'. Zuz: Oliver Stone. Akt: Kevin Costner, Jack Lemmon / 16.15 - 19.40 - 23.00. 13 gorak.

PRINCIPE. 'El cabo del miedo'. Zuz: Martin Scorsese. Akt: Nick Nolte, Jessica Lange / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

TRUEBA 1. 'Barton Fink'. Zuz: Joel eta Ethan Coen. Akt: John Turturro, John Goodman / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

TRUEBA 2. 'Thelma & Louise'. Zuz: Ridley Scott. Akt: Susan Sarandon, Genna Davis / 17.00 - 19.30 - 22.15. 13 gorak.

ANTZOKI ZAHARRA. 'El gran cañón'. Zuz: Lawrence Kasdan. Akt: Danny Glover, Steve Martin / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

VICTORIA EUGENIA. 'Resplandor en la oscuridad'. Zuz: David Seltzer. Akt: Melanie Griffith, Michael Douglas / 17.00 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

SAVOY. 'Bugsy'. Zuz: Barry Levinson. Akt: Warren Beatty, Annette Bening / 17.00 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

● ARRASATE

ALAI. 'Morir todavía' / 19.00 - 21.30.

● AZKOITIA

BAZTARTXO. Ez dago emankizunik.

● AZPEITIA

ZELAITXO. Ez dago emankizunik.

SOREASU. Ez dago emankizunik.

● BERGARA

NOVEDADES. Ez dago emankizunik.

● EIBAR

UNZAGA. 'J.F.K.' / 19.00 - 22.15. 13 gorak.

RIALTO. Ez dago emankizunik.

● ELGOIBAR

HERRI ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

● IRUN

AVENIDA. 'J.F.K.' / 19.00 - 22.15. 13 gorak.

BIDASOA. Ez dago emankizunik.

● MUTRIKU

EDERRENA. Ez dago emankizunik.

● OÑATI

SANTA ANA. Ez dago emankizunik.

● ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

● TOLOSA

IPARRAGIRRE. Ez dago emankizunik.

LEIDOR. 'El último boy scout' / 19.30.

● ZARAUTZ

MODELO. 'Morir todavía' / 19.30 - 22.15.

● ZUMARRAGA

ITZALON. Ez dago emankizunik.

ZELAI ARISTI. Itxita.

LAPURDI

● BAIONA

ATALANTE 1. 'La fin de Freddy'. Zuz: Rachel Talalay. / 20.30.

ATALANTE 2. 'Derzou ouzala'. Zuz: Akira Kurosawa. / 16.00.

ATALANTE 3. 'J'embrasse pas'. Zuz: André Téchiné. / 22.30.

ATALANTE 4. 'Les enfants du naufrageur'. Zuz: Jérôme Foulon. / 18.30.

MARINE PLUS. 'Bugsy'. Zuz: Warren Beatty. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE 1. 'Delicatessen'. Zuz: Jean Pierre Jeunet eta Marc Caro. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE 2. 'Une lueur dans la nuit'. Zuz: David Sletzer. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE 3. 'Le prince des Mareas'. Zuz: Barbra Streisand. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE 4. 'Le docteur'. Zuz: Randa

Haines. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MARINE 5. 'Terminator 2 le jugement dernier'. Zuz: James Cameron. / 14.30 - 19.45 - 22.15. 18 gorak.

VAUBAN PLUS. 'Les nerfs à vif'. Zuz: Martin Scorsese. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN 1. 'Dien bien phu'. Zuz: Pierre Schoendoerffer / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN 2. 'Le silence des agneaux'. Zuz: Johnatan Demme. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN 3. 'L'Amant'. Zuz: Jean Jacques Annaud. Akt: Jane March, Tony Leung / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN 4. 'Un flic a la maternelle'. Zuz: Ivan Reitmann. / 14.30 - 19.45 - 22.15.

VAUBAN 5. 'Dead again'. Zuz: Kenneth Branagh. Akt: Kenneth Branagh, Andy Garcia / 14.30 - 19.45 - 22.15.

● MIARRITZE

LE ROYAL 1. 'Le prince des Mareas'. Zuz: Barbra Streisand. Akt: Barbra Streisand, Nick Nolte / 15.00 - 21.00.

LE ROYAL 2. 'Epouses et concubines'. Zuz: Zhang Yimou, Lion D'Argent eta Mostra de Venise / 15.00 - 21.00.

LE ROYAL 3. 'Ombres et bouillards'. Zuz: Woody Allen. / 15.00 - 21.00.

NAFARROA

● IRUÑEA

GOLEM 1. 'Hook'. Zuz: Steven Spielberg. / 17.00 - 19.45 - 22.30.

GOLEM 2. 'Bugsy'. Zuz: Barry Levinson. / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

GOLEM 3. 'Grand Canyon'. Zuz: Lawrence Kasdan. / 17.15 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

GOLEM 4. 'Vacas'. Zuz: Julio Medem. / 17.30 - 22.45. 18 gorak.

'Morir todavía'. Zuz: Kenneth Branagh. / 20.00. 13 gorak.

GOLEM 5. 'El amante'. Zuz: Jean-Jacques Annaud. / 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

GOLEM 6. 'Resplandor en la oscuridad'. Zuz: David Seltzer. / 17.15 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

ITURRAMA. 'Frankie & Johnny'. Zuz: Garry Marshall. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 7 gorak.

ITURRAMA. 'Pesadilla final'. Zuz: Rachel Talalay / 17.30. 'Los chicos del barrio'. Zuz: John Singleton / 20.00 - 22.30. 13 gorak.

ITURRAMA. 'Una rubia muy dudosa'. Zuz: Blake Edwards. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

ITURRAMA. 'El silencio de los corderos'. Zuz: Jonathan Demme. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

CARLOS III. 'Hook'. Zuz: Steven Spielberg. / 17.00 - 19.45 - 22.30.

OLITE 1. 'El último Boy Scout'. Zuz: Tony Scott. / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE 2. 'Amantes'. Zuz: Vicente Aranda. Akt: Victoria Abril, Jorge Sanz / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

OLITE 3. 'Sombras y niebla'. Zuz: Woody Allen. / 17.30 - 20.00 - 22.30.

OLITE 4. 'J.F.K.'. Zuz: Oliver Stone. / 19.00 - 22.30. 13 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 1. 'El cabo del miedo'. Zuz: Martin Scorsese. / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

PRINCIPE DE VIANA 2. 'Cowboys de ciudad'. Akt: Billy Crystal, Jack Palance / 17.30 - 19.45 - 22.30.

PRINCIPE DE VIANA 3. 'El principe de la Mareas'. Zuz: Barbra Streisand. / 17.15 - 19.45 - 22.30.

GAJARRE. Opera 20.00etan. Giuseppe Verdiren 'Rigoletto' obra, Arturo Toscanini taldearen eskutik.

ZUBEROA

● MAULE

MAULE BAITHA 1. 'Le bal se pieds'. Zuz: Yves R. Jacques Dufilho, Michel. / 16.00.

MAULE BAITHA 2. 'Ride'. Ken Loach. Akt: Robert. Emer McCourt / 21.00.

Sortu

07.26

Gorde

19.37

MARTXOA

31

ASTEARTEA

Apirilaren 3an

ilberri

HOROSKOPOA Uxue Agirre

ARIES
martxoak 21 — apirilak 20
Atzoz geroztik ez duzula ezer jan? Ez di-
zut sinisten. Gaixo egongo zara ziurrenik.

TAURUS
apirilak 21 — maiatzak 20
Ke arteko minutuak, orduak, egunak... di-
ra zureak. Nola konpontzen zaren ez dakit.

GEMINI
maiatzak 21 — ekainak 20
Ilearekin zer egin behar duzun pentsatu
beharrean zaude. Denbora soberan duzu.

CANCER
ekainak 21 — uztailak 21
Euriteek ideiak busti dizkizute. Txorake-
riren bat egin aurretik lehorgailuan sartu.

LEO
uztailak 21 — abuztuak 23
Nahiz eta ordularia bi ordu aurreratu as-
tebukaera ez da lehenago iritsiko.

VIRGO
abuztuak 24 — irailak 23
Bonboiak beharrean lorak oparitzen ba-
dizkiozu bere ipurdia eskertuko dizu.

LIBRA
irailak 24 — urriak 23
Orain behintzat ez zara Italiara joan behar
spagetti 'dexteak' jateko.

SCORPIUS
urriak 24 — azaroak 23
Oraindik ez duzula sagardotegi bat zapal-
du? Zeren edo noren zain zaude?.

SAGGITARIUS
azaroak 23 — abenduak 23
Entrenamendua falta zaizu. Festak hastear
daude eta zu 'egoera' horretan.

CAPRICORNIUS
abenduak 22 — urtarrilak 20
Eskerrak 'formalduta' zaudenik. Gezur-
tero halako hori.

AQUARIUS
urtarrilak 21 — otsailak 18
Oraindik ez al duzu ikasi amaxok esaten
duena egin behar dela?.

PISCIS
otsailak 19 — martxoak 20
Kazkamotza horrekin edozer gauza diru-
dizu. Begiratu al zara ispiluan?.

EFEMERIDEAK Balbino Garitaonaindiaren jaiotza

1856. urteko martxoaren 31an jaio zen Durangoko Kurutzia-
giaren Balbino Garitaonaindia idazlea. Bere jaioterriko jesuiten ikastetxetik Gasteiz-
ko seminariara, eta 1881. urtean apaiz ordenatu zuten. Arabako herri batean
egin zituen lehenengo apaiz urteak, baina laster Durangoko Ospitaleko ka-
peilau izendatu zuten. Aita José A. Arana eta Damaso Bernaolarekin euskal
kultura eta hizkuntza ikertu zituen. 59 urte zituela hil zen.

1732. Franz Joseph Haydn musika
konposatzaile austriarra jaio zen.

1923. Guridik 'Mirentxu' aur-
keztu zuen Bilboko Campos Eliseos

Antzokian.
1989. Yaser Arafat Palestinako
presidente izendatu zuten.
SANTORALA. Benjamin.

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 07-33- aurresenbakia.	ARABA	GIPUZKOA
Iparraldetik Hegoaldera: 19-34- (eta 45, 4, 43 edota 48, Arabako, Bizkaia, Gipuzkoa edo Nafarroara deituz gero).	Suhiltzaileak 28 25 25 Gurutze Gorria 13 47 47 DYA 28 10 20 Errepideetako informazioa 25 42 00 Ertzaintza-Arkaute 28 20 00 Miñoiak 13 55 00 Goardia Zibila 25 61 00 Txagorritxuko Ospitalea 24 26 00 Santigoko O. Orokorra 25 36 00 Ospitale Militarra 13 65 77 Poliklinika 22 33 00 Arana Eritetxea 28 28 00 "Nº S" Esperanza" klinika 25 25 00 Asepeyo klinika 27 46 55 Araba klinika 14 21 00 Forondako Aireportua 27 33 00 Gasteizko RENFE geltokia 23 20 30 Autobus geltokia 25 84 00 "Radio Taxi" 13 60 60	Donostiako suhiltzaileak 080 DYA 46 46 22 Gurutze Gorria 22 22 22 Itsasoko Gurutze Gorria 27 22 22 Ospitale Probitziala 45 40 00 Erresidencia 45 38 00 Gurutze Gorria (Donostia) 21 46 00 Gurutze Gorria (Irun) 61 12 03 Poliklinika 46 22 00 Deba Garaiko erietxea 79 53 00 Zumarragako ospitalea 72 39 01 Ertzaintza 28 88 88 Goardia Zibila 21 11 00 Hondarribiko aireportua 64 22 40 RENFEko geltokia 28 35 99 ET/FVko geltokia 45 01 31 Easo Taxiak 46 76 66 Santa Clara Taxiak 46 64 55 Radio Telefonoa 42 66 42 Suital Taxiak 39 80 18 Donosti Gas 45 02 00
IPARRALDEA Kostaldeko ospitalea 59 44 35 35 SAMU 15 / 59 63 33 33 Pozindatze kasuetan 56 96 40 80 Suhiltzaileak 18 Suhiltzaileak BAMen 59 63 55 55 Zuzendaritza 17 Donostia Suprefetura 59 59 09 19 Donostia Gas arazoak 14 / 59 52 10	BIZKAIA Diputazioako suhiltzaileak 492 28 00 Bilboko suhiltzaileak 423 30 00 Gurutze Gorria 422 22 22 DYA 431 92 00 Ertzaintza 444 14 44 Larrialdiak (Osakidetza) 475 75 00 Basurto ospitalea 441 88 00 Galdakaoko erietxea 456 88 16 Santa Marina 446 20 66 Gurutzetako ospitalea 490 31 00 Sondikako aireportua 453 13 50 RENFE 423 86 33 ET/FV Atxuri 433 95 00 ET/FV San Nikolas 416 13 12 ET/FV Unamuno plaza 415 50 26 Bizkaia irratia 416 22 22 "Radio Taxi" 444 88 88 "Tele Taxi" 444 23 33	NAFARROA SOS Deiak/Forzaingoa 088 Iruñeko suhiltzaileak 22 22 22 DYA 17 17 17 Gurutze Gorria 088 Errepideetako informazioa 22 91 17 Goardia Zibila 22 11 00 Eguneko Psikiatri O. 27 38 12 / 61 Nafarroako Ospitalea 10 21 00 Bideko Ama Birjina O. 10 94 00 Noaineko Aireportua 31 75 12 / 51 Iruñeko Autobus geltokia 22 38 54 RENFEko geltokia 12 69 81 Radio Taxi 21 00 00 Teletaxi 23 23 00 Goardiako Farmaziak 22 21 11

EGURALDIA

Eguzkia

Lainotua

Estalia

Euri zaparrada

Euria

Ekaitza

Kazkabarra

Elurra

Itsas barea

Itsas kirria

Itsakia

Itsas handia

Denboralea

Haize leuna

Haize gogorra

Ekaitz haizea

ITSASALDIAK (Portugaleten)

Itsasgora

Itsasbehera

01.57-14.14

07.03-19.14

Estalia
Zerua lainoz beteta izango dugu gaur.
Laino horiek euria ekarriko dute, eta zen-
bait unetan zaparrada handiak izango dira.
Elurra ere egingo du 400-600 metroatik
gora. Haizeari dagokionean, iparmende-
baldetik eta mendebaldetik joko du, nahi-
ko indartsu gainera. Tenperaturei dago-
kionez, aldiz, ez da aldaketa handirik

emango; atzo izan genituenen antzerakoak
izango dira.

Itsasoa
Mendebaldeko haizea 6-7ko indarrare-
kin.
Bisibilitatea: Nahiko ona.
Hondoko itsasoa: Iparmendebaldeko 3-4
metro ingurukoa.
Itsas-haizeari dagokionean: Itsas handia.

Atzoko minimoak aireportuetan
Miarritze 6
Iruñea 6
Donostia 7
Gasteiz 6
Bilbo 11

DENBORAPASA ENBIDO

HITZ GEZIDUNAK

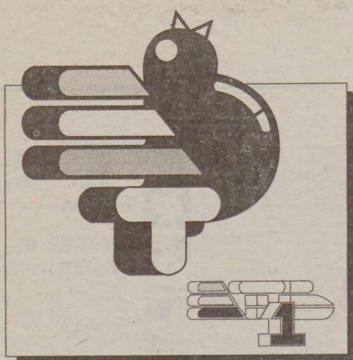
Arabako herria	(Bizk.) Lepoa	Danimar- kaka errege	Aurki
Izaki biziduna	Nau	Intsektu motak	Interjek- zioa
▶	▼	▼	▼
Lauki bihurtu			
Hitzarmenak			Sufrea ▶
▶			Ele
(Inf.) Ekarri			Haizen hori ▶ ▼
Modua			Aurritzia
▶		Intsektu mota	▼
		Interjek- zioa	▼
Kontso- nantea Ezagutzen duzu	Oratu		Bokal bikoitza ▼
▶	Bostehun		

AURREKOAREN SOLUZIOAK

EZKER ESKUIN: 1. Merkataritza. 2. Oraina.
UA. Or. 3. Za. Re. D. Zara. 4. Kitatuak. Rik. 5. Ol.
Toskana. A. 6. Reus. Tin. Bat. 7. Tamalez. Balu.
8. Uko. Alukeria.

GOITIK BEHERA: 1. Mozkorta. 2. Eraileak. 3.
Ra. T. Umo. 4. Kiratsa. 5. Aneto. La. 6. Ta. Ustel.
7. A. Dakizu. 8. Ru. Kan. K. 9. Iaz. N. Be. 10. T.
Arabar. 11. Zori. Ali. 12. Arakatua.

E-408

13.30: **AURKEZPENA.**13.33: **KOMIKI TIRA.** Marrazki bizidunak.
'Katuaren hatzaparrak'.14.00: **GAUR EGUN.** Albistegia.14.20: **EGONEAN GIRO.** Magazina.

Oscar Sarien inguruan izango da gaurko saioa. Sari hauei buruz hitzegiteko Begoña del Teso, Santiago Aizarna eta Andres Gostin izango dira estudioan. Hiruretan, egunero bezala, 'Riviera' foiletoia ikusteko aukera izango dugu. 'Zeu zarelako' atalean Txaro Arteaga Emakundeko zuzendaria elkarriketatuko du Joseba Agirretxeak.

16.25: **ZUREKIN ZUZENEAN.** Azken saioa.
(Errepikapena).17.15: **BASABIZITZA IKUSGAI.** Dokumentala.
'Ibai gorriko safaria'.17.40: **MARRAZKI BIZIDUNAK.**17.55: **FOOFUR.** Marrazki bizidunak.
'Amaru berriak'.18.20: **HANKAZ GORA.** Haur eta gazteentzako lehiaketa.18.50: **MARRAZKI BIZIDUNAK.**19.05: **EDERRA ETA PIZTIA.** Telesaila.
'Dragoiaren urtea'.20.00: **GAUR EGUN.** Albistegia.20.20: **DRAGOI BOLA.** Marrazki bizidunak.
'Etsaia itzartzen da'.20.45: **BRAVE STAR.** Marrazki bizidunak.
'Bahituria'.21.05: **BEGIRIK KENDU GABE.** Magazina.

Apaiz ezkonduen buruz hitzegiteko Josetxo Lizartzak, Mikel Laskibar apaiz izandakoa eta Joxe Agustin Arrieta Getariko apaiza gonbidatu ditu. Trineoak tiratzen dituzten txakurrak izango dira ere gaurko saioko protagonistak. Koiliki Zagoaga kirol mota honetako Espainiako Txapelketan bigarren denak kirol txakur horiei buruz hitzegin du, baita Euskadin sortu berri den Elkartean ere. Musika atalean Niko Etxart izango da.

22.10: **ZINE GAUA: 'ZENTURIOI BERRIAK'.** Filmea.
Zuzendaria: Richard Fielscher.
Aktoreak: Stacy Keach, Jane Alexander.23.50: **GAUR EGUN.** Albistegia.00.25: **EGI BIDEAN.** Erlijio saioa.00.40: **AMAIERA.**

TXARO Arteaga Emakundeko zuzendaria elkarriketatuko du Joseba Agirretxeak 'Egonean Giro' saioko 'Zeu zarelako' atalean. Oscar sariak ere euren tarte izango dute gaurko saioan. Sari horiei buruz hitzegiteko Begoña del Teso, Santiago Aizarna eta Andres Gostin izango dira.

Judutarren kanporaketa

TVEko lehenengo kateko 'En Portada' saioan 'La diaspora sefardi (1492-1992)' izeneko erreportaia eskainiko da. Erreportaia horretan Espainiatik kanporatuak izan ziren 200.000 sefarditen ondorengoen bizitza aztertuko da. Horrez gain judutarren kanporaketari buruzko historiari buruzko errepasotxo bat egingo da.

TVE-1 / 23.40etan.

Euskal zinemagintza

Euskal zinemagintza izango da ETB2ko 'Por lo visto' saioan jorratuko den gaia. Kultura sailaren zine politikaz, zinegile berriek lortutako arrakastaz eta euskal zinemagintzaren bide berriaz arituko dira, Eusebio Larrañaga, Javier Rebollo, Juanma Bajo Ulloa eta Manu Pagola. Aurretik, Pedro de la Sotaren 'Viento de colera' filmea pantailaratuko da.

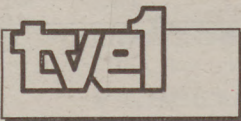
ETB-2 / 21.35etan.

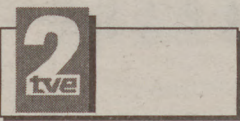
13.12: Aurkezpena.
13.15: Amo y señor.
Foiletoia.
14.00: Bai Horixe.
Euskarazko klasea.
14.10: Menu del día.
Sukaldaritza.
14.30: Teleberri.

15.00: Al hilo de la noticia.
Miguel Siguán linguista.
15.15: Tribuna sport. Kirol saioa. (Errepikapena).
16.05: Musika eta irudiak.
16.30: Amaiera.
17.50: Aurkezpena.
17.52: Vecinos. Telesaila.
18.15: Paraiso. Foiletoia.
19.10: El cine de las 7: 'El palacio embrujado'.
20.40: Menu del día.
21.00: Teleberri.
21.35: Por lo visto: 'Viento de colera'. Filmea.
23.20: Por lo visto: El cine vasco. Eztabada.
00.15: Últimas noticias.
00.20: Al hilo de la noticia.
00.35: Amaiera.

08.00: Nuevo día.
Haurrentzako saioa.
09.00: Sesión matinal: '¡Ay! Que tiempos señor don Simón'. Filmea.
10.50: De par en par.
Magazina.
11.55: La dueña. Foiletoia.
12.55: Avance TD.
Albistek.
13.00: Magazines territoriales.
13.30: Destino. Foiletoia.
14.00: Informativos territoriales. Telenavarra eta Telenorte.
14.30: No te rías que es peor. Umorezko saioa.
15.00: Telediario 1.
15.35: Rubi. Foiletoia.
16.30: Pasa la vida.
17.25: Avance TD.
17.30: Los Contamimalos.
17.55: La nueva Lassie.
18.20: Pasando.
19.05: De tal palo...
19.35: Alien Nation, ciudadanos del espacio.
20.30: Telediario 2.
21.05: Los videos de primera.
21.40: Sesión de noche: 'Harry el sucio'. Filmea.
23.40: En portada.
00.15: Diario Noche.
00.35: Tendido cero.
01.05: Un año en la vida.
01.55: Testimonio.
02.00: Cine 92: 'El jagüey de las ruinas'. Filmea.

08.00: Peligrosamente juntas. Magazina.
(Errepikapena).
09.00: TV educativa.
Heziketa saioa.
11.30: Redaccion de la 2.
Albistek.
11.35: La hora de...
Magazina.
12.30: Barrio Sesamo.
13.00: Clip, clap, video.
13.25: Campamento de Candy. Marrazki bizidunak.
14.00: De otro mundo.
14.25: Redaccion de la 2.
14.30: Dias de cine.
15.00: Cifras y letras.
15.30: Bajo el cielo de la India. Dokumentala.
16.25: Redaccion de la 2.
16.30: Primera sesión: 'Jenny'. Filmea.
18.00: Falcon Crest.
18.55: Redaccion de la 2.
19.00: Peligrosamente juntas. Magazina.
19.55: Informativos territoriales. Albistek.
20.00: Futbol: España-Italia. Sub 21.
20.30: Olimpicos.
21.15: Punto y aparte.
22.20: El hombre que vino de America. Telesaila.
00.10: Orden especial.
00.15: Leyendas de la guitarra. Kontzertua.
00.45: Regata desafio Copa America. Laburpena.
01.00: Cine club: 'Nazarín'.

07.20: Club Dorothée avant l'école.
08.25: Télé shopping.
09.00: Haine et passions.
09.40: Histoires d'amour.
10.10: Rire en boîte et boîte a rire.
10.20: Hawaï police d'état.
11.20: Jeopardy!
11.50: Tournez... Manège!
12.25: Le juste prix.
12.50: A vrai dire.
13.00: Le journal.
14.30: Côte Ouest.
15.25: Les enquêtes de Remington Steele.
16.20: Tribunal.
16.50: Club Dorothée.
17.30: Les professionnels.
18.25: Une famille en or.
18.55: Santa Barbara.
19.20: La roue de la fortune.
20.00: Le journal.
20.50: 'Au service secret de sa majesté'. Filmea.
23.05: Ciel, mon mardi!
01.05: Le dernier journal.
01.10: Mésaventures.
01.35: TF1 nuit.
02.00: On ne vit qu'une fois.
02.40: Histoire de la vie.
03.35: Le vignoble des maudits.
04.35: Musique.
05.10: Histoires naturelles.

08.30: Amoureuement votre. Foiletoia.
09.00: Amour, gloire et beauté. Foiletoia.
09.20: Flash info.
09.25: Matin bonheur.
11.20: Motus.
11.55: Pyramide.
12.25: Les Mariés de la A2.
13.00: Journal. Albistegia.
13.50: Maigret a New York.
15.25: La chance aux chansons.
16.30: Des chiffres et des lettres.
16.50: Défendez-vous.
17.05: Giga.
18.05: L'homme qui tombe a pic.
19.00: Flic a tout faire.
19.25: Caméra indiscreta.
20.00: Journal.
20.40: Journal des courses.
20.50: 'Piège de cristal'.
23.05: Drôles d'accents.
00.05: 1, 2, 3 théâtre.
00.10: La vingt-cinquième heure.
01.10: Journal.
01.40: Eve raconte Alice Sapritch.
01.55: Dessin animé.
02.00: Magnetosport.
04.00: 24 heures d'info.
04.30: La chance aux chansons.
05.30: Dessin animé.
05.40: Amour, gloire et beauté.

08.00: Continentales.
10.30: Parole d'école.
11.00: Cuisine de France.
11.25: Mémoires.
11.50: L'homme du jour.
12.00: Le 12-13 de l'information.
13.00: Sport 3 images.
13.40: La grande aventure de James Onedin.
14.30: Boomerang.
15.30: La grande vallée.
16.25: Zapper n'est pas jouer.
18.00: Une pêche d'enfer.
18.30: Questions pour un champion.
19.00: Le 19-20 de l'information.
20.05: Un livre, un jour.
20.10: La classe.
20.30: Spot inc.
20.45: 'Le lieutenant Lorena'. Telefilm.

22.05: Soir 3.
22.30: La campagne provençale.
00.00: America's ch...
00.45: Mélomanuit.

GAURKO FILMEAK

Karitate anbigua

ANDRES GOSTIN

Gutxiak jokatu dute anbiguitatearekin Luis Buñuelen modura eta jarrera horrek eragin duen produkturik onenetakoa eskainiko du gaur telebis-tak: 'Nazarín', karitateari buruzko entseiu zorrotz eta krudela. Gainerako zerrandan ere badago aukerarik: 'Jane Eyre', Charlotte Brönteren nobelaren moldaketa telebisiboa; 'El palacio embrujado', Edgar Allan Poeren zikloaren erdian Roger Cormanek filmatutako lan txukuna, Vincent Price aktore dela; 'Piège de cristal', Bruce Willis en pelikularik ederrera; eta 'Cuentos de Invierno', Eric Rohmerren beste perla zoragarri bat. Betiko kontuak, betiko xarmarekin kontatuak.

AU SERVICE SECRET DE SA MAJESTE

(On her Majesty's Secret Service)

Zuzendaria: Peter Hunt.
Aktoreak: George Lazenby, Diana Rigg, Telly Savalas.

Sean Connery eta Roger Mooreren arteko zubia bete zuen George Lazenbyren lan bakarra James Bonden rolean. Aurrenekoak diru gehiegitsu eskatu bide zien ekoizleei eta

hauek ordezkari egokia topatu zuten benetako siplestea kontratatu artean. Suitzako Alpeetara datamagu 007 agentearen eta Spectraren arteko borrokak eta Ian Fleming en izpiritua fordetzen du oraindik filmeak.

HARRY EL SUCIO

(Dirty Harry)

Zuzendaria: Don Siegel
Aktoreak: Clint Eastwood, Harry Guardino, Reni Santoni

Gogoeta ugari eragin azken hoge urteotan a

oraindik ere beste horrenbesterako gauza ere badela deritzot, Harryren sagako lehen atalaren mamiak agortezina bait dirudi. Filmea ideologia faszista baten gainean eraikia dagoela ukatzen ez naiz hasiko neu, bederen, Clint Eastwood / Harryren kupidarik gabeko nortasun maltzurra fatxa osoa delako nere ustez. Martiri bihur nahi lukeen fatxa petoa. Eta Don Siegelek ezkututzen dituen asmoak hura bezain faszistak dira, gainera.

Baina hiria deskribatzeko garaian erakusten dituen bi eszenatokiak nabarmen daitezke baita pe-

likulan ere. Hiriko argia, zeru zabala eta itsasoaren ondoan, zaborra, zerrikeria eta ustelkeria kontrajartzen ditu Siegelek, Harryren nortasunaren eragile bailiren. Eta bi planook markatzen dute 'Harry el sucio'. Batetik, sadikoaren atzetik dabilen poliziaren kaka guztia, kakaiztatutako metodoak erabiltzen dituen polizia fatxa. Bestetik, Siegelen estilo garbia eta bizkorra haren mundura murgiltzeko. Zuzendariaren teknika bitalista perfektua da giro itogarria sortu, egonezina areagotu eta akzio eszenak errodartzeko, oso ikusgarriak di-

renak filme honetan. Hamarkadako lan onenetakoa da generoan alde horretatik.

NAZARIN

Zuzendaria: Luis Buñuel.
Aktoreak: Francisco Rabal, Marga López, Rita Macedo.

«Erlatiboki kristau ona izan liteke, baina benetan gizon garbia, absolutoki inozoa dena, frakasura kondenatuta dago. Aurrez galduta.» Horrelaxe definitu zuen Luis Buñuelek Don Nazario apaizaren

patua, protagonista garbi eta inozo honen galbidea. Buñuelek gaurkotu egin zuen Benito Pérez Galdosen nobela eta bere esperientzietatik jasotako zenbait pasarte gehitu zizkion. Bresson eta Sade ere present daude bertan.

Apaiz frakasatu baten istorioa da 'Nazarín', elizierarkiaren azken tokia bete eta mixeriarik gorriean bizi den pertsona baten paraderoa. Une oro iraindu eta umiliatu egiten dutena. Karitatea, agoantea eta Jainkoaren maitasuna eskaintzen diena burlei, bestelako maitasunik ezagutu ezean.

Frustrazioz betetako apaiz baten erretrato anbigua bait da filmea, karitatearen azterketa zorrotza, kupidarik gabea. Buñuelen ohizko anbiguitateak haserraldi bat baino gehiago piztu zuen haren jarrera erlijiosoa edo antierlijiosoa zirela medio. Anbiguitate horrek, ordea, balore gehiago eman zizkion obrari, juxtu Buñuelek «ateoa naiz Jainkoari esker», adierazi zuenean. «Obra jakinak ez zaizkit interesatzen», zioen zuzendariak. Mexicon errodatu zuen lan onentsuena da 'Nazarín', pertsonaiei eman zien nortasunarengatik batez ere. Eta Paco Rabalen lana apartekoa da.

ETB2

AL HILO DE LA NOTICIA
Miquel Siguan
hizkuntzalaria 15.00

A3

OSCAR SARIEN
BANAKETA 22.03

TVE2

3RE
O DE AMERICA 22.20

LA CINQ

5

08.30: Youpi! 08.40: Les deux font la loi. 08.50: L'impitoyable univers des services secrets. 09.30: Don nique. 10.00: Les animaux du soleil. 10.30: Lunes de miel. 10.55: Tendresse et passion. 11.25: Cas de divorce. 11.55: Que le meilleur gagne. 12.40: Météo. 12.45: L'inspecteur Derrick. 14.25: Bergeret. 15.20: Soko, brigade des stupés. 16.15: Shérif fais-m'en peur. 17.05: Youpi, l'école est finie! 17.45: Les deux flies. 19.05: La loi est la loi. 20.00: Le journal. 20.50: 'Impossible... Pas français. 22.35: Ciné cinq. 22.55: Nuit d'enfer. 00.25: Journal de la nuit. 00.35: Cas de divorce. 01.10: L'impitoyable univers des services secrets. 02.05: Les animaux du soleil. 02.30: Lunes de miel. 02.55: Dominique. 03.25: La nuit sur la cinq.

6

07.00: M6 express. 09.05: M6 boutique. 11.25: Hit hit hit. 11.30: Chacun chez soi. 12.05: Lassie. 12.30: Ma sorcière bien-aimée. 13.00: Aline et Cathy. 13.30: Madame est servie. 14.00: L'ami des bêtes. 14.45: Zygomatic. 17.15: Zygomatic. 17.35: Drôles de dames. 18.30: Flipper le dauphin. 19.00: La petite maison dans la prairie. 19.54: 6 minutes. 20.00: Madame est servie. 20.30: Surprise party. 20.40: Le monstre de la baie des fraises. 22.15: La ré-

conciation. 00.10: 60 minutes. 01.05: Dazibao. 01.10: Rapline. 02.00: E=M6. 02.30: Culture pub. 03.00: Les mégapoles: Londres. 03.50: *Kromatik. 04.15: Culture rock. 04.40: Noubia. 05.10: Les mégapoles: Milan.

CANAL+

07.20: CBS evening news. 07.20: Canaille peluche. 07.50: Ça cartoon. 08.10: 24 heures. 09.05: Le journal du cinéma. 09.10: 'Un ange de trop'. 10.45: Flash info. 10.50: Échec à la mafia. 12.30: La grande famille. 13.35: '12 + 1'. 15.05: Mon zénith a moi. 16.00: 'The king of New York'. 17.40: Les Simpson. 18.00: Canaille peluche. 18.30: Ça cartoon. 18.50: Le top. 19.20: Nulle part ailleurs. 20.30: Le journal du cinéma. 20.35: 'Nikit'. 22.30: Oscars 1992 à Hollywood. 00.05: 'Quartier latin'. 01.50: Fred Astaire, danseur chanteur.

5

07.00: Entre hoy y mañana. 07.55: Desayuna con alegría. 08.55: Alicia. 09.20: María de nadie. 10.05: Vacaciones en el mar. 10.55: 'La dama de Texas'. 12.45: Telecinco ¿Dígame? 15.35: Hunter. 17.25: Super guay. 19.00: ¿Hablando de...? 19.30: ¿Hablando de...? 20.00: ¿Hablando de...? 20.05: Sumedia naranja. 20.45: Telecúpón. 21.05: Manuela. 22.00: Las pesadillas de Freddy. 23.00: Canción triste de Hill Street. 00.40: ¿Hablando de...? 01.40: Las chicas

con las chicas. 02.10: El inspector Derrick.

3

07.50: Noticias. 07.53: La guardería. 09.25: Tan contentos. 14.00: Noticias. 14.03: La pantera rosa. 14.30: Sonría, que es Consuelo. 15.00: Noticias. 15.30: 'Jane Eyre'. Filmea. 17.20: Teletienda. 17.30: Noticias. 17.33: La merienda. 19.20: Supermarket. 19.50: Noticias. 19.53: La ruleta de la fortuna. 20.30: Noticias. 21.00: Nuevos policas. 22.00: Noticias. 00.30: Mancuso. 01.30: Historias de medianoche. 'El pero de Satan'. Filmea. 02.50: Colegio libre de eméritos-aula 3.

CANAL+

08.00: ABC World News. 08.25: El gran musical. 09.20: Lo + plus. 09.52: Redacción. 10.00: 'The big picture'. Filmea. 11.29: 'Un lugar en ninguna parte'. Filmea. 13.20: Piezas. 13.30: Los 40 principales. 14.00: Redacción. 14.05: Despierta peque y al loro. 14.30: La pandilla plumilla. 15.00: 'Las montañas de la luna'. 17.10: 'Conexión tequila'. 19.01: El único, el auténtico, groucho. 19.53: Piezas. 20.05: Los 40 principales. 20.30: Entrenador. 21.00: Padres forzosos. 21.28: Información meteorológica. 21.30: Redacción. 21.54: Información deportiva. 22.00: 'Cuento de invierno'. 23.46: 'Cuento de primavera'. 01.29: 'El amigo de mi amiga'. 03.08: Música noche.

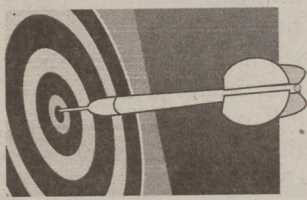
IRRATIA			
Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 89.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 93.1
Egin Irratia.	FM 103.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Xiberoko Botza.	FM 98.6
Euskalerría Irratia.	FM 91.0	Xorroxin Irratia.	FM 107.5
Gipuzkoa Herri Irrat.	FM 99.8	Iruñeko Herri Irratia.	FM 87.6

Iruñeko Herri Irratia. Arratsaldeko ordubi t'erdietatik hiruretara, Iruñea, Iruñerri eta Nafarroan izandako albiste garrantzitsuenak ezagutzeko aukera izango dugu, 'Herri Kronika' irratsaioan. Albisteez gain, eguneko gai jakin bati buruzko elkarriketa egingo da. Gaueko hamarretatik hamaiketara, 'Gau txori' saioan mundu zabaleko musika izango dugu entzungai; estilo eta mota guztietako musika. Musikarekin batera, irakurketa literario motzak, bat bateko komentarioak, irudi radiofonikoak eta beste tartekatuko dira.

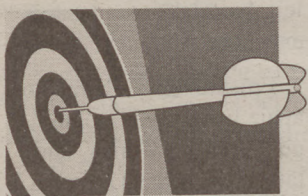
Segura Irratia. Goizeko bederatzieta, 'Kalejira' zorion agurren tarte iritsiko da. Ordubete berandua, martxoaren azken eguna denez 'Sukalde txokotik' saioko hilabeteroko zozketa egingo da. Mila Aierberekin batera, goizeko hamaikak eta laurdenetatik aurrera, 'Ilargiarekin mokoka' aritzeko aukera izango dugu. Aste guztian zehar, arratsaldeko zazpi t'erdietatik aurrera, Pello Zabalak eta Iñaki Beristain frantziskotarrak zuzendutako Garizumako hitzaldiak izango ditugu.

Arrate Irratia. Musika klasikoa entzuteko aukera izango dugu, arratsaldeko seietaatik aurrera, 'Kontzertu laburra' saioan. Jarraian, kirol munduan izandako albiste garrantzitsuenak ezagutuko ditugu. Bertsoek ere euren tarte izango dute, iluntzeko zortzi t'erdietan hasita, 'Euskal Jaia' irratsaioan.

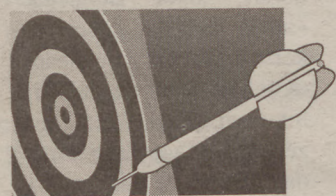
...EGUNEKO DIANAK

Ineco S.A.

Iruñeko Ineco S.A. enpresak lankidetzaz hitzarmena sinatu du Txinako Erreminta Makina Konpainia Estatalarekin, hiru urteetan 1.600 milioi pezetako negozio bolumena ahalbidetarako diona. / 14

Manolo Arozena

Manolo Arozenak eskuratu zuen punturik gehien igandean Sunbillan jokaturako Nafarroako Bertsolari Txapelketako azken kanporaketan. / 24

EEBB

Estatu Batuek Eslovenia eta Kroaziaren independentzia onartuko dutela iragarri dute, azkenik. Orain arte oso jarrera zuhurra izan du Washingtonen auziaz eta jarrera honek Armada jugoslaviarren gerrarako gogoarekin egin zuen 1991ko udan. / 18

Luis Mª Lopez de Goikoetxea: «Dantza ez da beti poza eta algara izaten»

AITZIBER ETXANIZ / **ALTSASU**

Altsasuko festak aipatu edo beraietaz hitzegiten den guztietan gizon baten izena ekarri behar da hizpidera, halaberharrez; Luis Maria Lopez de Goikoetxearena, pertsonaia berezia berizirik bada, beti gure herriko ohitura eta folklorea guztiz murgilduta izan dena. Altsasu herriak asko zor dio beroni, gauza asko galdurik egongo bait lirateke, bera bertan izan ez balitz.

Dantza munduan hamalau urte besterik ez zituenean sartu zen. Herriko dantza taldean hasi eta ibili zen, soldadutzara joan zen arte. Ondoren, dantza serioago hartzen hasi zen. Enrike Zelaiarekin batera irteeratar joateko erabakia hartu zuenean. Horrela zortzi urte eman zituen, Euskal Herri guztia zeharkatzen. Tomas Iraola izan zuen dantza maisu, berau larunbatero Alegitik Altsasura etorzen zelarik.

Zelaiarekin hitzartutakoa amaitu zuenean, Altsasun dantza talde bat sortu eta zuzendu zuen. Talde honek, Gure Etxeko Dantza Taldea izenekoak, gutxi iraun zuen eta herria dantza talderik gabe izan zen zenbait urtetan. Baina 1983. urte inguruan, dantzari izandako batzuek Altsasuko Dantzari Taldea sortu zuten, Lopez de Goikoetxea jaunak zerikusi handia izan zuela horretan.

Ihauterietako batzordean ere hartu du parte eta bere lan nagusia 'Momotxorroen' dantza erakustea da. Dena den, dantza hau noiz edo non dantzatzen zen ez dakite, ez eta dantza denik ere, baina argi dagoen gauza bakarra musika ber-

SOSLAIA**Folklorea zainetan**

Mendizale amorratua izaki, bederatzi urtez Altsasuko Mendigoizaleen Elkarteko presidente izan da, gainontzeko ardura alde batera utzi gabe. Berak esan bezala, igandero inguruko mendietara, (Aizkorri, Urbasa, Andia,...) joaten ziren eta tartean asteburu luzeren bat izaten bazen, Pirinioetara joateko aprobetxatzen zuten. Mendi gertatutako hainbat istorio kontatu dizkigu. Elur artean, ez aurrera ez atzera ezin eginik geratu zirenekoa du gogoan: «Hura bai sustoa hura! Estutu egin ginen pixka bat baina ordurako bezala beste momentu larrietan ere airòso irteten jakin izan dugu».

takoa dela da. Dantza saio horrek Altsasuko Ihauteria bera biziagotzen du.

Baina, ziur aski, Santa Agedako Jaiarekin identifikatzen dugu batez ere gure gaurko pertsonaia. Lekuko kintoei zortzikoa, jota eta porrusalda erakusten die, gero mutil gazte hauek plazan, jendaurrean ondo dantza dezaten. Lan honetan hogeita-hiru urte daramatza eta beste asko egiteko ere prest dago. Baina, bere atzean norbait izatea nahi du, uzteko momentua heltzen zaionean bera ordezkatzeko duena. «Ez bakarrik Santa Agedarako, baita beste ekitaldi guztietarako ere», segitu du esaten.

«Ene bizitzan zenbat 'Agurrak' dantzatu ditudan esatea esaterik ez da, han-hemenka izan bait naiz ezte, omenaldi zein hiletetan. Batzuetan gogoz eta poz handiz, hala nola ezteietan, eta beste batzutan, berriz, penaz eta gogo gutxiz, dantzatzea oso latza gertatzen bait da kasu askotan. Ez da beti poza eta algara izaten. Baina zer arraiot!, hortan segi behar ezta?» esan du.

Argi dago Lopez maisua ezin dela geldirik egon, beti ibiltzen bait da zerbait prestatzen. Aurten ere, berak eta beste hainbatek galdurik zegoen Maiatzeko Gurutzea berreskuratu dute, hamabost urte ospatu gabe egon ondoren. Lopezen esanetan, «artisau festa dugu, herritarra eta ez komertziala. Bertan ikusi ahal izango dugu taloak nola prestatzen diren, ardiak muskiltzen, eta abar». Ezin dugu ahaztu ere bertako jaietan duen partehartzea; gauero zezensuzkoa kaleratzen du, beste gauza batzuen artean.

irrimarra

© Jon Zabaleta

LERRO GUTXITAN**ETA BIHAR**

❑ **BERRIKUNTZAK ETBko 'HERRIKO PLAZAN'.** 'Herriko Plazan', Euskal Telebistaren lehen kateak ostegun gauero eskaintzen duen herri arteko lehiaketa bitxiak, formatu berria eta atal berriak estreinatuko ditu, apirilean hasiko den final zortzirenetako fasearekin batera. Iñaki Perurena aurkezle lanetan arduratuko da aurrerantzean ere, eta bere horretantxe iraungo dute halaber sukaldaritza eta uste-kabeko probek. Final zortzirenetaraino iritsiak diren euskal herrietako koadrilen inguruan, bideo labor bana eskainiko dute programa bakoitzaren hasieran, aurreko txandan izan zituzten gorabehera guztien oroigarri gisa. Desagertu egingo dira kalez kale egindako inkestak eta herriei buruzko bideo erreportaiak.

❑ **'A' HEPATITISaren AURKAKO** txerto berria gaur merkatu-ratuko da Britainia Handian. Orain arteko txertoak, immunoglobulina injekzioak, sei hilabetetan zuen eragina eta berri honek, berriz, hamar urterainoko iraupena izango du.

❑ **IJITO BATI** aurpegira botila bat azido nitriko bota zion tabernari sestaoarra gaur epaitu dute Bilbon. Hogeia eguneko atxilaldi txikia bete beharko du eta 400.000 pezeta eman beharko dizkio kaltetuari. Azken honek diru gehiago eskatzen du, itsu geratu daitekeela eta espezialista batengana jo behar duela argudiatuz. Epaileak borroka nork hasi zuen frogatzerik ez dagoela esan du.

❑ **EMAZTEA BAINUAN ITO**, beronen gorpua txiki txiki egin, burua, bularrak eta genitalak plastiko poltsetan sartu eta sukaldeko ikaztokian gordeta izan ditu musika irakasle batek Budapest-en (Hungaria). Asturias-en (Espainia) ere, emaztea tiroz hil zuen laurogeita-mar urteko agure batek eta hondoren bere buruaz beste egin zuen.

Javier Sadabarekin hizketan

Javier Sadaba filosofoa Donostian izan berri da heriotza gai hartuta 'Saber morir' bere azken lana aurkeztzen. EGUNKARIAK aukera aprobetxatu du berekin hizketaldia izateko. Elkarrizketan liburuaz luze mintzatu zaigu Portu-galetako pentsalaria, drileko Unibertsitate tonomoan Etika kateduna da egun Javier Sadaba.